

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) nr. 596/2014**2019/EØS/102/14****av 16. april 2014****om markedsmissbruk (markedsmissbruksforordningen) og om oppheving av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF og kommisjonsdirektiv 2003/124/EF, 2003/125/EF og 2004/72/EF(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 114,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske sentralbank⁽¹⁾,under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,etter den ordinære regelverksprosessen⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Et reelt indre marked for finansielle tjenester er avgjørende for økonomisk vekst og sysselsetting i Unionen.
- 2) Et integrert, effektivt og gjennomsliktig finansmarked forutsetter markedsintegritet. Velfungerende verdipapirmarkeder som allmennheten har tillit til, er en forutsetning for økonomisk vekst og velstand. Markedsmissbruk skader finansmarkedenes integritet og allmennhetens tillit til verdipapirer og derivater.
- 3) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF⁽⁴⁾ utfylte og oppdaterte Unionens rettslige rammer for beskyttelse av markedets integritet. Ettersom regelverket, markedet og teknologien har utviklet seg siden nevnte direktiv trådte i kraft, noe som har ført til betydelige endringer i det finansielle landskapet, bør nevnte direktiv nå erstattes. En ny form for rettsakt er også nødvendig for å sikre at det finnes ensartede regler, klarhet i de viktigste begrepene og et felles regelverk, i samsvar med konklusjonene i rapporten av 25. februar 2009 fra høynivågruppen for finansielt tilsyn i EU ledet av Jacques de Larosière («Larosière-gruppen»).

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 173 av 12.6.2014, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 259/2019 av 25. oktober 2019 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), ennå ikke kunngjort.

(1) EUT C 161 av 7.6.2012, s. 3.

(2) EUT C 181 av 21.6.2012, s. 64.

(3) Europaparlamentets holdning av 10. september 2013 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 14. april 2014.

(4) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF av 28. januar 2003 om innsidehandel og markedsmanipulering (markedsmissbruk) (EFT L 96 av 12.4.2003, s. 16).

- 4) Det er behov for å fastsette en mer ensartet, sterkere ramme for å bevare markedets integritet, for å unngå potensiell regelverksarbitrasje, for å pålegge ansvar ved forsøk på markedsmanipulasjon og for å skape økt rettssikkerhet og gjøre regelverket mindre komplisert for markedsdeltakerne. Denne forordning har som mål på en avgjørende måte å bidra til et velfungerende indre marked, og bør derfor være basert på artikkel 114 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV), slik den konsekvent fortolkes av Den europeiske unions domstol.
- 5) For å fjerne gjenstående handelshindringer og den betydelige konkurransevriddingen som skyldes forskjeller mellom nasjonale lovgivninger, og for å forhindre eventuelle nye handelshindringer og betydelige konkurransevriddinger er det nødvendig å vedta en forordning som fastsetter en mer ensartet tolkning av Unionens rammebestemmelser om markedsmissbruk, og som tydeligere definerer regler som kommer til anvendelse i alle medlemsstater. Ved å utforme reglene for markedsmissbruk i form av en forordning sikres det at kravene får direkte anvendelse. Dette bør sikre ensartede vilkår ettersom det hindrer at det innføres avvikende nasjonale krav som følge av innarbeidingen av et direktiv. Denne forordning vil kreve at alle personer følger samme regler i hele Unionen. Den vil også gjøre regelverket mindre komplisert og redusere foretakenes kostnader for å overholde bestemmelsene, særlig for foretak som driver grensekryssende virksomhet, samt bidra til å fjerne konkurransevriddinger.
- 6) I kommisjonsmeldingen av 25. juni 2008 om en «Small Business Act» for Europa oppfordres Unionen og dens medlemsstater til å utarbeide bestemmelser for å redusere administrative byrder, tilpasse lovgivningen til utstederne på markedene for små og mellomstore bedrifter (SMB) og til å lette tilgangen til finansiering for disse utstederne. Mange av bestemmelsene i direktiv 2003/6/EF medfører administrative byrder for utstederne, særlig for utstedere av finansielle instrumenter som er opptatt til handel på et vekstmarked for SMB-er, og disse byrdene bør reduseres.
- 7) Markedsmissbruk er et begrep som omfatter ulovlig atferd i finansmarkedene, og ved anvendelsen av denne forordning bør begrepet anses å omfatte innsidehandel, ulovlig spredning av innsideinformasjon og markedsmanipulasjon. Slik atferd er til hinder for fullstendig gjennomsiktighet i markedet, noe som er en forutsetning for at økonomiske aktører vil handle på integrerte finansmarkeder.
- 8) Virkeområdet for direktiv 2003/6/EF var rettet mot finansielle instrumenter som var opptatt til handel på et regulert marked, eller som var søkt opptatt til handel på et slikt marked. De senere årene har finansielle instrumenter imidlertid i stadig større grad blitt handlet på multilaterale handelsfasiliteter (MHF). Det finnes også finansielle instrumenter som bare handles på andre typer organiserte handelsfasiliteter (OHF), eller som bare handles OTC. Virkeområdet for denne forordning bør derfor omfatte alle finansielle instrumenter som handles på et regulert marked, en MHF eller en OHF, og enhver annen atferd eller handling som kan påvirke et slikt finansielt instrument, uavhengig av om det finner sted på en handelsplass eller ikke. Når det gjelder visse typer MHF-er, som i likhet med regulerte markeder hjelper foretak å skaffe egenkapital, gjelder forbudet mot markedsmissbruk også når det er søkt om opptak til handel på et slikt marked. Virkeområdet for denne forordning bør derfor omfatte finansielle instrumenter som er søkt opptatt til handel på en MHF. Dette bør gi investorene bedre vern, bevare markedenes integritet og sikre et klart forbud mot markedsmissbruk av slike instrumenter.
- 9) For å øke gjennomsiktigheten i markedet bør operatører av et regulert marked, en MHF eller en OHF umiddelbart gi sin vedkommende myndighet detaljerte opplysninger om de finansielle instrumentene som er opptatt til handel, som er søkt opptatt til handel eller som har blitt handlet på deres handelsplass. En ny melding bør sendes når instrumentet ikke lenger er opptatt til handel. Slike forpliktelser bør også gjelde for finansielle instrumenter som er søkt opptatt til handel på deres handelsplass, og for finansielle instrumenter som allerede var opptatt til handel før denne forordning trådte i kraft. Meldingene bør sendes av vedkommende myndigheter til Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet (ESMA), og ESMA bør offentliggjøre en liste over alle meldte finansielle instrumenter. Denne forordning får anvendelse på finansielle instrumenter, uansett om de er oppført på listen offentliggjort av ESMA eller ikke.
- 10) Det er mulig at visse finansielle instrumenter som ikke handles på en handelsplass, utnyttes til markedsmissbruk. Dette omfatter finansielle instrumenter hvis kurs eller verdi er avhengig av eller har innvirkning på finansielle instrumenter som handles på en handelsplass, eller hvis handel har innvirkning på kursen eller verdien av andre finansielle

instrumenter som handles på en handelsplass. Eksempler på når slike instrumenter kan anvendes til markedsmisbruk, er blant annet der det foreligger innsideinformasjon om en aksje eller obligasjon som kan utnyttes til å kjøpe et derivat av aksjen eller obligasjonen, eller en indeks hvis verdi er avhengig av denne aksjen eller obligasjonen. Når et finansielt instrument anvendes som referansekurs, kan et derivat som handles OTC, utnyttes til å dra fordel av manipulerede kurser eller til å manipulere kursen på et finansielt instrument som handles på en handelsplass. Et annet eksempel er en planlagt utstedelse av nye verdipapirer, som ikke i seg selv omfattes av denne forordning, men der handelen med disse verdipapirene kan påvirke kursen på eller verdien av eksisterende børnoterte verdipapirer som omfattes av denne forordning. Denne forordning omfatter også situasjoner der kursen på eller verdien av et instrument som handles på en handelsplass, avhenger av et instrument som handles OTC. Det samme prinsippet bør få anvendelse på spotkontrakter på varer der spotkontraktens kurs er basert på kursen på et derivat, og på kjøp av spotkontrakter som finansielle instrumenter baserer seg på.

- 11) Handel med verdipapirer eller relaterte instrumenter for å stabilisere verdipapirer eller handel med egne aksjer i tilbakekjøpsprogrammer kan være berettiget av økonomiske årsaker og bør under visse omstendigheter derfor unntas fra forbudet mot markedsmisbruk, forutsatt at tiltakene gjennomføres med den nødvendige gjennomsiktighet slik at relevante opplysninger om stabiliseringen eller tilbakekjøpsprogrammet blir offentliggjort.
- 12) Handel med egne aksjer i tilbakekjøpsprogrammer og stabilisering av et finansielt instrument som ikke omfattes av unntakene i denne forordning, bør ikke i seg selv anses som markedsmisbruk.
- 13) Medlemsstatene, medlemmene av Det europeiske system av sentralbanker (ESSB), departementer og andre myndigheter og spesialforetak (SPV) for en eller flere medlemsstater samt Unionen og visse andre offentlige organer og personer som handler på deres vegne, bør ikke pålegges begrensninger med hensyn til penge- eller valutakurspolitikken eller forvaltningen av offentlig gjeld i den utstrekning dette skjer i allmennhetens interesse og utelukkende innenfor rammen av denne politikken. Det bør heller ikke pålegges begrensninger på transaksjoner eller ordrer som utføres, eller atferd som utvises, av Unionen, et spesialforetak for en eller flere medlemsstater, Den europeiske investeringsbank, Det europeiske finansielle stabiliseringsfond, Den europeiske stabiliseringsordning eller en internasjonal finansinstitusjon opprettet av to eller flere medlemsstater med henblikk på å skaffe sine medlemmer kapital eller gi dem finansiell bistand. Et slikt unntak fra denne forordnings virkeområde kan, i samsvar med denne forordning, utvides til å omfatte visse offentlige organer som har ansvar for eller deltar i forvaltningen av offentlig gjeld, og sentralbanker i tredjestater. Samtidig bør unntakene for penge- eller valutakurspolitikk og forvaltning av offentlig gjeld ikke gjelde tilfeller der disse organene utfører transaksjoner eller ordrer eller utviser atferd som ikke er ledd i gjennomføring av denne politikken, eller når personer som arbeider for disse organene, utfører transaksjoner eller ordrer eller utviser atferd for egen regning.
- 14) Fornuftige investorer baserer sine investeringsbeslutninger på informasjon som de allerede har tilgang til, dvs. tilgjengelige forhåndsopplysninger (ex ante). Spørsmålet om hvorvidt det er sannsynlig at en fornuftig investor vil ta i betraktning en bestemt opplysning i forbindelse med en investeringsbeslutning, bør derfor vurderes på grunnlag av tilgjengelige forhåndsopplysninger. Ved en slik vurdering må det tas hensyn til opplysningens forventede virkning sett i lys av den berørte utstederens samlede virksomhet, informasjonskildens pålitelighet og eventuelle andre markedsvariabler som under de aktuelle forholdene er egnet til å påvirke de finansielle instrumentene, de tilknyttede spotkontraktene på varer eller auksjonsproduktene basert på utslippskvoter.
- 15) Opplysninger som er blitt tilgjengelige i ettertid (ex post), kan brukes til å kontrollere antakelsen om at forhåndsopplysningene (ex ante) var kurssensitive, men bør ikke medføre at det reageres mot en person som har trukket rimelige slutninger på grunnlag av tilgjengelige forhåndsopplysninger.
- 16) Dersom innsideinformasjonen vedrører en prosess som finner sted i flere trinn, kan både hvert trinn i prosessen og den samlede prosessen utgjøre innsideinformasjon. Et mellomliggende trinn i en prosess bestående av flere trinn kan i seg selv utgjøre omstendigheter eller en hendelse som foreligger, eller som det er en realistisk mulighet for at kan komme til å foreligge eller inntreffe, på grunnlag av en samlet vurdering av faktorene som foreligger på det aktuelle tidspunktet. Dette begrepet bør imidlertid ikke tolkes dithen at størrelsen på omstendighetenes eller hendelsens virkning på kursen på de berørte finansielle instrumentene, skal tas i betraktning. Et mellomliggende trinn bør anses som innsideinformasjon dersom det i seg selv oppfyller kriteriene for innsideinformasjon fastsatt i denne forordning.

- 17) Opplysninger som vedrører en hendelse eller omstendigheter som utgjør et mellomliggende trinn i en prosess bestående av flere trinn, kan for eksempel være relatert til status i kontraktsforhandlinger, vilkår det er oppnådd foreløpig enighet om i en kontraktsforhandling, muligheten for plassering av finansielle instrumenter, vilkår som finansielle instrumenter vil bli markedsført under, foreløpige vilkår for plassering av finansielle instrumenter eller en vurdering av om et finansielt instrument skal opptas i en større indeks eller tas ut av en slik indeks.
- 18) Markedsdeltakernes rettssikkerhet bør forbedres gjennom en mer detaljert definisjon av to av elementene som er vesentlige for definisjonen av innsideinformasjon, nemlig presise opplysninger og i hvilken grad de er egnet til å ha innvirkning på kursen på de finansielle instrumentene, på de tilknyttede spotkontraktene på varer eller på auksjonsproduktene basert på utslippkvoter. For derivater som er energiprodukter i engrosmarkedet, bør opplysninger som skal offentliggjøres i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1227/2011⁽¹⁾, anses som innsideinformasjon.
- 19) Formålet med denne forordning er ikke å forby drøftinger av generell art mellom aksjeeiere og ledelse om den forretningsmessige eller markedsmessige utviklingen for en utsteder. Slike forbindelser er avgjørende for at markedene skal virke på en effektiv måte, og bør ikke være forbudt etter denne forordning.
- 20) Spotmarkeder og tilknyttede derivatmarkeder er globale og tett forbundet med hverandre, og markedsmissbruk kan finne sted på tvers av markeder og på tvers av landegrensar, noe som kan føre til betydelig systemrisiko. Dette gjelder både innsidehandel og markedsmanipulasjon. Særlig kan innsideinformasjon fra et spotmarked være nyttig for en person som handler på et finansmarked. Innsideinformasjon om et varederivat bør defineres som opplysninger som både oppfyller den generelle definisjonen av innsideinformasjon i forbindelse med finansmarkeder, og som må offentliggjøres i samsvar med rettslige bestemmelser på unionsplan eller nasjonalt plan, markedsregler, kontrakt eller sedvane på det relevante derivat- eller spotmarkedet for varer. Viktige eksempler på slike regler omfatter forordning (EU) nr. 1227/2011 når det gjelder energi, og databasen Joint Organisations Database Initiative (JODI) når det gjelder olje. Slike opplysninger kan tjene som grunnlag for markedsdeltakernes beslutninger om å handle med varederivater eller tilknyttede spotkontrakter på varer, og bør derfor anses som innsideinformasjon som må offentliggjøres dersom den kan antas å ha merkbar innvirkning på kursen på slike derivater eller tilknyttede spotkontrakter på varer.

Strategier for manipulasjon kan også omfatte spotmarkeder og derivatmarkeder. Handel med finansielle instrumenter, herunder varederivater, kan brukes til å manipulere tilknyttede spotkontrakter på varer, og spotkontrakter på varer kan brukes til å manipulere tilknyttede finansielle instrumenter. Forbudet mot markedsmanipulasjon bør fange opp disse gjensidige forbindelsene. Det er imidlertid verken hensiktsmessig eller praktisk mulig å la denne forordnings virkeområde omfatte atferd som ikke vedrører finansielle instrumenter, for eksempel handel med spotkontrakter på varer som bare berører spotmarkedet. Når det gjelder energiprodukter i engrosmarkedet, bør vedkommende myndigheter ta hensyn til de særlige egenskapene ved definisjonene i forordning (EU) nr. 1227/2011 når de anvender definisjonene av innsideinformasjon, innsidehandel og markedsmanipulasjon etter denne forordning på finansielle instrumenter som er knyttet til energiprodukter i engrosmarkedet.

- 21) I henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/87/EF⁽²⁾ har Kommisjonen, medlemsstatene og andre offisielt utpekte organer blant annet ansvar for teknisk utstedelse av utslippkvoter, vederlagsfri tildeling av disse til berettigede industrisektorer og nye aktører, og mer generelt for utvikling og gjennomføring av Unionens klimapolitiske rammeverk som støtter opp om tilførselen av utslippkvoter til de pliktige kjøperne i EUs ordning for utslippkvotehandling (EU ETS). Ved utførelsen av disse oppgavene kan de offentlige organene blant annet ha tilgang til kurssensitive opplysninger som ikke er offentlige, og kan i henhold til direktiv 2003/87/EF måtte utføre visse markedstransaksjoner i forbindelse med utslippkvoter. Som en følge av at utslippkvoter, etter revisjonen av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF⁽³⁾, er klassifisert som finansielle instrumenter, vil også utslippkvoter være omfattet av denne forordning.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1227/2011 av 25. oktober 2011 om integritet og åpenhet på engrosmarkedet for energi (EUT L 326 av 8.12.2011, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/87/EF av 13. oktober 2003 om opprettelse av en ordning for handel med utslippkvoter for klimagasser i Fellesskapet og om endring av rådsdirektiv 96/61/EF (EUT L 275 av 25.10.2003, s. 32).

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF av 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om endring av rådsdirektiv 85/611/EØF og 93/6/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF og om oppheving av rådsdirektiv 93/22/EØF (EUT L 145 av 30.4.2004, s. 1).

For at Kommisjonen, medlemsstatene og andre offisielt utpekte organer fortsatt skal ha mulighet til å utvikle og gjennomføre Unionens klimapolitikk, bør disse offentlige organene i sin virksomhet, i den grad den utøves i allmennhetens interesse og uttrykkelig med sikte på å gjennomføre denne politikken og i tilknytning til utslippskvoter, unntas fra anvendelsen av denne forordning. Et slikt unntak bør ikke ha en negativ påvirkning på den generelle gjennomsiktigheten i markedet, ettersom disse offentlige organene har rettslige forpliktelser til å drive sin virksomhet på en måte som sikrer ordnet, rettferdig og ikke-diskriminerende offentliggjøring av og tilgang til alle nye beslutninger, hendelser og data som er av kurssensitiv art. Det foreligger dessuten garantier om rettferdig, ikke-diskriminerende offentliggjøring av særskilte kurssensitive opplysninger fra offentlige myndigheter i henhold til direktiv 2003/87/EF og gjennomføringstiltakene vedtatt i henhold til nevnte direktiv. Samtidig bør unntaket for offentlige organer som gjennomfører Unionens klimapolitikk, ikke gjelde i tilfeller der de offentlige organene utviser atferd eller utfører transaksjoner som ikke skjer innenfor rammen av Unionens klimapolitikk, eller når personer som arbeider for slike organer, utviser atferd eller utfører transaksjoner for egen regning.

- 22) I henhold til artikkel 43 i TEUV og til gjennomføringen av internasjonale avtaler inngått i henhold til TEUV er Kommisjonen, medlemsstatene og andre offisielt utpekte organer blant annet ansvarlige for gjennomføringen av den felles landbruks- og fiskeripolitikken. Ved utførelsen av disse oppgavene utfører de offentlige organene virksomhet og treffer tiltak med sikte på å forvalte landbruksmarkedene og fiskeriene, også gjennom offentlig intervensjon og innføring av ytterligere importavgifter eller midlertidig oppheving av slike avgifter. I betraktning av virkeområdet for denne forordning, som inneholder visse bestemmelser som også gjelder for spotkontrakter på varer som har eller er egnet til å ha en innvirkning på finansielle instrumenter, og for finansielle instrumenter hvis verdi avhenger av verdien av spotkontrakter på varer, og som har eller kan ha innvirkning på spotkontrakter på varer, er det nødvendig å sikre at Kommisjonen, medlemsstatene og andre organer som er offisielt utpekt til å utøve den felles landbruks- og fiskeripolitikken, ikke begrenses i utøvelsen av sin virksomhet. For at Kommisjonen, medlemsstatene og andre offisielt utpekte organer fortsatt skal ha mulighet til å utvikle og videreføre den felles landbruks- og fiskeripolitikken, bør deres virksomhet, i den grad den utøves i allmennhetens interesse og utelukkende med sikte på å gjennomføre denne politikken, unntas fra anvendelsen av denne forordning. Et slikt unntak bør ikke ha en negativ påvirkning på den generelle gjennomsiktigheten i markedet, ettersom disse offentlige organene har rettslige forpliktelser til å drive sin virksomhet på en måte som sikrer ordnet, rettferdig og ikke-diskriminerende offentliggjøring av og tilgang til alle nye beslutninger, hendelser og data som er av kurssensitiv art. Samtidig bør unntaket for offentlige organer som utøver virksomhet innenfor rammen av den felles landbruks- og fiskeripolitikken, ikke gjelde i tilfeller der de offentlige organene utviser atferd eller utfører transaksjoner som ikke skjer innenfor rammen av den felles landbruks- og fiskeripolitikken, eller når personer som arbeider for slike organer, utviser atferd eller utfører transaksjoner for egen regning.
- 23) Det avgjørende kjennetegnet ved innsidehandel er at det oppnås en uberettiget fordel av innsideinformasjon, til ulempe for tredjeparter som ikke vet om denne informasjonen, og følgelig at markedets integritet og investorenes tillit undergraves. Følgelig bør forbudet mot innsidehandel få anvendelse når en person som er i besittelse av innsideinformasjon, utilbørlig utnytter den fordelen denne informasjonen gir, ved å inngå transaksjoner i samsvar med informasjonen, ved å erverve eller avhende, eller ved å forsøke å erverve eller avhende, eller ved å trekke eller endre, eller ved å forsøke å trekke eller endre, en ordre om å erverve eller avhende, for egen eller en tredjeparts regning, direkte eller indirekte, finansielle instrumenter som informasjonen vedrører. Utnyttelse av innsideinformasjon kan også bestå i handel med utslippskvoter og derivater på utslippskvoter, og i budgivning på auksjoner av utslippskvoter eller andre auksjonsprodukter basert på utslippskvoter som innehas i henhold til kommisjonsforordning (EU) nr. 1031/2010⁽¹⁾.
- 24) Dersom en fysisk eller juridisk person som er i besittelse av innsideinformasjon, erverver eller avhender, eller forsøker å erverve eller avhende, for egen eller en tredjeparts regning, direkte eller indirekte, finansielle instrumenter som informasjonen vedrører, bør det antas at vedkommende har utnyttet denne informasjonen. Denne antakelsen påvirker ikke retten til forsvar. Spørsmålet om hvorvidt en person har overtrådt forbudet mot innsidehandel eller har forsøkt å foreta innsidehandel, bør vurderes på bakgrunn av denne forordnings formål, som er å verne finansmarkedenes integritet og styrke investorenes tillit, noe som igjen er avhengig av forsikring om at investorene skal likebehandles og beskyttes mot misbruk av innsideinformasjon.

⁽¹⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 1031/2010 av 12. november 2010 om tidsskjema, administrasjon og andre sider ved auksjonering av utslippskvoter for klimagasser i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/87/EF om opprettelse av en ordning for handel med utslippskvoter for klimagasser i Fellesskapet (EUT L 302 av 18.11.2010, s. 1).

- 25) Ordre plassert før en person var i besittelse av innsideinformasjon, bør ikke anses som innsidehandel. Dersom en person kommer i besittelse av innsideinformasjon, bør det imidlertid antas at enhver etterfølgende endring av ordre relatert til denne informasjonen som var plassert før besittelse av informasjonen, herunder trekking eller endring av en ordre, eller et forsøk på å trekke eller endre en ordre, utgjør innsidehandel. Denne antakelsen kan imidlertid bli tilbakevist dersom vedkommende kan godtgjøre at han eller hun ikke utnyttet innsideinformasjonen da transaksjonen ble utført.
- 26) Utnyttelse av innsideinformasjon kan bestå i erverv eller avhending av et finansielt instrument eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter, i trekking eller endring av en ordre eller i forsøk på å erverve eller avhende et finansielt instrument eller trekke eller endre en ordre, av en person som vet eller burde ha visst at opplysningene utgjør innsideinformasjon. I denne forbindelse bør vedkommende myndigheter vurdere hva en normal og fornuftig person vet eller burde ha visst under de gitte omstendighetene.
- 27) Denne forordning bør tolkes på en måte som er i samsvar med tiltakene medlemsstatene har truffet for å beskytte interessene til innehavere av omsettelige verdipapirer som gir stemmerett i et selskap (eller som kan gi slik rett som følge av utøvelse av rettigheter eller konvertering), når selskapet blir gjort til gjenstand for et offentlig overtakelsestilbud eller enhver annen foreslått endring i kontrollen med selskapet. Denne forordning bør særlig tolkes i samsvar med alle lover og forskrifter som er vedtatt i forbindelse med overtakelsestilbud, fusjonstransaksjoner og andre transaksjoner som påvirker eierskapet til eller kontrollen over selskaper som er underlagt tilsynsmyndigheter utpekt av medlemsstatene i henhold til artikkel 4 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/25/EF⁽¹⁾.
- 28) Analyser og estimater foretatt på grunnlag av opplysninger som er offentlig tilgjengelige, bør ikke i seg selv anses som innsideinformasjon, og det faktum alene at en transaksjon utføres på grunnlag av analyser og estimater, bør derfor ikke anses som utnyttelse av innsideinformasjon. Men dersom markedet, for eksempel, rutinemessig forventer offentliggjøring eller utbredelse av opplysninger, og slik offentliggjøring eller utbredelse bidrar til kursdannelsesprosessen for finansielle instrumenter, eller informasjonen inneholder synspunkter fra en anerkjent markedscommentator eller institusjon som kan påvirke kursen på tilknyttede finansielle instrumenter, kan opplysningene utgjøre innsideinformasjon. Markedsaktørene må derfor vurdere i hvilken utstrekning opplysningene ikke er offentlige, og deres mulige påvirkning på finansielle instrumenter handlet før opplysningene ble offentliggjort eller utbredt, for å kunne fastslå om de handler på grunnlag av innsideinformasjon.
- 29) For å unngå et utilsiktet forbud mot legitime former for finansiell virksomhet, dvs. som ikke kan innebære markedsmissbruk, er det nødvendig å anerkjenne visse former for legitim atferd. Dette kan for eksempel omfatte anerkjennelse av prisstillernes funksjon når de på legitimt vis tilfører markedet likviditet.
- 30) Det faktum alene at prisstillere eller personer med fullmakt til å opptre som motparter begrenser seg til sin legitime virksomhet med kjøp og salg av finansielle instrumenter, eller at personer med tillatelse til å gjennomføre ordre på vegne av tredjeparter som har innsideinformasjon, begrenser seg til pliktoppfyllende å utføre, trekke eller endre en ordre, bør ikke anses som utnyttelse av innsideinformasjon. Beskyttelsen fastsatt i denne forordning for prisstillere, enheter med fullmakt til å opptre som motparter eller personer som har tillatelse til å utføre ordre på vegne av tredjeparter som har innsideinformasjon, omfatter imidlertid ikke virksomhet som klart er forbudt i henhold til denne forordning, herunder for eksempel såkalt «front running». Dersom en juridisk person har truffet alle rimelige tiltak for å forhindre markedsmissbruk, og fysiske personer ansatt der likevel gjør seg skyldig i markedsmissbruk på vegne av den juridiske personen, bør dette ikke anses som markedsmissbruk begått av den juridiske personen. Et annet eksempel som ikke bør anses som utnyttelse av innsideinformasjon, er transaksjoner som utføres for å oppfylle en tidligere inngått forpliktelse som har forfalt. Det faktum alene at en person har tilgang til innsideinformasjon om et annet selskap og utnytter den i forbindelse med et offentlig overtakelsestilbud for å få kontroll over dette selskapet eller foreslå en fusjon med det, bør ikke anses som innsidehandel.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/25/EF av 21. april 2004 om overtakelsestilbud (EUT L 142 av 30.4.2004, s. 12).

- 31) Ettersom erverv eller avhending av finansielle instrumenter nødvendigvis forutsetter en forutgående kjøps- eller salgsbeslutning av personen som foretar en slik transaksjon, bør det faktisk alene at personen foretar slikt erverv eller slik avhending, ikke anses som utnyttelse av innsideinformasjon. Å handle på grunnlag av egne planer og strategier for handel bør ikke anses som utnyttelse av innsideinformasjon. Ingen av disse fysiske eller juridiske personene bør imidlertid beskyttes i kraft av sin yrkesmessige rolle; de bør bare ha beskyttelse dersom de opptrer hensiktsmessig og korrekt og oppfyller både de standardene som forventes av dem i deres rolle, og de standardene som er fastsatt i denne forordning, dvs. markedsintegritet og vern av investorer. En overtredelse kan likevel anses å ha funnet sted dersom vedkommende myndighet godtgjør at det var en ikke-legitim grunn til transaksjonene, ordrene eller atferden, eller at personen utnyttet innsideinformasjon.
- 32) Markedssonderinger innebærer interaksjon mellom en selger av finansielle instrumenter og en eller flere potensielle investorer før en transaksjon offentliggjøres, for å vurdere interessen hos potensielle investorer for en mulig transaksjon og dens prissetting, størrelse og struktur. Markedssonderinger kan omfatte et tilbud av verdipapirer i førstehånds- eller annenhåndsmarkedet og skiller seg fra vanlig handel. De er et svært verdifullt verktøy for å vurdere interessen hos potensielle investorer, styrke dialogen med aksjeeierne, sikre en smidig utvikling av handlene og at utsteder, eksisterende aksjeeiere og eventuelle nye investorer har sammenfallende oppfatninger. De kan være spesielt nyttige når tilliten til markedene svikter, eller når markedene ikke har noen relevant referanseverdi eller er volatile. Muligheten til å gjennomføre markedssonderinger er derfor viktig for at finansmarkedene skal virke på en tilfredsstillende måte, og markedssonderinger bør ikke i seg selv anses som markedsmissbruk.
- 33) Eksempler på markedssonderinger omfatter situasjoner der et foretak på selgersiden etter drøftinger med en utsteder om en mulig transaksjon, har bestemt seg for å vurdere interessen hos potensielle investorer for å fastsette vilkårene for en transaksjon; situasjoner der en utsteder har til hensikt å offentliggjøre utstedelsen av et gjeldsinstrument eller aksjer, og sentrale investorer blir kontaktet av et foretak på selgersiden og opplyst om de fullstendige vilkårene for transaksjonen for å sikre en finansiell forpliktelse til å delta i transaksjonen; eller situasjoner der et foretak på selgersiden søker å selge en stor mengde verdipapirer på vegne av en investor og ønsker å vurdere andre potensielle investorers interesse for disse verdipapirene.
- 34) Å gjennomføre markedssonderinger kan innebære formidling av innsideinformasjon til potensielle investorer. Det vil vanligvis bare være mulig å oppnå en økonomisk fordel av handel på grunnlag av innsideinformasjon som er gitt i forbindelse med markedssondering, når det finnes et eksisterende marked for det finansielle instrumentet markedssonderingen gjelder, eller for et tilknyttet finansielt instrument. Grunnet tidspunktet for slike drøftinger er det mulig at innsideinformasjon kan bli spredt til den potensielle investoren i forbindelse med markedssonderingen etter at et finansielt instrument er opptatt til handel på et regulert marked eller har blitt handlet på en MHF eller en OHF. En markedsdeltaker som formidler informasjon, skal, før markedssonderingen påbegynnes, vurdere om markedssonderingen vil innebære spredning av innsideinformasjon.
- 35) Innsideinformasjon bør anses som lovlig spredt dersom den er spredt som et ledd i den normale utøvelsen av vedkommendes arbeid, yrke eller forpliktelser. Dersom en markedssondering omfatter spredning av innsideinformasjon, skal den markedsdeltakeren som formidler informasjonen, anses å spre den som et ledd i den normale utøvelsen av sitt arbeid, sitt yrke eller sine forpliktelser dersom vedkommende på tidspunktet for spredningen underretter og mottar samtykke fra den personen som mottar informasjonen, om at han eller hun kan bli gitt innsideinformasjon, at personens adgang til å handle eller agere på bakgrunn av informasjonen vil være begrenset av bestemmelsene i denne forordning, at rimelige tiltak må iverksettes for å sikre at informasjonen til enhver tid behandles konfidensielt, og at han eller hun må underrette markedsdeltakeren som formidler informasjonen, om identiteten til alle fysiske og juridiske personer som opplysningene gis til, i forbindelse med svaret på markedssonderingen. Den markedsdeltakeren som formidler informasjonen, bør også overholde forpliktelsene til å føre oversikt over framlagte opplysninger, noe som vil bli angitt nærmere i tekniske reguleringsstandarder. Det bør ikke antas at markedsdeltakere som ved utførelse av en markedssondering ikke oppfyller kravene i denne forordning, ulovlig har spredt innsideinformasjon, men de bør ikke ha fordel av unntaket som er gitt dem som overholder disse bestemmelsene. Spørsmålet om hvorvidt de har overtrådt forbudet mot ulovlig spredning av innsideinformasjon, bør vurderes i lys av alle relevante bestemmelser i denne forordning, og alle markedsdeltakere som formidler informasjon, bør være forpliktet til, før de innleder en markedssondering, skriftlig å dokumentere sin vurdering av om den aktuelle markedssonderingen vil innebære spredning av innsideinformasjon.

- 36) Potensielle investorer som er gjenstand for en markedssondering, bør i sin tur vurdere om informasjonen som er gitt til dem, utgjør innsideinformasjon som ville forhindre dem fra å handle på grunnlag av den eller fra å videreformidle den samme informasjonen. Potensielle investorer vil fortsatt være omfattet av reglene om innsidehandel og ulovlig spredning av innsideinformasjon i henhold til denne forordning. For å bistå potensielle investorer i deres vurderinger og når det gjelder hvilke tiltak de bør iverksette for ikke å handle i strid med denne forordning, bør ESMA fastsette retningslinjer.
- 37) Forordning (EU) nr. 1031/2010 fastsetter to parallelle regelverk for markedsmisbruk som får anvendelse på auksjoner av utslippskvoter. Som følge av at utslippskvoter klassifiseres som finansielle instrumenter, bør imidlertid denne forordning utgjøre et felles regelverk for tiltak mot markedsmisbruk som får anvendelse på alle primær- og sekundærmarkeder for utslippskvoter. Denne forordning bør også få anvendelse på atferd og transaksjoner, herunder bud, i forbindelse med auksjonering på en auksjonsplattform som er godkjent som et regulert marked for utslippskvoter eller andre auksjonsprodukter som er basert på utslippskvoter, også når auksjonsproduktene ikke er finansielle instrumenter, i henhold til forordning (EU) nr. 1031/2010.
- 38) Denne forordning bør fastsette tiltak mot markedsmanipulasjon som kan tilpasses nye former for handel eller nye strategier som kan innebære markedsmisbruk. For å gjenspeile at handel med finansielle instrumenter blir stadig mer automatisert, er det ønskelig at definisjonen av markedsmanipulasjon inneholder konkrete eksempler på misbruksstrategier som kan gjennomføres ved bruk av enhver tilgjengelig handelsmetode, herunder algoritmehandel og høyfrekvent handel. Eksempelene som gis, er verken ment å være uttømmende eller ment å antyde at samme strategier gjennomført med andre metoder ikke også vil utgjøre markedsmisbruk.
- 39) Forbudet mot markedsmisbruk bør også omfatte personer som samarbeider om markedsmisbruk. Eksempelene kan blant annet omfatte meglere som utarbeider og anbefaler en handelsstrategi med sikte på markedsmisbruk, personer som oppmuntrer en person med innsideinformasjon til ulovlig å spre denne, eller personer som utvikler programvare i samarbeid med en markedsaktør («trader») for å tilrettelegge for markedsmisbruk.
- 40) For å sikre at ansvar pålegges både den juridiske personen og alle fysiske personer som deltar i beslutningsprosessen hos den juridiske personen, er det nødvendig å anerkjenne de ulike nasjonale rettslige systemene i medlemsstatene. Disse systemene bør være direkte knyttet til metodene for ansvarsfordeling i henhold til nasjonal rett.
- 41) For å supplere forbudet mot markedsmanipulasjon bør denne forordning omfatte et forbud mot forsøk på markedsmanipulasjon. Det bør skilles mellom forsøk på markedsmanipulasjon og atferd som er egnet til å resultere i markedsmanipulasjon, ettersom begge deler er forbudt i henhold til denne forordning. Et slikt forsøk kan omfatte situasjoner der aktiviteten er påbegynt, men ikke fullført, for eksempel fordi teknologien sviktet eller en instruks om å handle ikke blir etterkommet. Det er nødvendig å forby forsøk på markedsmanipulasjon for at vedkommende myndigheter skal kunne ilegge sanksjoner for slike forsøk.
- 42) Uten at formålet med denne forordning og dens direkte anvendelige bestemmelser påvirkes, har en person som inngår transaksjoner eller gir handelsordrer som kan anses å utgjøre markedsmanipulasjon, mulighet for å godtgjøre at han eller hun hadde legitime grunner til å inngå transaksjonen eller gi handelsordren, og at transaksjonen eller handelsordren var i samsvar med akseptert markedspraksis på det relevante regulerte markedet. Akseptert markedspraksis kan bare fastsettes av vedkommende myndighet med ansvar for tilsyn med markedsmisbruk på det aktuelle markedet. En praksis som aksepteres i ett marked, kan ikke anses som akseptert i andre markeder med mindre vedkommende myndigheter i de andre markedene offisielt har akseptert praksisen. En overtredelse kan likevel anses å ha funnet sted dersom vedkommende myndighet godtgjør at transaksjonene eller handelsordrene ikke hadde en legitim grunn.
- 43) Det bør i denne forordning også gjøres klart at markedsmanipulasjon eller forsøk på markedsmanipulasjon med et finansielt instrument kan skje ved bruk av tilknyttede finansielle instrumenter som derivater som handles på en annen handelsplass eller OTC.

- 44) Kursen på mange finansielle instrumenter fastsettes med henvisning til referanseverdier. Faktisk manipulasjon eller forsøk på manipulasjon av referanseverdier, herunder interbankrenter, kan ha alvorlig innvirkning på tilliten i markedet og kan føre til betydelige tap for investorer eller vridninger i realøkonomien. Derfor er det nødvendig med særlige bestemmelser om referanseverdier for å opprettholde markedenes integritet og sikre at vedkommende myndigheter kan håndheve et klart forbud mot manipulasjon av referanseverdier. Bestemmelsene bør omfatte alle offentliggjorte referanseverdier, også slike som er tilgjengelige via internett, enten tilgangen er gratis eller ikke, som CDS-referanseverdier og indekser av indekser. Det er nødvendig å supplere det generelle forbudet mot markedsmanipulasjon med et forbud mot å manipulere selve referanseverdien og mot å overføre falske eller villedende opplysninger, mot å gi falske eller villedende data og mot enhver annen handling som fører til at beregningen av en referanseverdi blir manipulert, i tilfeller der beregningen er bredt definert slik at den omfatter mottak og vurdering av alle data som gjelder beregningen av den aktuelle referanseverdien, og spesielt omfatter trimmede data, herunder metoden for fastsettelse av referanseverdien, enten den helt eller delvis bygger på algoritmer eller på en skjønnsmessig vurdering. Disse reglene supplerer forordning (EU) nr. 1227/2011, som forbyr bevisst avgivelse av falske opplysninger til foretak som gir prisvurderinger eller utarbeider markedsrapporter om energiprodukter i engrosmarkedet, noe som fører til at markedsdeltakere som handler på grunnlag av slike prisvurderinger eller markedsrapporter, blir villedet.
- 45) For å sikre like markedsvilkår for handelsplasser og handelssystemer som omfattes av denne forordning, bør alle personer som driver et regulert marked, en MHF eller en OHF, pålegges å etablere og opprettholde effektive ordninger, systemer og rutiner for å forebygge og avdekke markedsmanipulasjon og markedsmissbruk.
- 46) Manipulasjon eller forsøk på manipulasjon av finansielle instrumenter kan også bestå i plassering av ordrer som kanskje ikke utføres. Et finansielt instrument kan dessuten manipuleres gjennom atferd som finner sted utenfor en handelsplass. Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, bør pålegges å etablere og opprettholde effektive ordninger, systemer og rutiner for å avdekke og rapportere mistenkelige transaksjoner. De bør også rapportere mistenkelige ordrer og mistenkelige transaksjoner som finner sted utenfor en handelsplass.
- 47) Manipulasjon eller forsøk på manipulasjon av finansielle instrumenter kan også bestå i utbredelse av falske eller villedende opplysninger. Utbredelse av falske eller villedende opplysninger kan ha en merkbar innvirkning på kursen på finansielle instrumenter på relativt kort tid. Det kan dreie seg om fabrikkering av åpenbart falske opplysninger, men også bevisst utelatelse av vesentlige opplysninger eller bevisst unøyaktig rapportering av opplysninger. Denne formen for markedsmanipulasjon er særlig skadelig for investorer, ettersom det får dem til å basere sine investeringsbeslutninger på uriktige eller misvisende opplysninger. Den er også skadelig for utstederne fordi den svekker tilliten til de opplysningene om dem som er tilgjengelige. Manglende tillit i markedet kan i sin tur svekke utstederens evne til å utstede nye finansielle instrumenter eller sikre kreditt fra andre markedsdeltakere til å finansiere sin virksomhet. Opplysninger sprer seg svært raskt i markedet. Dette fører til at skaden for investorer og utstedere kan bestå relativt lenge før det kommer fram at opplysningene var falske eller villedende og deretter kan korrigeres av utstederen eller den eller de som var ansvarlige for utbredelsen av opplysningene. Det er derfor nødvendig at utbredelse av falske eller villedende opplysninger, herunder rykter og falske eller villedende nyheter, anses som et brudd på denne forordning. Personer som er aktive på finansmarkedene, bør derfor ikke fritt kunne uttrykke opplysninger som er i strid med deres egen oppfatning eller bedre vitende, når de vet eller burde vite at opplysningene er falske eller villedende, til skade for investorer og utstedere.
- 48) Med den økte bruken av nettsteder, blogger og sosiale medier er det viktig å gjøre det klart at i henhold til denne forordning anses utbredelse av falske eller villedende opplysninger via internett, herunder gjennom sosiale medier eller anonyme blogger, som likestilt med utbredelse via mer tradisjonelle kommunikasjonskanaler.
- 49) Det er viktig at utstedere offentliggjør innsideinformasjon for å unngå innsidehandel og sikre at investorene ikke villedes. Utstederne bør derfor pålegges å informere offentligheten så snart som mulig om innsideinformasjon. Under særlige omstendigheter kan imidlertid denne forpliktelsen være til skade for utstederens legitime interesser. I slike tilfeller bør utstederen tillates å utsette offentliggjøringen, forutsatt at utsettelsen ikke er egnet til å vilde allmennheten, og at utstederen er i stand til å sikre at opplysningene forblir konfidensielle. Utstederen har bare plikt til å offentliggjøre innsideinformasjon dersom den har søkt om eller godkjent optak av det finansielle instrumentet til handel.

- 50) Ved anvendelsen av kravene til offentliggjøring av innsideinformasjon og utsettelse av slik offentliggjøring som fastsatt i denne forordning, kan legitime interesser særlig gjelde blant annet følgende omstendigheter: a) pågående forhandlinger eller tilhørende omstendigheter der utfallet eller normal gjennomføring av forhandlingene vil kunne påvirkes ved offentliggjøring. Særlig dersom utstederens finansielle stilling er i alvorlig og overhengende fare, selv om situasjonen ikke faller inn under konkurslovgivningens virkeområde, kan offentliggjøring av opplysninger utsettes i en begrenset periode dersom offentliggjøring vil kunne påføre eksisterende og potensielle aksjeeieres interesser alvorlig skade ved å undergrave utfallet av spesifikke forhandlinger som skal sikre at utsteders langsiktige finansielle stilling gjenoprettes, b) vedtak som gjøres eller avtaler som inngås av en utsteders ledelsesorgan, som krever godkjenning av et annet selskapsorgan hos utstederen for å kunne tre i kraft, dersom utstederens organisering krever at disse to organene er atskilt, forutsatt at offentliggjøring av opplysningene før en slik godkjenning, sammen med en kunngjøring om at godkjenningen fortsatt avventes, innebærer en fare for at offentligheten ikke vil kunne foreta en korrekt vurdering av opplysningene.
- 51) Kravet om å offentliggjøre innsideinformasjon må også gjelde deltakerne i markedet for utslippskvoter. For å unngå å utsette markedet for unyttig rapportering og sørge for at det planlagte tiltaket blir kostnadseffektivt, synes det nødvendig å begrense de reguleringsmessige konsekvensene av dette kravet til å omfatte bare EU ETS-operatører som på grunn av sin størrelse og virksomhet med rimelighet kan forventes å ha merkbar innvirkning på kursen på utslippskvoter, på auksjonsprodukter som er basert på utslippskvoter, eller på finansielle derivater knyttet til disse, og på budgivningen på auksjonene i henhold til forordning (EU) nr. 1031/2010. Kommisjonen bør gjennom en delegert rettsakt vedta tiltak som fastsetter en minstetærskel for anvendelsen av dette unntaket. Informasjonen som skal offentliggjøres, bør gjelde den offentliggjørende partens fysiske virksomhet, ikke dens egne planer eller strategier for handel med utslippskvoter, auksjonsprodukter basert på utslippskvoter eller finansielle derivater knyttet til disse. Dersom deltakere på utslippskvotemarkedet allerede oppfyller tilsvarende krav om offentliggjøring av innsideinformasjon, særlig i henhold til forordning (EU) nr. 1227/2011, bør plikten til å offentliggjøre innsideinformasjon om utslippskvoter ikke medføre krav om duplisering av opplysninger med vesentlig samme innhold. Når det gjelder deltakere på markedet for utslippskvoter med samlede utslipp eller en nominell varmeeffekt lik eller lavere enn den fastsatte terskelen, bør, ettersom opplysninger om deres fysiske virksomhet ikke anses som vesentlige med henblikk på offentliggjøring, heller ikke opplysningene anses å være egnet til merkbart å påvirke kursen på utslippskvoter, auksjonsprodukter basert på utslippskvoter eller finansielle derivater knyttet til disse. Slike deltakere på markedet for utslippskvoter bør likevel omfattes av forbudet mot innsidehandel i forbindelse med andre opplysninger de har tilgang til, og som utgjør innsideinformasjon.
- 52) For å verne offentlige interesser, opprettholde finanssystemets stabilitet og for eksempel unngå at likviditetskriser i finansinstitusjoner utvikler seg til solvenskriser fordi midler plutselig blir tatt ut, kan det være hensiktsmessig under ekstraordinære omstendigheter å tillate at kredittinstitusjoner eller finansinstitusjoner utsetter offentliggjøringen av innsideinformasjon. Dette kan særlig gjelde opplysninger i forbindelse med midlertidige likviditetsproblemer der institusjonene trenger lån fra sentralbanken, herunder likviditetsstøtte fra sentralbanken i en krisesituasjon der offentliggjøring av opplysningene vil ha innvirkning på systemet. En slik utsettelse bør være betinget av at utstederen har innhentet samtykke fra den relevante vedkommende myndighet, og av at det er åpenbart at den bredere offentlige og økonomiske interessen av å utsette offentliggjøringen av opplysningene veier tyngre enn markedets interesse av å motta opplysningene utsettelsen gjelder.
- 53) Når det gjelder finansinstitusjoner, særlig dersom de mottar lån fra sentralbanken, herunder likviditetsstøtte i en krisesituasjon, bør vurderingen av om opplysningene er systemviktige, og om utsatt offentliggjøring er i allmennhetens interesse, gjøres av vedkommende myndighet, eventuelt etter samråd med den nasjonale sentralbanken, makrotilsynsmyndigheten eller en annen relevant nasjonal myndighet.
- 54) Utnyttelse eller forsøk på utnyttelse av innsideinformasjon til å handle for egen eller en tredjeparts regning bør være klart forbudt. Utnyttelse av innsideinformasjon kan også bestå i handel med utslippskvoter og derivater på slike, og i budgivning på auksjoner av utslippskvoter eller andre auksjonsprodukter basert på utslippskvoter, som innehas i henhold til forordning (EU) nr. 1031/2010 av personer som vet eller burde vite at opplysningene de har, er innsideinformasjon. Informasjon om markedsdeltakerens egne planer og strategier for handel bør ikke anses som innsideinformasjon, selv om informasjon om en tredjeparts planer og strategier for handel kan utgjøre innsideinformasjon.

- 55) Kravet om offentliggjøring av innsideinformasjon kan være en byrde for små og mellomstore bedrifter som definert i europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU⁽¹⁾ hvis finansielle instrumenter er opptatt til handel på et vekstmarked for SMB-er, med tanke på kostnadene ved overvåking av opplysningene de besitter, og for juridisk rådgivning om hvorvidt og når opplysningene skal offentliggjøres. Likevel er rask offentliggjøring av innsideinformasjon av avgjørende betydning for å sikre investorenes tillit til disse utstederne. ESMA bør derfor kunne utstede retningslinjer som hjelper utstederne med å overholde plikten til å offentliggjøre innsideinformasjon uten at det går ut over vernet av investorene.
- 56) Innsidelister er et viktig verktøy når tilsynsmyndighetene undersøker mulig markedsmissbruk, men nasjonale forskjeller med hensyn til hvilke opplysninger disse listene skal omfatte medfører unødvendige administrative byrder for utstederne. For å redusere disse kostnadene bør det derfor finnes ensartede krav til hvilke datafelter innsidelistene skal inneholde. Det er viktig at personer som er oppført på innsidelistene, er informert om dette og om hva det innebærer i henhold til denne forordning og europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/57/EU⁽²⁾. Kravet om å føre og løpende oppdatere innsidelister medfører administrative byrder særlig for utstederne på vekstmarkeder for SMB-er. Ettersom vedkommende myndigheter kan føre effektivt tilsyn med markedsmissbruk uten å ha innsidelistene tilgjengelig til enhver tid for disse utstederne, bør de unntas fra denne forpliktelsen for å redusere de administrative kostnadene som følger av denne forordning. Slike utstedere bør imidlertid på forespørsel oversende en innsideliste til vedkommende myndigheter.
- 57) Det er et verdifullt tiltak for å beskytte markedets integritet at utstedere eller personer som opptrer på deres vegne eller for deres regning, utarbeider lister over personer som arbeider for dem i henhold til arbeidsavtale eller på annen måte, og som har tilgang til innsideinformasjon som direkte eller indirekte berører utstederen. Slike lister kan hjelpe utstedere eller nevnte personer med å styre flyten av innsideinformasjon og dermed bidra til å overholde taushetsplikten. Slike lister kan også være et nyttig verktøy for vedkommende myndigheter til å identifisere alle personer som har tilgang til innsideinformasjon, og datoen da de fikk tilgang. Den tilgangen personer på en slik liste har til innsideinformasjon som direkte eller indirekte berører utstederen, påvirker ikke forbudene fastsatt i denne forordning.
- 58) Større grad av gjennomsiktighet i transaksjoner som utføres av personer med ledelsesansvar på utstedernivå, og, der det er aktuelt, deres nærstående personer, er et forebyggende tiltak mot markedsmissbruk, særlig innsidehandel. Offentliggjøring av slike transaksjoner, i det minste på individuelt grunnlag, kan også være en svært verdifull informasjonskilde for investorene. Det er nødvendig å klargjøre at plikten til å offentliggjøre transaksjoner som utføres av personer med ledelsesansvar, også omfatter pantsetting eller utlån av finansielle instrumenter, ettersom pantsetting av aksjer kan ha en vesentlig og potensielt destabiliserende effekt på selskapet ved en plutselig og uforutsett avhending. Uten offentliggjøring av opplysninger ville markedet ikke vite at det for eksempel var økt risiko for en framtidig betydelig endring i eierstruktur, en økning i utbudet av aksjer på markedsplassen eller et tap av stemmeretter i selskapet. Av den grunn kreves det i henhold til denne forordning melding når verdipapirer pantsettes som et ledd i en større transaksjon der en person med ledelsesansvar pantsetter verdipapirene som sikkerhet for å få lån hos en tredjepart. Dessuten er fullstendig gjennomsiktighet i markedet en forutsetning for tillit hos markedsdeltakerne og særlig for tilliten hos selskapets aksjeeiere. Det er også nødvendig å klargjøre at plikten til å offentliggjøre transaksjoner som utføres av personer med ledelsesansvar, også omfatter transaksjoner utført av en annen person på vegne av personen med ledelsesansvar, innenfor rammen av diskresjonært skjønn. For å sikre en hensiktsmessig balanse mellom graden av gjennomsiktighet og antallet rapporter som meldes til vedkommende myndigheter og til allmennheten, bør det i denne forordning fastsettes terskler, og transaksjoner under disse vil ikke være meldepliktige.
- 59) Melding av transaksjoner som personer med ledelsesansvar har foretatt for egen regning, eller som er foretatt av deres nærstående personer, utgjør ikke bare verdifulle opplysninger for markedsdeltakerne, men er også et ytterligere middel for vedkommende myndigheter til å overvåke markedene. Plikten til å melde transaksjoner påvirker ikke forbudene fastsatt i denne forordning.
- 60) Meldingen av transaksjoner bør skje i samsvar med reglene for overføring av personopplysninger fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF⁽³⁾.

(1) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU av 15. mai 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om endring av direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/67/EU (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 349).

(2) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/57/EU av 16. april 2014 om strafferettslige sanksjoner for markedsmissbruk (markedsmissbruksdirektivet) (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 179).

(3) Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger (EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31).

- 61) Det bør være forbudt for personer med ledelsesansvar å handle før offentliggjøring av en delårsrapport eller årsrapport som den relevante utstederen er forpliktet til å offentliggjøre i samsvar med reglene på den handelsplassen der utstederens aksjer er opptatt til handel, eller i samsvar med nasjonal rett, med mindre det foreligger særlige og begrensede omstendigheter som ville begrunne en tillatelse fra utstederen til at en person med ledelsesansvar kan handle. En slik tillatelse fra utstederen påvirker imidlertid ikke forbudene fastsatt i denne forordning.
- 62) For å sikre et effektivt tilsyn bør vedkommende myndighet i hver medlemsstat ha et sett effektive virkemidler, myndighet og ressurser. I denne forordning fastsettes derfor et minimum av tilsyns- og undersøkelsesmyndighet som vedkommende myndigheter i medlemsstatene bør tildeles i samsvar med nasjonal rett. Denne myndigheten bør, når nasjonal rett krever det, utøves etter begjæring til vedkommende rettsmyndigheter. Vedkommende myndigheter bør, når de utøver sin myndighet i henhold til denne forordning, opptre objektivt og upartisk og ta selvstendige beslutninger.
- 63) Markedsaktører og alle økonomiske aktører bør også bidra til markedets integritet. I denne forbindelse bør utpeking av én enkelt vedkommende myndighet for markedsmissbruk ikke utelukke samarbeid med eller delegering under vedkommende myndighets ansvar til markedsaktører, for å sikre et effektivt tilsyn med overholdelsen av bestemmelsene i denne forordning. Dersom personer som utarbeider eller formidler investeringsanbefalinger eller annen informasjon med anbefaling eller forslag til en investeringsstrategi i ett eller flere finansielle instrumenter, også handler for egen regning med slike instrumenter, bør vedkommende myndigheter blant annet kunne anmode eller kreve av slike personer alle opplysninger som er nødvendige for å fastslå om anbefalingene vedkommende har utarbeidet eller formidlet, er i samsvar med denne forordning.
- 64) For å kunne avdekke tilfeller av innsidehandel og markedsmanipulasjon er det nødvendig at vedkommende myndigheter, i samsvar med nasjonal rett, har rett til å få adgang til lokalene til fysiske og juridiske personer for å beslaglegge dokumenter. Adgang til slike lokaler er nødvendig når det er rimelig grunn til mistanke om at det finnes dokumenter og andre data relatert til gjenstanden for undersøkelsen, og at de kan være relevante for bevisføringen i en sak om innsidehandel eller markedsmissbruk. I tillegg er adgang til slike lokaler nødvendig når vedkommende som har mottatt en anmodning om opplysninger, helt eller delvis unnlater å etterkomme anmodningen, eller når det er rimelig grunn til å tro at en eventuell anmodning ikke ville blitt etterkommet, eller at dokumentene eller opplysningene som opplysningskravet gjelder, ville blitt fjernet, manipulert eller ødelagt. Dersom det etter nasjonal rett kreves forhåndstillatelse fra en rettsmyndighet, bør adgang til lokalene finne sted etter at forutgående tillatelse er gitt.
- 65) Eksisterende opptak av telefonsamtaler og opplysninger om datatrafikk (trafikkdata) fra verdipapirforetak, kredittinstitusjoner og finansinstitusjoner som gjennomfører og dokumenterer gjennomføringen av transaksjoner, samt eksisterende opplysninger om telefon- og datatrafikk fra teleoperatører, er avgjørende – og noen ganger det eneste – bevismaterialet for å avdekke og bevise innsidehandel og markedsmanipulasjon. Opplysninger om telefon- og datatrafikk kan gjøre det mulig å fastslå identiteten til en person som har ansvar for utbredelse av falske eller villedende opplysninger, eller at personer har vært i kontakt med hverandre på et visst tidspunkt, og at det finnes en forbindelse mellom to eller flere personer. Vedkommende myndigheter bør derfor kunne kreve å få utlevert eksisterende opptak av telefonsamtaler, elektronisk kommunikasjon og opplysninger om datatrafikk som oppbevares av et verdipapirforetak, en kredittinstitusjon eller en finansinstitusjon i samsvar med direktiv 2014/65/EU. Tilgang til opplysninger om data- og teletrafikk er nødvendig for å framskaffe bevismateriale og undersøke mistanker om mulig innsidehandel eller markedsmanipulasjon, og dermed for å avdekke og ilegge sanksjoner for markedsmissbruk. For å innføre like spilleregler i hele Unionen når det gjelder tilgangen til opplysninger om telefon- og datatrafikk som oppbevares av teleoperatører, eller eksisterende opptak av telefonsamtaler og datatrafikk som oppbevares av et verdipapirforetak, en kredittinstitusjon eller en finansinstitusjon, bør vedkommende myndigheter i samsvar med nasjonal rett kunne kreve å få utlevert eksisterende opplysninger om telefon- og datatrafikk som oppbevares av en teleoperatør, i den utstrekning dette er tillatt i henhold til nasjonal rett, samt eksisterende opptak av telefonsamtaler og datatrafikk som oppbevares av et verdipapirforetak, i tilfeller der det foreligger en rimelig grunn til å mistenke at slike opplysninger i tilknytning til gjenstanden for tilsynet eller undersøkelsen kan være relevante for å bevise innsidehandel eller markedsmanipulasjon i strid med denne forordning. Tilgangen til opplysninger om telefon- og datatrafikk som oppbevares av en teleoperatør, omfatter ikke tilgang til innholdet i telefonsamtaler.

- 66) Selv om denne forordning angir det minimum av myndighet som vedkommende myndigheter bør ha, skal denne myndigheten utøves innenfor et helhetlig system av nasjonal rett som garanterer respekten for grunnleggende rettigheter, herunder retten til personvern. For utøvelsen av slik myndighet, som kan innebære et alvorlig inngrep i retten til respekt for privatliv og familieliv, hjem og kommunikasjon, bør medlemsstatene innføre hensiktsmessig og effektive beskyttelsestiltak mot alle former for misbruk ved utøvelsen av myndighet, herunder, om nødvendig, krav om å innhente forhåndstillatelse fra den berørte medlemsstatens rettsmyndigheter. Medlemsstatene bør gi vedkommende myndigheter mulighet til å utøve slik inngripende myndighet i den utstrekning det er nødvendig for en forsvarlig undersøkelse av alvorlige saker der det ikke finnes andre tilsvarende metoder for effektivt å oppnå det samme resultatet.
- 67) Ettersom markedsmissbruk kan finne sted på tvers av landegrenser og markeder bør vedkommende myndigheter, med mindre det foreligger ekstraordinære omstendigheter, være forpliktet til å samarbeide og utveksle opplysninger med andre vedkommende myndigheter og reguleringsmyndigheter og med ESMA, særlig i forbindelse med undersøkelser. Dersom en vedkommende myndighet er overbevist om at det pågår eller har pågått markedsmissbruk i en annen medlemsstat, eller at markedsmissbruk påvirker finansielle instrumenter som handles i en annen medlemsstat, bør den underrette vedkommende myndighet og ESMA om dette. I tilfeller av markedsmissbruk med virkninger over landegrensene bør ESMA kunne samordne undersøkelsen dersom en av de berørte vedkommende myndighetene anmoder om det.
- 68) Det er nødvendig at vedkommende myndigheter har nødvendige verktøy til å føre et effektivt tilsyn med ordrebøkene på tvers av markeder. I henhold til direktiv 2014/65/EU kan vedkommende myndigheter anmode om og motta opplysninger fra andre vedkommende myndigheter vedrørende ordreboken for å bidra til tilsyn med og avdekking av markedsmanipulasjon over landegrensene.
- 69) For å sikre utveksling av opplysninger og samarbeid med myndigheter i tredjestater med sikte på effektiv håndheving av denne forordning bør vedkommende myndigheter inngå samarbeidsavtaler med tilsvarende myndigheter i tredjestater. All overføring av personopplysninger som finner sted på grunnlag av disse avtalene, bør være i samsvar med direktiv 95/46/EF og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 45/2001⁽¹⁾.
- 70) Forsvarlige rammebestemmelser for tilsyn og god forretningsskikk i finanssektoren bør bygge på solide tilsyns-, undersøkelses- og sanksjonsordninger. Derfor bør tilsynsmyndighetene gis tilstrekkelig myndighet til å handle og bør kunne forholde seg til likeverdige, sterke og avskrekkende sanksjonsordninger mot alle former for finansielle misligheter, og sanksjonene bør håndheves effektivt. De Larosière-gruppen anså det imidlertid slik at ingen av disse elementene for øyeblikket er på plass. Kommisjonsmeldingen av 8. desember 2010 med tittelen «Reinforcing sanctioning regimes in the financial services sector» inneholder en gjennomgåelse av eksisterende myndighet til å ilegge sanksjoner og den praktiske anvendelsen av denne med det formål å øke tilnærmingen mellom sanksjoner på en rekke tilsynsområder.
- 71) Derfor bør en rekke administrative sanksjoner og andre administrative tiltak fastsettes for å sikre en felles tilnærming i medlemsstatene, og for å øke den avskrekkende virkningen. Vedkommende myndighet bør ha mulighet til å nedlegge forbud mot å utøve ledelsesfunksjoner i verdipapirforetak. Ved fastsettelse av sanksjoner bør det, der det er hensiktsmessig, tas hensyn til faktorer som tilbakebetaling av enhver identifisert finansiell fordel, overtredelsens grovhet og varighet, enhver skjerpene eller formildende omstendighet, behovet for at overtredelsesgebyrer skal ha en avskrekkende virkning, og, der det er hensiktsmessig, en rabatt for samarbeid med vedkommende myndighet. Den faktiske størrelsen på overtredelsesgebyrer som ilegges i et bestemt tilfelle, kan nå det maksimumsbeløpet som er fastsatt i denne forordning, eller det høyere maksimumsbeløpet som er fastsatt i nasjonal rett for svært alvorlige overtredelser, mens betydelig lavere overtredelsesgebyrer enn maksimumsbeløpet kan ilegges for mindre overtredelser eller ved forlik. Denne forordning begrenser ikke medlemsstatenes mulighet til å fastsette strengere administrative sanksjoner eller andre administrative tiltak.
- 72) Selv om det ikke er noe som hindrer medlemsstatene i å fastsette regler både om administrative sanksjoner og strafferettslige sanksjoner for de samme overtredelsene, bør de ikke være forpliktet til å fastsette regler om administrative sanksjoner for overtredelser av denne forordning som per 3. juli 2016 allerede er omfattet av nasjonal strafferett. Medlemsstatene er, i samsvar med nasjonal rett, ikke forpliktet til å ilegge både administrative og strafferettslige sanksjoner

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 45/2001 av 18. desember 2000 om personvern i forbindelse med behandling av personopplysninger i Fellesskapets institusjoner og organer og om fri utveksling av slike opplysninger (EFT L 8 av 12.1.2001, s. 1).

for samme overtredelse, men de kan gjøre det dersom det er tillatt i henhold til nasjonal rett. Opprettholdelse av strafferettslige sanksjoner i stedet for administrative sanksjoner ved overtredelser av denne forordning eller direktiv 2014/57/EU bør imidlertid ikke begrense eller på annen måte påvirke vedkommende myndigheters adgang til å samarbeide med og rettidig få tilgang til og utveksle opplysninger med vedkommende myndigheter i andre medlemsstater i forbindelse med anvendelsen av denne forordning, herunder etter at disse overtredelsene er brakt inn for vedkommende rettsmyndigheter for straffeforfølgning.

- 73) For å sikre at vedtak som treffes av vedkommende myndigheter, har avskrekkende virkning på offentligheten, bør de normalt offentliggjøres. Offentliggjøring av vedtak er også et viktig verktøy for vedkommende myndigheter til å informere markedsdeltakere om hvilken atferd som anses å utgjøre en overtredelse av denne forordning, og for å fremme god atferd blant markedsdeltakerne. Dersom en slik offentliggjøring påfører de berørte personene uforholdsmessig stor skade eller utsetter finansmarkedenes stabilitet eller en pågående undersøkelse for fare, bør vedkommende myndighet offentliggjøre de administrative sanksjonene og andre administrative tiltak anonymt på en måte som er i samsvar med nasjonal rett, eller utsette offentliggjøringen. Vedkommende myndigheter bør ha mulighet til ikke å offentliggjøre sanksjoner og andre administrative tiltak dersom en anonym eller utsatt offentliggjøring anses å være utilstrekkelig til å sikre at finansmarkedenes stabilitet ikke settes i fare. Vedkommende myndigheter bør heller ikke være forpliktet til å offentliggjøre tiltak som anses for å være av mindre betydning, dersom offentliggjøringen ikke ville stå i forhold til formålet.
- 74) Varslere kan gjøre vedkommende myndigheter oppmerksom på nye opplysninger som kan være til nytte i arbeidet med å avdekke og ilegge sanksjoner for innsidehandel og markedsmanipulasjon. Frykt for gjengjeldelse eller mangel på insentiver kan imidlertid hindre varsling. Melding om overtredelser av denne forordning er nødvendig for å sikre at vedkommende myndigheter kan avdekke og ilegge sanksjoner for markedsmissbruk. Tiltak for varsling er nødvendige for å fremme avdekking av markedsmissbruk og sikre vern av varslers og den anklagede personens rettigheter. Denne forordning bør derfor sikre at det finnes egnede ordninger som gir varslere mulighet til å varsle vedkommende myndigheter om mulige overtredelser av denne forordning, og beskytter dem mot gjengjeldelse. Medlemsstatene bør kunne fastsette økonomiske insentiver for personer som tilbyr relevante opplysninger om potensielle overtredelser av denne forordning. Varslere bør imidlertid ha rett til slike økonomiske insentiver bare dersom de gir nye opplysninger som de ikke allerede er rettslig forpliktet til å gi melding om, og der disse opplysningene fører til en sanksjon for overtredelse av denne forordning. Medlemsstatene bør også påse at de varslingsordningene de gjennomfører, omfatter ordninger som gir en anklaget person forsvarlig vern, særlig med hensyn til retten til vern av dennes personopplysninger og rutiner som sikrer den anklagedes rett til forsvar og til å bli hørt før det gjøres et vedtak, samt retten til effektiv klageadgang for en domstol i forbindelse med et vedtak som gjelder vedkommende.
- 75) Ettersom medlemsstatene har vedtatt lovgivning om gjennomføring av direktiv 2003/6/EF, og ettersom de delegerte rettsaktene og tekniske regulerings- og gjennomføringsstandardene fastsatt i denne forordning bør vedtas før den rammen som innføres, kan anvendes i praksis, er det nødvendig å utsette anvendelsen av de materielle bestemmelsene i denne forordning i en tilstrekkelig lang periode.
- 76) For å sikre en smidig overgang til anvendelsen av denne forordning kan markedspraksis som eksisterte før denne forordning trådte i kraft, og som var akseptert av vedkommende myndigheter i samsvar med kommisjonsdirektiv 2004/72/EF⁽¹⁾ ved anvendelse av artikkel 1 nr. 2 bokstav a) i direktiv 2003/6/EF, fortsatt få anvendelse, forutsatt at de meldes til ESMA innen en fastsatt frist, inntil vedkommende myndighet har truffet en beslutning om å videreføre disse praksisene i samsvar med denne forordning.
- 77) Denne forordning er forenlig med de grunnleggende rettighetene og de prinsippene som er anerkjent i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter (heretter kalt «pakten»). Denne forordning bør derfor tolkes og anvendes i samsvar med disse rettighetene og prinsippene. Når denne forordning viser til bestemmelsene om pressefrihet og ytringsfrihet i andre medier og de reglene eller normene som gjelder for journalistyrket, bør det særlig tas hensyn til disse frihetene slik de er garantert i Unionen og i medlemsstatene og stadfestet ved artikkel 11 i pakten og andre relevante bestemmelser.

⁽¹⁾ Kommisjonsdirektiv 2004/72/EF av 29. april 2004 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF med hensyn til gjeldende markedspraksis, definisjonen av innsideinformasjon i forbindelse med råvarederivater, utarbeiding av lister over personer som har tilgang til innsideinformasjon, melding av transaksjoner foretatt av personer med overordnet ansvar samt melding av mistenkelige transaksjoner (EUT L 162 av 30.4.2004, s. 70).

- 78) For å øke gjennomsiktigheten og bedre informere om hvordan sanksjonssystemet fungerer, bør vedkommende myndigheter årlig oversende anonymiserte og aggregerte data til ESMA. Opplysningene bør omfatte antall undersøkelser som er iverksatt, som pågår og som er avsluttet i løpet av den aktuelle perioden.
- 79) Direktiv 95/46/EF og forordning (EF) nr. 45/2001 regulerer behandlingen av personopplysninger som utføres av ESMA innenfor rammen av denne forordning og under tilsyn av medlemsstatenes vedkommende myndigheter, særlig de uavhengige offentlige myndighetene utpekt av medlemsstatene. Enhver utveksling eller overføring av opplysninger mellom vedkommende myndigheter bør skje i samsvar med reglene for overføring av personopplysninger som fastsatt i direktiv 95/46/EF. Enhver utveksling eller overføring av opplysninger som foretas av ESMA, bør skje i samsvar med reglene for overføring av personopplysninger som fastsatt i forordning (EF) nr. 45/2001.
- 80) Denne forordning samt delegerede rettsakter, gjennomføringsrettsakter, tekniske regulerings- og gjennomføringsstandarder og retningslinjer som vedtas i samsvar med den, påvirker ikke anvendelsen av Unionens konkurranseregler.
- 81) For å presisere kravene fastsatt i denne forordning bør myndigheten til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 i TEUV delegeres til Kommisjonen når det gjelder unntaket fra denne forordnings virkeområde for visse offentlige organer og sentralbanker i tredjestater og for visse utpekte offentlige organer i tredjestater som har en avtale som knytter dem til Unionen i henhold til artikkel 25 i direktiv 2003/87/EF; indikatorene for manipulerende atferd oppført i vedlegg I til denne forordning; tersklene for anvendelse av informasjonsplikten overfor deltakere på utslippskvotemarkedet; under hvilke omstendigheter handel i en lukket periode er tillatt; og hvilke typer transaksjoner utført av personer med ledelsesansvar eller deres nærstående personer som vil utløse meldingsplikt. Det er særlig viktig at Kommisjonen holder hensiktsmessige samråd under sitt forberedende arbeid, herunder på ekspertnivå. Kommisjonen bør ved forberedelse og utarbeiding av delegerede rettsakter sikre at relevante dokumenter oversendes Europaparlamentet og Rådet samtidig, til rett tid og på en egnet måte.
- 82) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av denne forordning med hensyn til rutiner for melding av overtredelser av forordningen bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet til å fastsette rutiner, herunder regler for oppfølging av meldinger og tiltak for vern av personer som arbeider i henhold til en arbeidsavtale, og tiltak for vern av personopplysninger. Denne myndigheten bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011⁽¹⁾.
- 83) Tekniske standarder for finansielle tjenester bør sikre ensartede vilkår i hele Unionen på områder som omfattes av denne forordning. ESMA er et organ med høyt spesialisert sakkunnskap, og det vil derfor være effektivt og hensiktsmessig å gi ESMA i oppgave å utarbeide utkast til tekniske reguleringsstandarder og tekniske gjennomføringsstandarder som ikke innebærer politiske valg, med sikte på framlegging for Kommisjonen.
- 84) Gjennom delegerede rettsakter i henhold til artikkel 290 i TEUV og i samsvar med artikkel 10–14 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1093/2010⁽²⁾ bør Kommisjonen gis myndighet til å vedta utkastene til tekniske reguleringsstandarder utarbeidet av ESMA for å presisere innholdet i meldingene som skal sendes inn av operatører av regulerte markeder, MHF-er og OHF-er når det gjelder finansielle instrumenter som er opptatt til handel eller handles, eller som er søkt opptatt til handel på deres handelsplass; metodene og vilkårene for ESMA's utarbeiding, offentliggjøring og vedlikehold av listene over disse instrumentene; vilkårene som tilbakekjøpsprogrammer og stabiliseringstiltak må oppfylle, herunder vilkårene for handel, tids- og volumbegrensninger, opplysnings- og rapporteringsplikter og kursvilkår for stabilisering; når det gjelder rutiner, ordninger og systemer for handelsplassene som tar sikte på å forebygge og avdekke markedsmissbruk, og systemer og maler som skal brukes for å avdekke og rapportere mistenkelige ordrer og transaksjoner; hensiktsmessige ordninger, rutiner og dokumentasjonskrav i forbindelse med markedssonderinger samt når det gjelder tekniske vilkår for visse kategorier av personer med hensyn til objektiv presentasjon av informasjon som anbefaler en investeringsstrategi, og for offentliggjøring av særlige interesser eller interessekonflikter. Det er særlig viktig at Kommisjonen holder hensiktsmessige samråd under sitt forberedende arbeid, herunder på ekspertnivå.

(1) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

(2) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1093/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/78/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 12).

- 85) Kommissjonen bør også ha myndighet til å vedta tekniske gjennomføringsstandarder ved hjelp av gjennomføringsrettsakter i henhold til artikkel 291 i TEUV og i samsvar med artikkel 15 i forordning (EU) nr. 1093/2010. ESMA bør gis i oppgave å utarbeide utkast til tekniske gjennomføringsstandarder som skal framlegges for Kommissjonen, når det gjelder offentliggjøring av innsideinformasjon, formater for innsidelister og formater og rutiner for vedkommende myndigheters samarbeid og utveksling av opplysninger med hverandre og med ESMA.
- 86) Ettersom målet for denne forordning, som er å forhindre markedsmissbruk i form av innsidehandel, ulovlig spredning av innsideinformasjon og markedsmanipulasjon, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av omfanget og virkningene bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 87) Ettersom bestemmelsene i direktiv 2003/6/EF ikke lenger er relevante eller tilstrekkelige, bør nevnte direktiv oppheves med virkning fra 3. juli 2016. Kravene og forbudene i denne forordning er nært knyttet til kravene og forbudene i direktiv 2014/65/EF og bør derfor tre i kraft på samme dato som nevnte direktiv.
- 88) For å sikre korrekt anvendelse av denne forordning er det nødvendig at medlemsstatene treffer alle nødvendige tiltak for å sikre at deres nasjonale rett senest 3. juli 2016 er i samsvar med bestemmelsene i denne forordning med hensyn til vedkommende myndigheter og deres myndighet, administrative sanksjoner og andre administrative tiltak, melding om overtredelser og offentliggjøring av vedtak.
- 89) EUs datatilsyn avga en uttalelse 10. februar 2012⁽¹⁾.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL 1

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Formål

Ved denne forordning fastsettes et felles regelverk om innsidehandel, ulovlig spredning av innsideinformasjon og markedsmanipulasjon (markedsmissbruk) samt tiltak for å forhindre markedsmissbruk for å sikre integritet i finansmarkedene i Unionen og styrke vernet av investorene og deres tillit til markedene.

Artikkel 2

Virkeområde

1. Denne forordning får anvendelse på
  - a) finansielle instrumenter som er opptatt til handel på et regulert marked, eller som er søkt opptatt til handel på et regulert marked,

⁽¹⁾ EUT C 177 av 20.6.2012, s. 1.

- b) finansielle instrumenter som handles på en MHF, som er opptatt til handel på en MHF, eller som er søkt opptatt til handel på en MHF,
- c) finansielle instrumenter som handles på en OHF,
- d) finansielle instrumenter som ikke omfattes av bokstav a), b) eller c), hvis kurs eller verdi avhenger av eller har innvirkning på kursen på eller verdien av et finansielt instrument nevnt i disse bokstavene, herunder, men ikke begrenset til kredittapsbytteavtaler (CDS-er) og differansekontrakter (CFD-er).

Denne forordning får også anvendelse på atferd og transaksjoner, herunder bud, i forbindelse med auksjonering på en auksjonsplattform som er godkjent som et regulert marked for utslippskvoter, og andre auksjonsprodukter som er basert på utslippskvoter, herunder auksjonsproduktene som ikke er finansielle instrumenter i henhold til forordning (EU) nr. 1031/2010. Uten at det påvirker eventuelle særlige bestemmelser om bud som innlegges ved en auksjon, skal ethvert krav og forbud i denne forordning som gjelder for handelsordrer, få anvendelse på slike bud.

2. Artikkel 12 og 15 får også anvendelse på

- a) spotkontrakter på varer, som ikke er energiprodukter i engrosmarkedet, der transaksjonen, ordren eller atferden har, er egnet til å ha eller er ment å ha innvirkning på kursen eller verdien av et finansielt instrument som nevnt i nr. 1,
- b) typer av finansielle instrumenter, herunder derivatkontrakter eller derivater for overføring av kredittisiko, der transaksjonen, ordren, budet eller atferden har eller er egnet til å ha innvirkning på kursen eller verdien av en spotkontrakt på varer der kursen eller verdien avhenger av kursen eller verdien av de finansielle instrumentene, og
- c) atferd i tilknytning til referanseverdier.

3. Denne forordning får anvendelse på enhver transaksjon, ordre eller atferd i tilknytning til ethvert finansielt instrument som nevnt i nr. 1 og 2, uavhengig av om transaksjonen, ordren eller atferden finner sted på en handelsplass eller ikke.

4. Forbudene og kravene i denne forordning får anvendelse på handlinger og unnlater, i Unionen og i tredjestater, i tilknytning til instrumentene nevnt i nr. 1 og 2.

Artikkel 3

Definisjoner

1. I denne forordning menes med

- 1) «finansielt instrument» et finansielt instrument som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 15 i direktiv 2014/65/EU,
- 2) «verdipapirforetak» et verdipapirforetak som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 1 i direktiv 2014/65/EU,
- 3) «kredittinstitusjon» en kredittinstitusjon som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 1 i europaparlaments- og rådsforordning nr. 575/2013⁽¹⁾,
- 4) «finansinstitusjon» en finansinstitusjon som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 26 i forordning (EU) nr. 575/2013,
- 5) «markedsoperatør» en markedsoperatør som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 18 i direktiv 2014/65/EU,
- 6) «regulert marked» et regulert marked som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 21 i direktiv 2014/65/EU,

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 575/2013 av 26. juni 2013 om tilsynskrav for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak og om endring av forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 176 av 27.6.2013, s. 1).

- 7) «multilateral handelsfasilitet» eller «MHF» en multilateral handelsfasilitet som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 22 i direktiv 2014/65/EU,
- 8) «organisert handelsfasilitet» eller «OHF» en organisert handelsfasilitet som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 23 i direktiv 2014/65/EU,
- 9) «akseptert markedspraksis» en bestemt markedspraksis som er akseptert av vedkommende myndighet i samsvar med artikkel 13,
- 10) «handelsplass» en handelsplass som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 24 i direktiv 2014/65/EU,
- 11) «vekstmarked for SMB-er» et vekstmarked for SMB-er som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 12 i direktiv 2014/65/EU,
- 12) «vedkommende myndighet» en myndighet som er utpekt i samsvar med artikkel 22, med mindre annet er angitt i denne forordning,
- 13) «person» enhver fysisk eller juridisk person,
- 14) «vare» en vare som definert i artikkel 2 nr. 1 i kommisjonsforordning (EF) nr. 1287/2006⁽¹⁾,
- 15) «spotkontrakt på varer» en avtale om levering av en vare som handles på et spotmarked, og som leveres umiddelbart når transaksjonen gjøres opp, og en avtale om levering av en vare som ikke er et finansielt instrument, herunder en forwardkontrakt som gjøres opp fysisk,
- 16) «spotmarked» et varemarked der varene selges kontant og leveres umiddelbart når transaksjonen gjøres opp, og andre ikke-finansielle markeder, for eksempel forwardmarkeder for varer,
- 17) «tilbakekjøpsprogram» handel med egne aksjer i samsvar med artikkel 21–27 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/30/EU⁽²⁾,
- 18) «algoritmehandel» algoritmehandel som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 39 i direktiv 2014/65/EU,
- 19) «utslippskvote» en utslippskvote som beskrevet i avsnitt C nr. 11 i vedlegg I til direktiv 2014/65/EU,
- 20) «deltaker på utslippskvotemarkedet» enhver person som inngår transaksjoner, herunder plassering av handelsordrer, med utslippskvoter, auksjonsprodukter basert på utslippskvoter eller derivater på slike, og som ikke omfattes av et unntak i henhold til artikkel 17 nr. 2 annet ledd,
- 21) «utsteder» en juridisk person underlagt privat eller offentlig rett som utsteder eller planlegger å utstede finansielle instrumenter, der utstederen, når det gjelder depotbevis som representerer finansielle instrumenter, er den som har utstedt det finansielle instrumentet som depotbeviset representerer,
- 22) «energiprodukt i engrosmarkedet» energiprodukt i engrosmarkedet som definert i artikkel 2 nr. 4 i forordning (EU) nr. 1227/2011,

⁽¹⁾ Kommisjonsforordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til dokumentasjonsplikt for verdipapirforetak, transaksjonsrapportering, markedsinnsyn, opptak av finansielle instrumenter til notering samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål (EUT L 241 av 2.9.2006, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/30/EU av 25. oktober 2012 om samordning av de garantier som kreves i medlemsstatene av selskaper som definert i artikkel 54 annet ledd i traktaten om Den europeiske unions virkemåte for å verne selskapsdeltakeres og tredjemanns interesser når det gjelder stiftelsen av allmennaksjeselskaper og sikring og endring av deres kapital, med det formål å gjøre slike garantier likeverdige (EUT L 315 av 14.11.2012, s. 74).

- 23) «nasjonal reguleringsmyndighet» en nasjonal reguleringsmyndighet som definert i artikkel 2 nr. 10 i forordning (EU) nr. 1227/2011,
- 24) «varederivater» varederivater som definert i artikkel 2 nr. 1 punkt 30 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 600/2014⁽¹⁾,
- 25) «person med ledelsesansvar» en person hos en utsteder, en deltaker på utslippskvotemarkedet eller et annet foretak som nevnt i artikkel 19 nr. 10, som er
- a) medlem av foretakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan, eller
  - b) en ledende medarbeider som ikke er medlem av organene nevnt i bokstav a), som har jevnlig tilgang til innsideinformasjon som direkte eller indirekte vedrører dette foretaket, og som har fullmakt til å treffe beslutninger på ledelsesnivå som påvirker foretakets framtidige utvikling og forretningsstrategi,
- 26) «nærstående person»
- a) en ektefelle eller en person som i henhold til nasjonal rett anses som likestilt med ektefelle,
  - b) et barn som forsørges, i henhold til nasjonal rett,
  - c) en slektning som har delt samme husholdning i minst ett år på transaksjonsdatoen, eller
  - d) en juridisk person, en stiftelse eller et partnerskap der ledelsesansvaret utøves av en person med ledelsesansvar eller en person nevnt i bokstav a), b) eller c), eller som direkte eller indirekte kontrolleres av en slik person, eller som er opprettet til fordel for en slik person, eller som har økonomiske interesser som i det vesentlige sammenfaller med en slik persons interesser,
- 27) «opplysninger om datatrafikk» trafikkdata som definert i artikkel 2 annet ledd bokstav b) i europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/58/EF⁽²⁾,
- 28) «person som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner» en person som på forretningsmessig grunnlag mottar og formidler ordrer eller gjennomfører transaksjoner med finansielle instrumenter,
- 29) «referanseverdi» en rente, en indeks eller et tall som gjøres tilgjengelig for offentligheten eller offentliggjøres, og som periodisk eller regelmessig beregnes ved anvendelse av en formel, eller som baseres på verdien av en eller flere underliggende eiendeler eller priser, herunder estimerte priser, faktiske eller estimerte rentesatser eller andre verdier eller undersøkelser, og som ligger til grunn for fastsettelsen av beløpet som skal betales for et finansielt instrument, eller for verdien av et finansielt instrument,
- 30) «prisstiller» en prisstiller som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 7 i direktiv 2014/65/EU,
- 31) «posisjonsbygging» erverv av verdipapirer i et selskap som ikke utløser en rettslig forpliktelse til å kunngjøre et overtakelsestilbud på selskapet,
- 32) «markedsdeltaker som formidler informasjon» en person som tilhører en av kategoriene i bokstav a)–d) i artikkel 11 nr. 1 eller 2, og som legger fram opplysninger i forbindelse med en markedssondering,

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 600/2014 av 15. mai 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om endring av forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 84).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/58/EF av 12. juli 2002 om behandling av personopplysninger og personvern i sektoren for elektronisk kommunikasjon (direktivet om personvern og elektronisk kommunikasjon) (EFT L 201 av 31.7.2002, s. 37).

- 33) «høyfrekvent handel» høyfrekvent algoritmehandel som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 40 i direktiv 2014/65/EU,
- 34) «informasjon med anbefaling eller forslag til en investeringsstrategi» informasjon som er
- i) utarbeidet av en uavhengig analytiker, et verdipapirforetak, en kredittinstitusjon eller en annen person som har som hovedvirksomhet å utarbeide investeringsanbefalinger, eller en fysisk person som arbeider for deres regning i henhold til en arbeidsavtale eller annet, og som direkte eller indirekte framsetter et bestemt investeringsforslag som gjelder et finansielt instrument eller en utsteder, eller
  - ii) utarbeidet av andre personer enn personer nevnt i punkt i), og som direkte foreslår en bestemt investeringsbeslutning som gjelder et finansielt instrument,
- 35) «investeringsanbefalinger» informasjon med anbefaling eller forslag til en investeringsstrategi som eksplisitt eller implisitt gjelder et eller flere finansielle instrumenter eller utstedere, herunder enhver uttalelse om slike instrumenters nåværende eller framtidige verdi eller kurs, ment for distribusjonskanaler eller offentligheten.
2. I artikkel 5 menes med
- a) «verdipapirer»
    - i) aksjer og andre verdipapirer som kan likestilles med aksjer,
    - ii) obligasjoner og andre former for gjeldsinstrumenter, eller
    - iii) gjeldsinstrumenter som kan konverteres eller byttes inn i aksjer eller andre verdipapirer som kan likestilles med aksjer,
  - b) «relaterte instrumenter» følgende finansielle instrumenter, herunder instrumenter som ikke er opptatt til handel eller handles på en handelsplass, eller som ikke er søkt opptatt til handel på en handelsplass:
    - i) kontrakter om eller rettigheter til å tegne, erverve eller avhende verdipapirer,
    - ii) finansielle derivater med verdipapirer som underliggende,
    - iii) når verdipapirene er konvertible eller ombyttelige gjeldsinstrumenter, verdipapirer som slike konvertible eller ombyttelige gjeldsinstrumenter kan konverteres til eller byttes med,
    - iv) instrumenter som er utstedt eller garantert av utstederen av eller garantisten for verdipapirene, og hvis markedspris vil kunne ha betydelig innflytelse på kursen for verdipapirene, eller omvendt,
    - v) når verdipapirene er verdipapirer som kan likestilles med aksjer, aksjer som representeres av disse verdipapirene og alle andre verdipapirer som kan likestilles med disse aksjene,
  - c) «betydelig spredning» et førstegangstilbud eller etterfølgende tilbud av verdipapirer som skiller seg fra vanlig handel både med hensyn til verdien av verdipapirene som tilbys, og salgsmetodene som anvendes,
  - d) «stabilisering» et kjøp av eller tilbud om å kjøpe verdipapirer, eller en transaksjon med relaterte instrumenter som kan likestilles med verdipapirer, som utføres i en på forhånd fastsatt tidsperiode av en kredittinstitusjon eller et verdipapirforetak i forbindelse med en betydelig spredning av slike verdipapirer, utelukkende for å støtte markedskursen for verdipapirene på grunn av et salgspress i disse verdipapirene.

*Artikkel 4***Meldinger og liste over finansielle instrumenter**

1. Markedsoperatører av regulerte markeder samt verdipapirforetak og markedsoperatører som driver en MHF eller en OHF, skal umiddelbart underrette vedkommende myndighet for handelsplassen om ethvert finansielt instrument som er søkt opptatt til handel på deres handelsplass, som er opptatt til handel, eller som handles for første gang.

De skal også underrette vedkommende myndighet for handelsplassen når et finansielt instrument ikke lenger handles eller opptas til handel, med mindre datoen da det finansielle instrumentet ikke lenger blir handlet eller opptatt til handel, er kjent og var angitt i meldingen gitt i samsvar med første ledd.

Meldinger som nevnt i dette nummer skal, dersom det er hensiktsmessig, inneholde navn og identifikasjon på de berørte finansielle instrumentene samt dato og klokkeslett for søknaden om opptak til handel, for opptaket til handel og for første handel.

Markedsoperatører og verdipapirforetak skal også sende vedkommende myndighet for handelsplassen opplysningene angitt i tredje ledd med hensyn til finansielle instrumenter som var gjenstand for en søknad om opptak til handel eller som ble opptatt til handel før 2. juli 2014, og som fortsatt opptas til handel eller handles på nevnte dato.

2. Vedkommende myndigheter for handelsplassen skal umiddelbart sende meldinger de mottar i henhold til nr. 1, til ESMA. ESMA skal umiddelbart etter mottak offentliggjøre disse meldingene på sitt nettsted i form av en liste. ESMA skal ajourføre listen umiddelbart etter mottak av en melding fra en vedkommende myndighet for handelsplassen. Listen medfører ingen begrensning av denne forordnings virkeområde.

3. Listen skal inneholde følgende opplysninger:

- a) Navn og identifikasjon på finansielle instrumenter som er gjenstand for en søknad om opptak til handel, er opptatt til handel eller handles for første gang på regulerte markeder, MHF-er og OHF-er.
- b) Datoer og klokkeslett for søknadene om opptak til handel, for opptaket til handel, eller for første handel.
- c) Nærmere opplysninger om handelsplassene der de finansielle instrumentene er gjenstand for en søknad om opptak til handel, er opptatt til handel eller handles for første gang.
- d) Dato og klokkeslett for når de finansielle instrumentene ikke lenger handles eller opptas til handel.

4. For å sikre ensartet harmonisering av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske reguleringsstandarder for å fastsette

- a) innholdet i meldingene nevnt i nr. 1, og
- b) metodene og vilkårene for utarbeiding, offentliggjøring og vedlikehold av listen nevnt i nr. 3.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske reguleringsstandarder for Kommisjonen innen 3. juli 2015.

Kommisjonen delegeres myndighet til å vedta de tekniske reguleringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 10–14 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/77/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 84).

5. For å sikre ensartede vilkår for anvendelsen av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske gjennomføringsstandarder for å fastsette tidspunkt, format og mal for innsending av meldingene i henhold til nr. 1 og 2.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske gjennomføringsstandarder for Kommisjonen innen 3. juli 2015.

Kommisjonen gis myndighet til å vedta de tekniske gjennomføringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 15 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

Artikkel 5

Unntak for tilbakekjøpsprogrammer og stabilisering

1. Forbudene i artikkel 14 og 15 i denne forordning får ikke anvendelse på handel med egne aksjer i tilbakekjøpsprogrammer dersom

- a) alle detaljene om programmet er offentliggjort før handelen starter,
- b) handlene innrapporteres som del av tilbakekjøpsprogrammet til vedkommende myndighet for handelsplassen i samsvar med nr. 3 og deretter offentliggjøres,
- c) hensiktsmessige grenser med hensyn til kurs og volum overholdes, og
- d) handelen er gjennomført i samsvar med formålene nevnt i nr. 2 og vilkårene fastsatt i denne artikkel og i de tekniske reguleringsstandardene nevnt i nr. 6.

2. For å omfattes av unntaket fastsatt i nr. 1, skal tilbakekjøpsprogrammet ha som eneste formål:

- a) å redusere en utsteders kapital,
- b) å oppfylle forpliktelser oppstått som følge av finansielle gjeldsinstrumenter som kan konverteres til egenkapitalinstrumenter, eller
- c) å oppfylle forpliktelser oppstått som følge av aksjeopsjonsprogrammer eller andre former for tildeling av aksjer til ansatte eller medlemmer av administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganer hos utsteder eller et nærstående foretak.

3. For å omfattes av unntaket fastsatt i nr. 1 skal utsteder innrapportere til vedkommende myndighet for handelsplassen der aksjene er opptatt til handel eller handles, hver transaksjon knyttet til tilbakekjøpsprogrammet, herunder opplysningene angitt i artikkel 25 nr. 1 og 2 og artikkel 26 nr. 1, 2 og 3 i forordning (EU) nr. 600/2014.

4. Forbudene i artikkel 14 og 15 i denne forordning får ikke anvendelse på handel med verdipapirer eller relaterte instrumenter for stabilisering av verdipapirer dersom

- a) stabiliseringen utføres i en begrenset tidsperiode,
- b) relevante opplysninger om stabiliseringen offentliggjøres og meldes til vedkommende myndighet for handelsplassen i samsvar med nr. 5,
- c) hensiktsmessige grenser med hensyn til kurs overholdes, og
- d) handelen oppfyller vilkårene for stabilisering fastsatt i de tekniske reguleringsstandardene nevnt i nr. 6.

5. Uten at det påvirker artikkel 23 nr. 1, skal opplysningene om alle stabiliseringstransaksjoner meldes av utstedere, tilbydere eller foretak som gjennomfører stabiliseringen, uansett om de handler på vegne av de førstnevnte eller ikke, til vedkommende myndighet for handelsplassen, senest ved avslutningen av den sjuende handelsdagen etter at transaksjonene ble utført.

6. For å sikre ensartet harmonisering av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske reguleringsstandarder for å angi hvilke vilkår tilbakekjøpsprogrammer og stabiliseringstiltak nevnt i nr. 1 og 4 må oppfylle, herunder vilkårene for handel, tids- og volumbegrensninger, opplysnings- og rapporteringsplikter og kursvilkår.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske reguleringsstandarder for Kommisjonen innen 3. juli 2015.

Kommisjonen delegeres myndighet til å vedta de tekniske reguleringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 10–14 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

Artikkel 6

Unntak for virksomhet knyttet til pengepolitikk, forvaltning av offentlig gjeld og klimapolitikk

1. Denne forordning får ikke anvendelse på transaksjoner, ordrer eller atferd som for penge- eller valutakurspolitiske formål eller innenfor rammen av forvaltningen av offentlig gjeld utføres av

- a) en medlemsstat,
- b) medlemmer av ESSB,
- c) et departement, offentlig organ eller spesialforetak (SPV) i en eller flere medlemsstater, eller av en person som opptrer på deres vegne,
- d) dersom medlemsstaten er en forbundsstat, en av de statene som utgjør forbundsstaten.

2. Denne forordning får ikke anvendelse på transaksjoner, ordrer eller atferd som utføres av Kommisjonen eller et annet offisielt utpekt organ, eller av en person som handler på deres vegne, innenfor rammen av forvaltning av offentlig gjeld.

Denne forordning får ikke anvendelse på slike transaksjoner, ordrer eller atferd som utføres av

- a) Unionen,
- b) et spesialforetak (SPV) i en eller flere medlemsstater,
- c) Den europeiske investeringsbank,
- d) Det europeiske finansielle stabiliseringsfond,
- e) Den europeiske stabiliseringsordning,
- f) en internasjonal finansinstitusjon opprettet av to eller flere medlemsstater som har som formål å tilføre kapital og yte finansiell bistand til de av dens medlemmer som er rammet eller truet av alvorlige finansieringsproblemer.

3. Denne forordning får ikke anvendelse på virksomheten til en medlemsstat, Kommisjonen eller et annet offisielt utpekt organ, eller til en person som handler på deres vegne, som gjelder utslippskvoter, og som iverksettes innenfor rammen av Unionens klimapolitikk i samsvar med direktiv 2003/87/EF.

4. Denne forordning får ikke anvendelse på virksomheten til en medlemsstat, Kommisjonen eller et annet offisielt utpekt organ, eller til en person som handler på deres vegne, som iverksettes innenfor rammen av Unionens felles landbrukspolitikk eller Unionens felles fiskeripolitikk, i samsvar med rettsakter vedtatt eller internasjonale avtaler inngått i henhold til TEUV.

5. Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 35 for å utvide unntaket nevnt i nr. 1 til visse offentlige organer og sentralbanker i tredjestater.

For dette formål skal Kommisjonen innen 3. januar 2016 utarbeide og framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport der det vurderes hvordan offentlige organer som har ansvar for eller deltar i forvaltningen av offentlig gjeld, og sentralbanker i tredjestater, behandles internasjonalt.

Rapporten skal inneholde en sammenlignende analyse av hvordan disse organene og sentralbankene behandles innenfor tredjestatens rettslige rammer, og de risikostyringsstandardene som får anvendelse på transaksjoner som disse organene og sentralbankene utfører i disse jurisdiksjonene. Dersom rapporten konkluderer, særlig med hensyn til den sammenlignende analysen, med at det er nødvendig å gjøre unntak for disse sentralbankene i tredjestater slik at deres pengepolitiske forpliktelser ikke omfattes av forpliktelsene og forbudene i denne forordning, skal Kommisjonen utvide unntaket nevnt i nr. 1 også til sentralbankene i disse tredjestatene.

6. Kommisjonen skal også gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 35 for å utvide unntaket fastsatt i nr. 3 til visse utpekte offentlige organer i tredjestater som har inngått en avtale med Unionen i henhold til artikkel 25 i direktiv 2003/87/EF.

7. Denne artikkel får ikke anvendelse på personer som i henhold til en arbeidsavtale eller på annen måte arbeider for enhetene nevnt i denne artikkel, når disse personene direkte eller indirekte utfører transaksjoner eller ordrer eller utviser atferd for egen regning.

KAPITTEL 2

INNSIDEINFORMASJON, INNSIDEHANDEL, ULOVLIG SPREDNING AV INNSIDEINFORMASJON OG MARKEDSMANIPULASJON

Artikkel 7

Innsideinformasjon

1. Ved anvendelsen av denne forordning menes med innsideinformasjon følgende typer opplysninger:
  - a) Presise opplysninger som ikke er blitt offentliggjort, som direkte eller indirekte vedrører en eller flere utstedere eller ett eller flere finansielle instrumenter, og som er egnet til å påvirke kursen på disse finansielle instrumentene eller kursen på tilknyttede finansielle derivater merkbart dersom de blir offentliggjort.
  - b) Når det gjelder varederivater, presise opplysninger som ikke er blitt offentliggjort, som direkte eller indirekte vedrører ett eller flere slike derivater, eller som direkte vedrører den tilknyttede spotkontrakten på varer, og som dersom de blir offentliggjort, er egnet til å påvirke kursen på slike derivater eller tilknyttede spotkontrakter på varer merkbart, og der dette er opplysninger som det er rimelig å forvente vil bli offentliggjort eller skal offentliggjøres i samsvar med rettslige bestemmelser på unionsplan eller nasjonalt plan, markedsregler, kontrakt, praksis eller sedvane på relevante varederivatmarkeder eller spotmarkeder.
  - c) Når det gjelder utslippskvoter eller auksjonsprodukter basert på utslippskvoter, presise opplysninger som ikke er blitt offentliggjort, som direkte eller indirekte vedrører ett eller flere slike instrumenter, og som er egnet til å påvirke kursen på disse instrumentene eller kursen på tilknyttede finansielle derivater merkbart dersom de blir offentliggjort.

d) Når det gjelder personer som har til oppgave å utføre ordrer i finansielle instrumenter, skal med innsideinformasjon også menes presise opplysninger som gis av en kunde, og som gjelder kundens ordrer i finansielle instrumenter som ennå ikke er utført, som direkte eller indirekte vedrører en eller flere utstedere eller ett eller flere finansielle instrumenter, og som er egnet til å påvirke kursen på disse finansielle instrumentene, kursen på tilknyttede spotkontrakter på varer eller kursen på tilknyttede finansielle derivater merkbart dersom de blir offentliggjort.

2. Ved anvendelsen av nr. 1 skal opplysninger anses som presise dersom de indikerer at en eller flere omstendigheter foreligger, eller at det er rimelig å forvente at de kan komme til å foreligge, eller en hendelse som har inntruffet, eller som det er rimelig å forvente at kan komme til å inntreffe, dersom disse opplysningene er tilstrekkelig spesifikke til at det kan trekkes en slutning om den mulige påvirkningen disse omstendighetene eller denne hendelsen kan ha på kursene på de finansielle instrumentene eller tilknyttede finansielle derivater, de tilknyttede spotkontraktene på varer eller auksjonsproduktene basert på utslippskvoter. Når det gjelder en prosess bestående av flere trinn som har til formål å frambringe eller som resulterer i bestemte omstendigheter eller en bestemt hendelse, kan både de framtidige omstendighetene eller den framtidige hendelsen og de mellomliggende trinnene i prosessen som er forbundet med å frambringe eller resultere i disse framtidige omstendighetene eller denne framtidige hendelsen, anses som presise opplysninger.

3. Et mellomliggende trinn i en prosess bestående av flere trinn skal anses som innsideinformasjon dersom det i seg selv oppfyller kriteriene for innsideinformasjon som nevnt i denne artikkel.

4. Ved anvendelsen av nr. 1 skal opplysninger som, dersom de blir offentliggjort, er egnet til å påvirke kursen på finansielle instrumenter, finansielle derivater, tilknyttede spotkontrakter på varer eller auksjonsprodukter basert på utslippskvoter merkbart, bety opplysninger som en fornuftig investor sannsynligvis vil benytte som en del av grunnlaget for sine investeringsbeslutninger.

Når det gjelder deltakere på utslippskvotemarkedet med samlede utslipp eller en nominell varmeeffekt lik eller lavere enn terskelen fastsatt i samsvar med artikkel 17 nr. 2 annet ledd, skal opplysninger om deres fysiske virksomhet ikke anses å påvirke prisen på utslippskvoter, auksjonsprodukter basert på utslippskvoter eller finansielle derivater merkbart.

5. ESMA skal utstede retningslinjer for å fastsette en ikke-uttømmende veiledende liste over opplysninger som det er rimelig å forvente vil bli offentliggjort, eller som skal offentliggjøres i samsvar med rettslige bestemmelser på unionsplan eller nasjonalt plan, markedsregler, kontrakt, praksis eller sedvane på relevante varederivatmarkeder eller spotmarkeder som nevnt i nr. 1 bokstav b). ESMA skal ta behørig hensyn til særtrekkene ved disse markedene.

Artikkel 8

Innsidehandel

1. Ved anvendelsen av denne forordning anses innsidehandel å foreligge når en person besitter innsideinformasjon og utnytter denne ved direkte eller indirekte å erverve eller avhende, for egen eller en tredjeparts regning, finansielle instrumenter som informasjonen vedrører. Utnyttelse av innsideinformasjon ved å trekke eller endre en ordre som ble plassert før personen var i besittelse av innsideinformasjonen om det finansielle instrumentet som ordren vedrører, skal også anses som innsidehandel. Når det gjelder auksjoner av utslippskvoter eller andre auksjonsprodukter basert på utslippskvoter som innehas i henhold til forordning (EU) nr. 1031/2010, skal utnyttelse av innsideinformasjon også omfatte en persons innlevering, endring eller tilbaketrekking av bud for egen eller en tredjeparts regning.

2. Ved anvendelsen av denne forordning foreligger det en anbefaling om innsidehandel eller en tilskyndelse til innsidehandel dersom personen som besitter innsideinformasjonen,

a) anbefaler, på grunnlag av informasjonen, at en annen person erverver eller avhender finansielle instrumenter som informasjonen vedrører, eller tilskynder vedkommende til å foreta et slikt erverv eller en slik avhending, eller

b) anbefaler, på grunnlag av informasjonen, at en annen person trekker eller endrer en ordre knyttet til et finansielt instrument som informasjonen vedrører, eller tilskynder vedkommende til å foreta slik trekking eller endring.

3. Utnyttelse av anbefalingene eller tilskyndelsene nevnt i nr. 2 anses som innsidehandel i henhold til denne artikkel dersom vedkommende som følger anbefalingen eller tilskyndelsen, vet eller burde vite at den er basert på innsideinformasjon.
4. Denne artikkel får anvendelse på enhver person som besitter innsideinformasjon som følge av at vedkommende
  - a) er medlem av utstederens administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan eller administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet for deltakere på utslippskvotemarkedet,
  - b) har en eierandel i utstederens eller deltakeren på utslippskvotemarkedets kapital,
  - c) har tilgang til informasjonen gjennom utøvelse av arbeid, yrke eller forpliktelser, eller
  - d) deltar i kriminell virksomhet.

Denne artikkel får også anvendelse på enhver person som besitter innsideinformasjon under andre omstendigheter enn dem som er nevnt i første ledd, dersom personen vet eller burde vite at dette er innsideinformasjon.

5. Dersom personen er en juridisk person, får denne artikkel også anvendelse, i samsvar med nasjonal rett, på fysiske personer som deltar i beslutningen om å gjennomføre ervervet, avhendingen, trekkingen eller endringen av en ordre for den berørte juridiske personens regning.

Artikkel 9

Legitim atferd

1. Ved anvendelsen av artikkel 8 og 14 skal ikke det faktum alene at en juridisk person er eller har vært i besittelse av innsideinformasjon, anses som at vedkommende har utnyttet denne informasjonen og dermed foretatt innsidehandel på grunnlag av et erverv eller en avhending, dersom nevnte juridiske person
  - a) har etablert, gjennomført og opprettholdt tilstrekkelige og effektive interne ordninger og rutiner som effektivt sikrer at verken den fysiske personen som har tatt beslutningen på dens vegne om å erverve eller avhende finansielle instrumenter som informasjonen vedrører, eller en annen fysisk person som kan ha påvirket beslutningen, var i besittelse av innsideinformasjonen, og
  - b) ikke har oppfordret, anbefalt, tilskyndet eller på annen måte påvirket den fysiske personen som på vegne av den juridiske personen har ervervet eller avhendet finansielle instrumenter som informasjonen vedrører.
2. Ved anvendelsen av artikkel 8 og 14 skal ikke det faktum alene at en person er i besittelse av innsideinformasjon, anses som at vedkommende har utnyttet denne informasjonen og dermed foretatt innsidehandel på grunnlag av et erverv eller en avhending, dersom nevnte person
  - a) for det finansielle instrumentet denne informasjonen vedrører, er en prisstiller eller en person med fullmakt til å opptre som motpart, og ervervet eller avhendingen av de finansielle instrumentene som denne informasjonen vedrører, skjer på en legitim måte som ledd i den normale utøvelsen av vedkommendes funksjon som prisstiller eller som motpart for det finansielle instrumentet, eller
  - b) har tillatelse til å utføre ordrer på vegne av tredjeparter, og ervervet eller avhendingen av de finansielle instrumentene som ordren vedrører, gjøres for å utføre ordren på en legitim måte som ledd i den normale utøvelsen av vedkommendes arbeid, yrke eller forpliktelser.

3. Ved anvendelsen av artikkel 8 og 14 skal ikke det faktum alene at en person er i besittelse av innsideinformasjon, anses som at vedkommende har utnyttet denne informasjonen og dermed foretatt innsidehandel på grunnlag av et erverv eller en avhending, dersom nevnte person foretar en transaksjon for å erverve eller avhende finansielle instrumenter, og transaksjonen foretas i god tro for å oppfylle en forpliktelse som har forfalt, og ikke for å omgå forbudet mot innsidehandel, og

- a) forpliktelsen følger av en ordre som er plassert eller en avtale som er inngått før vedkommende person var i besittelse av innsideinformasjon, eller
- b) transaksjonen utføres for å oppfylle en rettslig forpliktelse som oppsto før vedkommende var i besittelse av innsideinformasjon.

4. Ved anvendelsen av artikkel 8 og 14 skal ikke det faktum alene at en person er i besittelse av innsideinformasjon, anses som at vedkommende har utnyttet denne informasjonen og dermed foretatt innsidehandel, dersom personen kom i besittelse av denne innsideinformasjonen i forbindelse med en offentlig overtakelse eller en fusjon med et selskap og anvender innsideinformasjonen utelukkende for å gå videre med fusjonen eller den offentlige overtakelsen, forutsatt at innsideinformasjonen har blitt offentliggjort eller på annen måte ikke lenger utgjør innsideinformasjon på det tidspunktet fusjonen godkjennes eller tilbudet aksepteres av selskapets aksjeeiere.

Dette nummer får ikke anvendelse ved posisjonsbygging.

5. Ved anvendelsen av artikkel 8 og 14 skal ikke det faktum alene at en person benytter sin egen kunnskap om at han eller hun har besluttet å erverve eller avhende finansielle instrumenter i forbindelse med ervervet eller avhendingen av de finansielle instrumentene, anses som utnyttelse av innsideinformasjon.

6. Uten hensyn til nr. 1–5 i denne artikkel kan en overtredelse av forbudet mot innsidehandel fastsatt i artikkel 14 likevel anses å ha funnet sted dersom vedkommende myndighet godtgjør at det var en ikke-legitim grunn til handelsordrene, transaksjonene eller atferden.

Artikkel 10

Ulovlig spredning av innsideinformasjon

1. Ved anvendelsen av denne forordning anses ulovlig spredning av innsideinformasjon å foreligge når en person besitter innsideinformasjon og sprer informasjonen til en annen person, med mindre spredningen skjer som ledd i den normale utøvelsen av vedkommendes arbeid, yrke eller forpliktelser.

Dette nummer får anvendelse på alle fysiske og juridiske personer i de situasjonene eller under de omstendighetene som er nevnt i artikkel 8 nr. 4.

2. Ved anvendelsen av denne forordning anses videreformidling av anbefalingene eller tilskyndelsene som er nevnt i artikkel 8 nr. 2, som ulovlig spredning av innsideinformasjon i henhold til denne artikkel dersom personen som sprer anbefalingen eller tilskyndelsen, vet eller burde vite at den baserer seg på innsideinformasjon.

Artikkel 11

Markedssonderinger

1. En markedssondering omfatter formidling av opplysninger til en eller flere potensielle investorer før offentliggjøring av en transaksjon, for å vurdere interessen hos potensielle investorer for en mulig transaksjon og vilkårene for den, slik som mulig størrelse eller prissetting, og gjøres av

- a) en utsteder,
- b) en tilbyder av et finansielt instrument i annenhåndsmarkedet i et slikt omfang eller til en slik verdi at transaksjonen skiller seg fra vanlig handel og innebærer en salgsmetode som bygger på en forhåndsvurdering av den potensielle interessen hos potensielle investorer,

- c) en deltaker på utslippskvotemarkedet eller
  - d) en tredjepart som opptrer på vegne av en person som nevnt i bokstav a), b) eller c), eller for dennes regning.
2. Uten at det påvirker anvendelsen av artikkel 23 nr. 3, skal spredning av innsideinformasjon som gjøres av en person som har til hensikt å framsette et overtakelsestilbud vedrørende verdipapirene i et selskap eller foreta en fusjon med et selskap, til personer som har rettigheter til verdipapirene, også anses som en markedssondering, forutsatt at
- a) opplysningene er nødvendige for at partene som har rettigheter til verdipapirene, skal kunne danne seg en oppfatning av om de er villige til å tilby sine verdipapirer, og
  - b) villigheten til partene som har rettigheter til verdipapirene, til å tilby dem, er en rimelig forutsetning for beslutningen om å framsette overtakelsestilbudet eller foreta fusjonen.
3. En markedsdeltaker som formidler informasjon, skal, før en markedssondering gjennomføres, særlig vurdere om markedssonderingen vil innebære spredning av innsideinformasjon. Den markedsdeltakeren som formidler informasjon, skal skriftlig dokumentere sin konklusjon og begrunnelsen for den. Markedsdeltakeren skal på forespørsel oversende den skriftlige dokumentasjonen til vedkommende myndighet. Denne forpliktelsen gjelder for hvert tilfelle der informasjon legges fram, gjennom hele markedssonderingen. Den markedsdeltakeren som formidler informasjon, skal holde den skriftlige dokumentasjonen nevnt i dette nummer oppdatert.
4. Ved anvendelsen av artikkel 10 nr. 1 skal spredning av innsideinformasjon som skjer i forbindelse med en markeds-sondering, anses som ledd i den normale utøvelsen av en persons arbeid, yrke eller forpliktelser dersom den markedsdeltakeren som formidler informasjon, oppfyller kravene i nr. 3 og 5.
5. Ved anvendelsen av nr. 4 skal den markedsdeltakeren som formidler informasjon, før informasjonen legges fram
- a) innhente samtykke til å motta innsideinformasjon fra den personen som mottar markedssonderingen,
  - b) underrette personen som mottar markedssonderingen, om at det er forbudt for ham/henne å utnytte eller forsøke å utnytte denne informasjonen ved direkte eller indirekte å erverve eller avhende, for egen eller en tredjeparts regning, finansielle instrumenter som denne informasjonen vedrører,
  - c) underrette personen som mottar markedssonderingen, om at det er forbudt for ham/henne å utnytte eller forsøke å utnytte denne informasjonen ved å trekke eller endre en ordre som allerede er plassert, for et finansielt instrument som denne informasjonen vedrører, og
  - d) underrette personen som mottar markedssonderingen, om at han/hun ved å samtykke til å motta informasjonen har plikt til å behandle informasjonen konfidensielt.

Den markedsdeltakeren som formidler informasjon, skal føre og opprettholde en oversikt over alle opplysninger som er gitt til personen som mottar markedssonderingen, herunder opplysningene som er gitt i samsvar med første ledd bokstav a)–d), og identiteten til potensielle investorer som opplysningene er gitt til, herunder blant annet juridiske og fysiske personer som opptrer på vegne av den potensielle investoren, samt dato og klokkeslett for hvert tilfelle der opplysningene er formidlet. Den markedsdeltakeren som har formidlet informasjon, skal på forespørsel oversende denne oversikten til vedkommende myndighet.

6. Dersom informasjonen som er gitt i forbindelse med en markedssondering, ut fra vurderingen til den markedsdeltakeren som har formidlet informasjon, opphører å være innsideinformasjon, skal den markedsdeltakeren som har formidlet informasjon, så snart som mulig underrette mottakeren om dette.

Den markedsdeltakeren som har formidlet informasjon, skal føre en oversikt over opplysningene som er gitt i samsvar med dette nummer, og skal på forespørsel oversende den til vedkommende myndighet.

7. Uten hensyn til bestemmelsene i denne artikkel skal personen som mottar markedssonderingen, selv foreta en vurdering av om han/hun er i besittelse av innsideinformasjon, eller av når han/hun ikke lenger er i besittelse av innsideinformasjon.

8. Den markedsdeltakeren som har formidlet informasjon, skal oppbevare dokumentasjonen nevnt i denne artikkel i minst fem år.

9. For å sikre ensartet harmonisering av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske reguleringsstandarder for å fastsette egnede ordninger, rutiner og dokumentasjonskrav for personer slik at de kan oppfylle kravene fastsatt i nr. 4, 5, 6 og 8.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske reguleringsstandarder for Kommissjonen innen 3. juli 2015.

Kommissjonen delegeres myndighet til å vedta de tekniske reguleringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 10–14 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

10. For å sikre ensartede vilkår for anvendelsen av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske gjennomføringsstandarder for å angi systemer og maler for melding som skal brukes av personer slik at de kan oppfylle kravene i nr. 4, 5, 6 og 8 i denne artikkel, særlig det nøyaktige formatet på dokumentasjonen nevnt i nr. 4–8 og de tekniske metodene som egner seg for å formidle opplysningene nevnt i nr. 6 til personen som mottar markedssonderingen.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske gjennomføringsstandarder for Kommissjonen innen 3. juli 2015.

Kommissjonen gis myndighet til å vedta de tekniske gjennomføringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 15 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

11. ESMA skal utarbeide retningslinjer i samsvar med artikkel 16 i forordning (EU) nr. 1095/2010 rettet til personer som mottar markedssonderinger, med hensyn til

- a) de faktorene slike personer skal ta hensyn til når opplysninger formidles til dem som ledd i en markedssondering, for å vurdere om opplysningene utgjør innsideinformasjon,
- b) de tiltakene slike personer skal treffe dersom innsideinformasjon har blitt formidlet til dem, for å overholde bestemmelsene i artikkel 8 og 10, og
- c) den dokumentasjonen slike personer skal føre for å vise at de har overholdt bestemmelsene i artikkel 8 og 10.

Artikkel 12

Markedsmanipulasjon

1. Ved anvendelsen av denne forordning skal markedsmanipulasjon omfatte følgende:

- a) Inngåelse av en transaksjon, plassering av en handelsordre eller enhver annen atferd som
  - i) gir eller er egnet til å gi falske eller villedende signaler om tilbudet, etterspørselen eller kursen på et finansielt instrument, en tilknyttet spotkontrakt på varer eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter, eller

- ii) sikrer eller er egnet til å sikre kursen på ett eller flere finansielle instrumenter, en tilknyttet spotkontrakt på varer eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter, på et unormalt eller kunstig nivå,

med mindre personen som inngår en transaksjon, plasserer en handelsordre eller deltar i enhver annen atferd, godtgjør at transaksjonen, ordren eller atferden har blitt foretatt av legitime grunner og er i samsvar med akseptert markedspraksis i henhold til artikkel 13.

- b) Inngåelse av en transaksjon, plassering av en handelsordre samt enhver annen handling eller atferd som påvirker eller er egnet til å påvirke kursen på ett eller flere finansielle instrumenter, en tilknyttet spotkontrakt på varer eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter, der det benyttes falske planer eller enhver annen form for bedrag eller påfunn.
- c) Utbredelse av opplysninger gjennom mediene, herunder internett, eller på enhver annen måte som gir eller er egnet til å gi falske eller villedende signaler om tilbudet, etterspørselen eller kursen på et finansielt instrument, en tilknyttet spotkontrakt på varer eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter, eller som sikrer eller er egnet til å sikre kursen på ett eller flere finansielle instrumenter, en tilknyttet spotkontrakt på varer eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter på et unormalt eller kunstig nivå, herunder utbredelse av rykter, dersom vedkommende som har utbredt opplysningene, visste eller burde ha visst at opplysningene var falske eller villedende.
- d) Overføring av falske eller villedende opplysninger eller levering av falske eller villedende data i forbindelse med en referanseverdi, dersom personen som har foretatt overføringen eller gitt dataene visste eller burde ha visst at de var falske eller villedende, samt enhver annen atferd som fører til at beregningen av en referanseverdi blir manipulert.

2. Blant annet skal følgende former for atferd anses som markedsmanipulasjon:

- a) Atferd der en person, eller flere personer i fellesskap, sikrer seg en dominerende stilling over tilbudet av eller etterspørselen etter et finansielt instrument, tilknyttede spotkontrakter på varer eller auksjonsprodukter basert på utslippskvoter, som direkte eller indirekte har eller er egnet til å ha den virkningen at kjøps- eller salgskurser fastsettes, eller skaper eller er egnet til å skape andre urimelige handelsvilkår.
- b) Kjøp eller salg av finansielle instrumenter ved markedets åpnings- eller stengetid, som har eller er egnet til å ha den virkningen at investorer som handler på grunnlag av oppgitte kurser, herunder åpnings- og sluttkurser, villedes.
- c) Plassering av ordrer på en handelsplass, herunder enhver trekking eller endring av ordrer, ved bruk av enhver tilgjengelig handelsmetode, herunder elektroniske metoder som for eksempel algoritmehandel og høyfrekvent handel, som har en av virkningene nevnt i nr. 1 bokstav a) eller b), og som
  - i) forstyrrer eller forsinke eller er egnet til å forstyrre eller forsinke handelsplassens handelssystem,
  - ii) gjør eller er egnet til å gjøre det vanskeligere for andre personer å identifisere reelle ordrer i handelsplassens handelssystem, herunder ved å legge inn ordrer som fører til overbelastning eller destabilisering av ordreboken, eller
  - iii) gir eller er egnet til å gi falske eller villedende signaler med hensyn til tilbudet av, etterspørselen etter eller kursen på et finansielt instrument, særlig ved å legge inn ordrer for å skape eller forverre en tendens.
- d) Utnytting av en tilfeldig eller regelmessig tilgang til tradisjonelle eller elektroniske medier ved å komme med en meningsytring om et finansielt instrument, en tilknyttet spotkontrakt på varer eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter (eller indirekte om utstederen) etter på forhånd å ha tatt posisjoner i det finansielle instrumentet, den tilknyttede spotkontrakten på varer eller auksjonsproduktet basert på utslippskvoter, for deretter å dra nytte av den virkningen meningsytringen får på kursen til det finansielle instrumentet, den tilknyttede spotkontrakten på varer eller auksjonsproduktet basert på utslippskvoter, uten samtidig å ha offentliggjort opplysninger om interessekonflikten på en tilbørlig og effektiv måte.

- e) Kjøp eller salg av utslippskvoter eller tilknyttede derivater på annenhåndsmarkedet før auksjonen som skal avholdes i henhold til forordning (EU) nr. 1031/2010, med den virkning at auksjonsprisen på auksjonsproduktene fastsettes på et unormalt eller kunstig nivå, eller at budgiverne på auksjonen villedes.
3. Ved anvendelsen av nr. 1 bokstav a) og b) og uten at det påvirker formene for atferd angitt i nr. 2, er det i vedlegg I fastsatt en ikke-uttømmende liste over indikatorer på en falsk plan eller enhver annen form for bedrag eller påfunn, og en ikke-uttømmende liste over indikatorer på falske eller villedende signaler og kurssikring.
4. Dersom personen nevnt i denne artikkel er en juridisk person, får denne artikkel også anvendelse i samsvar med nasjonal rett på fysiske personer som deltar i beslutningen om å utføre handlinger for den berørte juridiske personens regning.
5. Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 35 med nærmere angivelse av indikatorene fastsatt i vedlegg I for å klargjøre hva de skal bestå av, og ta hensyn til den tekniske utviklingen på finansmarkedene.

Artikkel 13

Akseptert markedspraksis

1. Forbudet i artikkel 15 får ikke anvendelse på handlingene nevnt i artikkel 12 nr. 1 bokstav a), forutsatt at personen som inngår en transaksjon, plasserer en handelsordre eller deltar i enhver annen atferd, godtgjør at transaksjonen, ordren eller atferden er foretatt av legitime grunner og er i samsvar med akseptert markedspraksis i henhold til denne artikkel.
2. En vedkommende myndighet kan fastsette en akseptert markedspraksis, idet det tas hensyn til følgende kriterier:
- a) Om markedspraksisen gir en betydelig grad av gjennomsiktighet i markedet.
- b) Om markedspraksisen i høy grad sikrer markedskreftenes funksjon og at samspillet mellom tilbud og etterspørsel virker.
- c) Om markedspraksisen har en positiv innvirkning på markedets likviditet og effektivitet.
- d) Om markedspraksisen tar hensyn til handelsmekanismene på det relevante markedet og gir markedsdeltakerne mulighet til å reagere på en egnet måte og rettidig på den nye markedsituasjonen denne praksisen skaper.
- e) Om markedspraksisen ikke innebærer en risiko for integriteten til direkte eller indirekte tilknyttede markeder, uansett om de er regulert eller ikke, for det berørte finansielle instrumentet i Unionen.
- f) Resultatet av enhver undersøkelse av den relevante markedspraksisen foretatt av en vedkommende myndighet eller andre myndigheter, særlig med hensyn til om den relevante markedspraksisen medførte brudd på regler eller bestemmelser utformet for å forhindre markedsmissbruk eller på atferdsregler, enten på det berørte markedet eller direkte eller indirekte på tilknyttede markeder i Unionen.
- g) Det relevante markedets strukturelle karakter, blant annet om det er regulert eller ikke, hvilke typer finansielle instrumenter som handles og hvilke typer markedsdeltakere markedet har, herunder i hvilken grad ikke-profesjonelle investorer deltar i det relevante markedet.

En markedspraksis som er fastsatt av en vedkommende myndighet som akseptert markedspraksis på et bestemt marked, skal ikke anses å komme til anvendelse på andre markeder med mindre vedkommende myndigheter på de andre markedene har akseptert praksisen i henhold til denne artikkel.

3. Før fastsettelse av en akseptert markedspraksis i samsvar med nr. 2, skal vedkommende myndighet underrette ESMA og andre vedkommende myndigheter om at den har til hensikt å fastsette en akseptert markedspraksis, og gi detaljerte opplysninger om den vurderingen som er gjort i samsvar med kriteriene fastsatt i nr. 2. En slik underretning skal gis minst tre måneder før den aksepterte markedspraksisen forventes å tre i kraft.

4. Innen to måneder etter at underretningen er mottatt, skal ESMA avgi en uttalelse til den underrettende vedkommende myndigheten med en vurdering av i hvilken grad den aksepterte markedspraksisen er forenlig med nr. 2 og med de tekniske reguleringsstandardene som er vedtatt i henhold til nr. 7. ESMA skal også vurdere om fastsettelsen av den aksepterte markedspraksisen vil kunne true markedets tillit til finansmarkedet i Unionen. Uttalelsen skal offentliggjøres på ESMA's nettsted.

5. Dersom en vedkommende myndighet fastsetter en akseptert markedspraksis som er i strid med uttalelsen ESMA har avgitt i samsvar med nr. 4, skal myndigheten innen 24 timer etter at den har fastsatt en akseptert markedspraksis, offentliggjøre en kunngjøring på sitt nettsted som inneholder en fullstendig begrunnelse for hvorfor den har gjort det, herunder hvorfor den aksepterte markedspraksisen ikke truer tilliten til markedet.

6. Dersom en vedkommende myndighet mener at en annen vedkommende myndighet har fastsatt en akseptert markedspraksis som ikke oppfyller kriteriene fastsatt i nr. 2, skal ESMA bistå de berørte vedkommende myndighetene med å komme til enighet i samsvar med sin myndighet i henhold til artikkel 19 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

Dersom de berørte vedkommende myndighetene ikke kommer til enighet, kan ESMA treffe en beslutning i samsvar med artikkel 19 nr. 3 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

7. For å sikre ensartet harmonisering av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske reguleringsstandarder med nærmere angivelse av kriterier, framgangsmåte og krav til fastsettelse av en akseptert markedspraksis i henhold til nr. 2, 3 og 4, samt kravene for å opprettholde, avvikle eller endre vilkårene for aksept av slik praksis.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske reguleringsstandarder for Kommisjonen innen 3. juli 2015.

Kommisjonen delegeres myndighet til å vedta de tekniske reguleringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 10–14 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

8. Vedkommende myndigheter skal regelmessig og minst hvert annet år foreta en gjennomgåelse av akseptert markedspraksis som de har fastsatt, og særlig ta hensyn til vesentlige endringer i situasjonen på det relevante markedet, for eksempel endringer i handelsregler eller markedsinfrastruktur, for å treffe en beslutning om den skal opprettholde, avvikle eller endre vilkårene for aksept av slik praksis.

9. ESMA skal på sitt nettsted offentliggjøre en liste over aksepterte markedspraksiser og i hvilke medlemsstater de får anvendelse.

10. ESMA skal overvåke anvendelsen av aksepterte markedspraksiser og framlegge en årlig rapport for Kommisjonen om hvordan de anvendes på de berørte markedene.

11. Vedkommende myndigheter skal underrette ESMA om akseptert markedspraksis som de har innført før 2. juli 2014, innen tre måneder etter ikrafttredelsesdatoen for de tekniske reguleringsstandardene nevnt i nr. 7.

Akseptert markedspraksis som nevnt i første ledd i dette nummer får fortsatt anvendelse i den berørte medlemsstaten inntil vedkommende myndighet har truffet en beslutning om praksisen skal videreføres etter ESMA's uttalelse i henhold til nr. 4.

Artikkel 14

Forbud mot innsidehandel og ulovlig spredning av innsideinformasjon

En person skal ikke

- a) foreta eller forsøke å foreta innsidehandel,
- b) anbefale en annen person å foreta innsidehandel eller tilskynde en annen person til å foreta innsidehandel, eller
- c) ulovlig spre innsideinformasjon.

Artikkel 15

Forbud mot markedsmanipulasjon

Markedsmanipulasjon og forsøk på markedsmanipulasjon er forbudt.

Artikkel 16

Forebygging og avdekking av markedsmissbruk

1. Markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal etablere og opprettholde effektive ordninger, systemer og rutiner som tar sikte på å forebygge og avdekke innsidehandel og markedsmanipulasjon og forsøk på innsidehandel og markedsmanipulasjon i samsvar med artikkel 31 og 54 i direktiv 2014/65/EU.

En person som nevnt i første ledd skal umiddelbart rapportere ordre og transaksjoner, herunder ordre og transaksjoner som trekkes eller endres, som kan utgjøre innsidehandel eller markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, til vedkommende myndighet for handelsplassen.

2. Enhver person som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, skal etablere og opprettholde effektive ordninger, systemer og rutiner for å avdekke og rapportere mistenkelige ordre og transaksjoner. Dersom en slik person har rimelig grunn til å mistenke at en ordre eller transaksjon i et finansielt instrument, enten den er plassert eller gjennomført på eller utenfor en handelsplass, kan utgjøre innsidehandel eller markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, skal personen umiddelbart underrette vedkommende myndighet som nevnt i nr. 3.

3. Uten at det påvirker artikkel 22, skal personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, omfattes av rapporteringsreglene i den medlemsstaten der de er registrert eller har sitt hovedkontor, eller dersom det gjelder en filial, i den medlemsstaten der filialen ligger. Rapporteringen skal skje til vedkommende myndighet i denne medlemsstaten.

4. Vedkommende myndigheter nevnt i nr. 3 som mottar rapporten om mistenkelige ordre og transaksjoner, skal umiddelbart oversende disse opplysningene til vedkommende myndigheter for de berørte handelsplassene.

5. For å sikre ensartet harmonisering av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske reguleringsstandarder for å fastsette

- a) hensiktsmessige ordninger, systemer og rutiner for personer slik at de kan oppfylle kravene fastsatt i nr. 1 og 2, og
- b) maler for rapportene som skal brukes av personer, slik at de kan oppfylle kravene fastsatt i nr. 1 og 2.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske reguleringsstandarder for Kommisjonen innen 3. juli 2016.

Kommisjonen delegeres myndighet til å vedta de tekniske reguleringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 10–14 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

KAPITTEL 3

INFORMASJONSPLIKT

Artikkel 17

Offentliggjøring av innsideinformasjon

1. En utsteder skal så snart som mulig offentliggjøre innsideinformasjon som direkte vedrører utstederen.

Utstederen skal påse at innsideinformasjonen offentliggjøres på en måte som muliggjør at offentligheten raskt kan få tilgang til den og foreta en fullstendig, korrekt og rettidig vurdering av informasjonen og, der det er aktuelt, gjennom den offisielt utpekte ordningen nevnt i artikkel 21 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/109/EF⁽¹⁾. Utstederen skal ikke kombinere offentliggjøringen av innsideinformasjon med markedsføring av sin virksomhet. Utstederen skal på sitt nettsted legge ut all innsideinformasjon som den er forpliktet til å offentliggjøre, og holde den tilgjengelig der i minst fem år.

Denne artikkel får anvendelse på utstedere som har søkt om eller godkjent opptak av sine finansielle instrumenter til handel på et regulert marked i en medlemsstat, eller når det gjelder instrumenter som bare handles på en MHF eller en OHF, utstedere som har godkjent at deres finansielle instrumenter handles på en MHF eller en OHF, eller som har søkt om opptak av sine finansielle instrumenter til handel på en MHF i en medlemsstat.

2. En deltaker på utslippskvotemarkedet skal på en effektiv og rettidig måte offentliggjøre innsideinformasjon vedrørende utslippskvoter som den innehar som ledd i sin virksomhet, herunder luftfartsvirksomhet som angitt i vedlegg I til direktiv 2003/87/EF eller anlegg som angitt i artikkel 3 bokstav e) i samme direktiv, som vedkommende deltaker eller dens morforetak eller et tilknyttet foretak eier eller kontrollerer, eller hvis driftsmessige forhold deltakeren eller dens morforetak eller tilknyttede foretak er helt eller delvis ansvarlig for. Når det gjelder anlegg, skal denne offentliggjøringen omfatte informasjon om kapasiteten og utnyttelsen av anlegg, herunder informasjon om planlagt og ikke-planlagt driftsstans ved anleggene.

Første ledd får ikke anvendelse på en deltaker på utslippskvotemarkedet dersom anleggene eller luftfartsvirksomheten den eier, kontrollerer eller har ansvar for, i det foregående året hadde utslipp som ikke oversteg en minsteterskel for karbondioksidekvivalenter, og dersom de driver forbrenningsvirksomhet, har hatt en nominell varmeeffekt som ikke har overskredet en minsteterskel.

Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 35 for å fastsette en minsteterskel for karbondioksidekvivalenter og en minsteterskel for nominell varmeeffekt når det gjelder anvendelsen av unntaket fastsatt i annet ledd i dette nummer.

3. Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 35 for å angi vedkommende myndighet for meldingene i henhold til nr. 4 og 5.
4. En utsteder eller en deltaker på utslippskvotemarkedet kan på eget ansvar utsette offentliggjøringen av innsideinformasjon, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:
  - a) Umiddelbar offentliggjøring er egnet til å skade de legitime interessene til utstederen eller deltakeren på utslippskvotemarkedet.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/109/EF av 15. desember 2004 om harmonisering av innsynskrav med hensyn til opplysninger om utstedere av verdipapirer som er opptatt til notering på et regulert marked, og om endring av direktiv 2001/34/EF (EUT L 390 av 31.12.2004, s. 38).

- b) Utsatt offentliggjøring er ikke egnet til å villedde allmennheten.
- c) Utstederen eller deltakeren på utslippskvotemarkedet er i stand til å sikre at opplysningene forblir konfidensielle.

Når det gjelder en prosess bestående av flere trinn som har til formål å frambringe eller som resulterer i en bestemt omstendighet eller en bestemt hendelse, kan en utsteder eller en deltaker på utslippskvotemarkedet på eget ansvar utsette offentliggjøringen av innsideinformasjon vedrørende prosessen, med forbehold for første ledd bokstav a), b) og c).

Dersom en utsteder eller en deltaker på utslippskvotemarkedet har utsatt offentliggjøringen av innsideinformasjon i henhold til dette nummer, skal den umiddelbart etter offentliggjøringen av informasjonen, underrette vedkommende myndighet angitt i nr. 3 om at offentliggjøringen av informasjonen ble utsatt, og gi en skriftlig begrunnelse for hvordan vilkårene fastsatt i dette nummer ble oppfylt. Alternativt kan medlemsstatene fastsette at denne skriftlige begrunnelsen bare skal framlegges på anmodning fra vedkommende myndighet angitt i nr. 3.

5. For å opprettholde finanssystemets stabilitet kan en utsteder som er en kredittinstitusjon eller en finansinstitusjon, på eget ansvar utsette offentliggjøringen av innsideinformasjon, herunder opplysninger vedrørende midlertidige likviditetsproblemer, og særlig behovet for å motta midlertidig likviditetsstøtte fra en sentralbank eller en långiver i siste instans, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

- a) Offentliggjøringen av innsideinformasjonen medfører risiko for å undergrave utstederens og finanssystemets finansielle stabilitet.
- b) Det er i allmennhetens interesse å utsette offentliggjøringen.
- c) Det er mulig å sikre at opplysningene forblir konfidensielle.
- d) Vedkommende myndighet angitt i nr. 3 har gitt sitt samtykke til utsettelsen under forutsetning av at vilkårene i bokstav a), b) og c) er oppfylt.

6. Ved anvendelsen av nr. 5 bokstav a)–d) skal en utsteder underrette vedkommende myndighet angitt i nr. 3 om at den har til hensikt å utsette offentliggjøringen av innsideinformasjonen, og legge fram bevis på at vilkårene fastsatt i nr. 5 bokstav a), b) og c) er oppfylt. Vedkommende myndighet angitt i nr. 3 skal, dersom det er hensiktsmessig, rådføre seg med den nasjonale sentralbanken eller med makrotilsynsmyndigheten, dersom denne er opprettet, eller alternativt med følgende myndigheter:

- a) Dersom utstederen er en kredittinstitusjon eller et verdipapirforetak, myndigheten utpekt i samsvar med artikkel 133 nr. 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/36/EU⁽¹⁾.
- b) I andre tilfeller enn dem som er nevnt i bokstav a), enhver annen nasjonal myndighet med ansvar for å føre tilsyn med utstederen.

Vedkommende myndighet angitt i nr. 3 skal påse at offentliggjøringen av innsideinformasjonen er utsatt bare så lenge det er nødvendig av hensyn til allmennhetens interesse. Vedkommende myndighet angitt i nr. 3 skal minst en gang i uken vurdere om vilkårene fastsatt i nr. 5 bokstav a), b) og c) fortsatt er oppfylt.

Dersom vedkommende myndighet angitt i nr. 3 ikke gir sitt samtykke til at offentliggjøringen av innsideinformasjonen utsettes, skal utstederen offentliggjøre innsideinformasjonen umiddelbart.

Dette nummer får anvendelse på tilfeller der utstederen ikke bestemmer seg for å utsette offentliggjøringen av innsideinformasjonen i samsvar med nr. 4.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/36/EU av 26. juni 2013 om adgang til å utøve virksomhet som kredittinstitusjon og om tilsyn med kredittinstitusjoner og verdipapirforetak, om endring av direktiv 2002/87/EF og om oppheving av direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF (EUT L 176 av 27.6.2013, s. 338).

Henvisning i dette nummer til vedkommende myndighet angitt i nr. 3 påvirker ikke vedkommende myndighets mulighet til å utøve sine funksjoner på noen av måtene nevnt i artikkel 23 nr. 1.

7. Dersom offentliggjøring av innsideinformasjon har blitt utsatt i samsvar med nr. 4 eller 5, og det ikke lenger er mulig å sikre at opplysningene forblir konfidensielle, skal utstederen eller deltakeren på utslippskvotemarkedet offentliggjøre innsideinformasjonen så snart som mulig.

Dette nummer omfatter situasjoner der et rykte uttrykkelig vedrører innsideinformasjon hvis offentliggjøring har blitt utsatt i samsvar med nr. 4 eller 5, når dette ryktet er tilstrekkelig konkret til at det indikerer at det ikke lenger kan sikres at opplysningene forblir konfidensielle.

8. Dersom en utsteder, en deltaker på utslippskvotemarkedet eller en person som handler på deres vegne eller for deres regning, sprer innsideinformasjon til en tredjepart som et ledd i den normale utøvelsen av arbeid, yrke eller forpliktelser som nevnt i artikkel 10 nr. 1, skal de offentliggjøre opplysningene i sin helhet og på en effektiv måte samtidig, dersom spredningen var tilsiktet, eller så snart som mulig, dersom spredningen var utilsiktet. Dette nummer kommer ikke til anvendelse dersom personen som mottar informasjonen, har taushetsplikt, uavhengig av om denne plikten er fastsatt ved lov, forskrifter, vedtekter eller avtale.

9. Innsideinformasjon om utstedere hvis finansielle instrumenter er opptatt til handel på et vekstmarked for SMB-er, kan legges ut på handleplassens nettsted i stedet for på utstederens nettsted dersom handleplassen velger å tilby denne muligheten for utstedere på dette markedet.

10. For å sikre ensartede vilkår for anvendelsen av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske gjennomføringsstandarder for å fastsette

- a) tekniske metoder for hensiktsmessig offentliggjøring av innsideinformasjon som nevnt i nr. 1, 2, 8 og 9, og
- b) tekniske metoder for å utsette offentliggjøring av innsideinformasjon som nevnt i nr. 4 og 5.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske gjennomføringsstandarder for Kommissjonen innen 3. juli 2016.

Kommissjonen gis myndighet til å vedta de tekniske gjennomføringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 15 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

11. ESMA skal utstede retningslinjer for utarbeiding av en ikke-uttømmende veiledende liste over utstedernes legitime interesser som nevnt i nr. 4 bokstav a), og over situasjoner der utsettelse av offentliggjøring av innsideinformasjon er egnet til å villedde offentligheten som nevnt i nr. 4 bokstav b).

Artikkel 18

Innsidelister

1. Utstedere eller personer som opptrer på deres vegne eller for deres regning, skal
  - a) utarbeide en liste over alle personer som har tilgang til innsideinformasjon, og som arbeider for dem i henhold til arbeidsavtale eller på annen måte utfører oppgaver som innebærer at de har tilgang til innsideinformasjon, som for eksempel rådgivere, regnskapsførere eller kredittvurderingsbyråer (innsideliste),
  - b) umiddelbart oppdatere innsidelisten i samsvar med nr. 4, og
  - c) på forespørsel oversende innsidelisten til vedkommende myndighet så snart som mulig.

2. Utstedere eller personer som opptrer på deres vegne eller for deres regning, skal treffe alle rimelige tiltak for å sikre at alle personer som er oppført på innsidelisten, skriftlig bekrefter at de er kjent med de rettslige forpliktelsene som følger av dette, og vet hvilke sanksjoner som er knyttet til innsidehandel og ulovlig spredning av innsideinformasjon.

Dersom en annen person som opptrer på utsteders vegne eller for dennes regning, påtar seg ansvaret for å utarbeide og oppdatere innsidelisten, forblir utsteder fullt ut ansvarlig for overholdelsen av denne artikkel. Utstederen skal alltid ha rett til tilgang til innsidelisten.

3. Innsidelisten skal minst omfatte følgende:

- a) Identiteten til alle personer som har tilgang til innsideinformasjon.
- b) Årsaken til at vedkommende er oppført på innsidelisten.
- c) Dato og klokkeslett da personen fikk tilgang til innsideinformasjonen.
- d) Datoen da innsidelisten ble utarbeidet.

4. Utstedere eller personer som opptrer på deres vegne eller for deres regning, skal oppdatere innsidelisten umiddelbart, med angivelse av dato for oppdateringen, i følgende tilfeller:

- a) Når årsaken til at en person er oppført på innsidelisten, endres.
- b) Når en ny person får tilgang til innsideinformasjon og derfor må tilføyes på innsidelisten.
- c) Når en person ikke lenger har tilgang til innsideinformasjon.

For hver oppdatering skal det angis dato og klokkeslett for når endringen som var årsak til oppdateringen, inntrådte.

5. Utstedere eller personer som opptrer på deres vegne eller for deres regning, skal oppbevare innsidelisten i minst fem år etter at den er utarbeidet eller oppdatert.

6. Utstedere hvis finansielle instrumenter er opptatt til handel på et vekstmarked for SMB-er, skal være unntatt fra kravet om å utarbeide en innsidelize, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

- a) Utstederen har truffet alle nødvendige tiltak for å sikre at alle personer som har tilgang til innsideinformasjon, bekrefter at de er kjent med de rettslige forpliktelsene som følger av dette, og vet hvilke sanksjoner som er knyttet til innsidehandel og ulovlig spredning av innsideinformasjon.
- b) Utstederen er i stand til på forespørsel å oversende vedkommende myndighet innsidelisten.

7. Denne artikkel får anvendelse på utstedere som har søkt om eller godkjent opptak av sine finansielle instrumenter til handel på et regulert marked i en medlemsstat, eller når det gjelder et finansielt instrument som bare handles på en MHF eller en OHF, utstedere som har godkjent at deres finansielle instrumenter handles på en MHF eller en OHF, eller som har søkt om opptak av sine finansielle instrumenter til handel på en MHF i en medlemsstat.

8. Nr. 1–5 i denne artikkel får også anvendelse på

- a) deltakere på utslippskvotemarkedet vedrørende innsideinformasjon om utslippskvoter som oppstår i forbindelse med vedkommende markedsdeltakers fysiske virksomhet,

- b) enhver auksjonsplattform, auksjonarius og auksjonsovervåker vedrørende auksjoner av utslippskvoter eller andre auksjonsprodukter basert på utslippskvoter som innehas i henhold til forordning (EU) nr. 1031/2010.

9. For å sikre ensartede vilkår for anvendelsen av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske gjennomføringsstandarder for å fastsette det nøyaktige formatet på innsidelistene og formatet for oppdatering av innsidelistene nevnt i denne artikkel.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske gjennomføringsstandarder for Kommissjonen innen 3. juli 2016.

Kommissjonen gis myndighet til å vedta de tekniske gjennomføringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 15 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

Artikkel 19

Transaksjoner utført av personer med ledelsesansvar

1. Personer med ledelsesansvar og deres nærstående personer skal gi melding til utstederen eller deltakeren på utslippskvotemarkedet og til vedkommende myndighet nevnt i nr. 2 annet ledd

- a) når det gjelder utstedere, om hver transaksjon utført for deres egen regning i aksjer eller gjeldsinstrumenter utstedt av den aktuelle utstederen, eller derivater eller andre finansielle instrumenter som er knyttet til disse,
- b) når det gjelder deltakere på utslippskvotemarkedet, om hver transaksjon utført for deres egen regning i utslippskvoter, auksjonsprodukter basert på utslippskvoter eller derivater som er knyttet til disse.

Slike meldinger skal gis umiddelbart og senest innen tre virkedager etter datoen for transaksjonen.

Første ledd får anvendelse så snart det samlede transaksjonsbeløpet innen ett kalenderår har nådd terskelen fastsatt i henholdsvis nr. 8 eller 9.

2. Ved anvendelsen av nr. 1, og uten at det påvirker medlemsstatenes rett til å fastsette andre meldingsforpliktelser enn dem som er nevnt i denne artikkel, skal personene nevnt i nr. 1 melde alle transaksjoner utført for deres egen regning, til vedkommende myndigheter.

Personene nevnt i nr. 1 skal følge de reglene for meldinger som gjelder i den medlemsstaten der utstederen eller deltakeren på utslippskvotemarkedet er registrert. Meldingene skal gis innen tre virkedager etter transaksjonsdatoen til vedkommende myndighet i den medlemsstaten. Dersom utstederen ikke er registrert i en medlemsstat, skal meldingen gis til vedkommende myndighet i hjemstaten i samsvar med artikkel 2 nr. 1 bokstav i) i direktiv 2004/109/EF, eller dersom en slik ikke finnes, til vedkommende myndighet for handelsplassen.

3. Utstederen eller deltakeren på utslippskvotemarkedet skal påse at opplysningene som er meldt i samsvar med nr. 1, offentliggjøres umiddelbart og senest innen tre virkedager etter transaksjonen på en måte som sikrer rask tilgang til opplysningene på en ikke-diskriminerende måte i samsvar med de tekniske gjennomføringsstandardene nevnt i artikkel 17 nr. 10 bokstav a).

Utstederen eller deltakeren på utslippskvotemarkedet skal bruke medier som med rimelig grunn kan anses pålitelige for en effektiv utbredelse av opplysninger til allmennheten i hele Unionen, og skal, der det er aktuelt, bruke den offisielt utpekte ordningen nevnt i artikkel 21 i direktiv 2004/109/EF.

Alternativt kan nasjonal rett fastsette at vedkommende myndighet selv kan offentliggjøre opplysningene.

4. Denne artikkel får anvendelse på utstedere som
  - a) har søkt om eller godkjent opptak av sine finansielle instrumenter til handel på et regulert marked, eller
  - b) når det gjelder et instrument som bare handles på en MHF eller en OHF, har godkjent at deres finansielle instrumenter handles på en MHF eller en OHF, eller har søkt om opptak til handel av sine finansielle instrumenter på en MHF.
5. Utstedere og deltakere på utslippkvotemarkedet skal skriftlig underrette personene med ledelsesansvar om deres forpliktelser i henhold til denne artikkel. Utstedere og deltakere på utslippkvotemarkedet skal utarbeide en liste over alle personer med ledelsesansvar og deres nærstående personer.

Personer med ledelsesansvar skal skriftlig underrette sine nærstående personer om de nærstående personenes forpliktelser i henhold til denne artikkel, og oppbevare en kopi av denne underretningen.

6. En melding om transaksjoner i henhold til nr. 1 skal inneholde følgende opplysninger:
  - a) Personens navn.
  - b) Årsak til meldingen.
  - c) Navn på den aktuelle utstederen eller deltakeren på utslippkvotemarkedet.
  - d) Det finansielle instrumentets beskrivelse og identifikasjon.
  - e) Transaksjonstype(r) (f.eks. erverv eller avhending), med angivelse av om transaksjonen er knyttet til utøvelse i henhold til et aksjeoppsjongsprogram eller til de konkrete eksemplene angitt i nr. 7.
  - f) Dato og sted for transaksjonen(e).
  - g) Transaksjonen(e)s kurs og volum. Ved pantsetting der det i vilkårene er fastsatt at pantets verdi kan endres, bør dette offentliggjøres sammen med pantets verdi på pantsettingsdagen.
7. Ved anvendelsen av nr. 1 omfatter de transaksjonene som skal meldes, også
  - a) pantsetting eller utlån av finansielle instrumenter av eller på vegne av en person med ledelsesansvar eller en nærstående person, som nevnt i nr. 1,
  - b) transaksjoner gjennomført av personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, eller av en annen person på vegne av en person med ledelsesansvar eller en nærstående person til en slik person, som nevnt i nr. 1, herunder transaksjoner innenfor rammen av et diskresjonært oppdrag,
  - c) transaksjoner som utføres innenfor rammen av en livsforsikringspolise, definert i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF⁽¹⁾, der
    - i) forsikringstakeren er en person med ledelsesansvar eller en nærstående person til en slik person, som nevnt i nr. 1,

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF av 25. november 2009 om adgang til å starte og utøve virksomhet innen forsikring og gjenforsikring (Solvens II) (EUT L 335 av 17.12.2009, s. 1).

- ii) risikoen ved investeringen bæres av forsikringstakeren, og
- iii) forsikringstakeren har rett eller anledning til å treffe investeringsbeslutninger med hensyn til særskilte instrumenter som omfattes av denne livsforsikringspolisen, eller til å utføre transaksjoner med hensyn til særlige instrumenter som omfattes av livsforsikringspolisen.

Ved anvendelsen av bokstav a) er det ikke meldingsplikt for pant eller tilsvarende sikkerhet for finansielle instrumenter ved deponering av de finansielle instrumentene i depot så lenge pantet eller sikkerhetsstillelsen ikke er beregnet på å sikre en bestemt kredittfasilitet.

Dersom en forsikringstaker i en forsikringskontrakt har plikt til å melde transaksjoner i samsvar med dette nummer, har ikke forsikringsselskapet meldingsplikt.

8. Nr. 1 får anvendelse på enhver etterfølgende transaksjon så snart det samlede beløpet har nådd 5 000 euro innen et kalenderår. Terskelen på 5 000 euro beregnes ved å summere alle transaksjoner nevnt i nr. 1, uten motregning.

9. Vedkommende myndighet kan bestemme at terskelen fastsatt i nr. 8 skal heves til 20 000 euro, og skal før beslutningen settes i verk, underrette ESMA om sin beslutning om å heve terskelen og om begrunnelsen for beslutningen, med særlig henvisning til markedsforholdene. ESMA skal på sitt nettsted offentliggjøre listen over tersklene som får anvendelse i samsvar med denne artikkel, og begrunnelsene gitt av vedkommende myndigheter for disse tersklene.

10. Denne artikkel får også anvendelse på transaksjoner utført av personer med ledelsesansvar hos en auksjonsplattform, en auksjonarius eller en auksjonsovervåker som deltar på auksjoner som avholdes i henhold til forordning (EU) nr. 1031/2010, og for deres nærstående personer, i den utstrekning deres transaksjoner omfatter utslippskvoter eller derivater på slike, eller auksjonsprodukter basert på utslippskvoter. Disse personene skal melde sine transaksjoner til henholdsvis auksjonsplattformene, auksjonariene og auksjonsovervåkeren, og til vedkommende myndighet der den aktuelle auksjonsplattformen, auksjonariusen eller auksjonsovervåkeren er registrert. Opplysninger som meldes på denne måten, skal offentliggjøres av auksjonsplattformene, auksjonariene og auksjonsovervåkeren eller vedkommende myndighet i samsvar med nr. 3.

11. Uten at det påvirker artikkel 14 og 15, skal en person med ledelsesansvar hos en utsteder ikke utføre noen transaksjoner for egen eller en tredjeparts regning som direkte eller indirekte vedrører aksjer eller gjeldsinstrumenter utstedt av utstederen eller derivater eller andre finansielle instrumenter som er knyttet til disse, i en periode på 30 kalenderdager før offentliggjøringen av en delårsrapport eller en årsrapport som utstederen er forpliktet til å offentliggjøre i samsvar med

a) reglene på den handelsplassen der utstederens aksjer er opptatt til handel, eller

b) nasjonal rett.

12. Uten at det påvirker artikkel 14 og 15, kan en utsteder tillate at en person med ledelsesansvar hos utstederen handler for egen eller en tredjeparts regning i en periode som nevnt i nr. 11, enten

a) i enkelttilfeller på grunn av ekstraordinære omstendigheter, for eksempel alvorlige finansielle problemer, som krever umiddelbart salg av aksjer, eller

b) på grunn av særtrekkene ved den aktuelle handelen når det gjelder transaksjoner innenfor rammen av eller i forbindelse med en aksje- eller spareordning for ansatte, oppfyllelsen av aksjerelaterte vilkår eller rettigheter eller transaksjoner som ikke innebærer endring av det berørte verdipapirets reelle eier.

13. Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 35 for å angi under hvilke omstendigheter utsteder kan tillate handel i en periode som nevnt i nr. 12, herunder hvilke omstendigheter som vil kunne anses som ekstraordinære, og hvilke typer transaksjoner som vil kunne begrunne en tillatelse til å handle.

14. Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 35 for å angi hvilke typer transaksjoner som vil utløse meldingsplikten nevnt i nr. 1.

15. For å sikre ensartet anvendelse av nr. 1 skal ESMA utarbeide utkast til tekniske gjennomføringsstandarder for formatet og malen for melding og offentliggjøring av opplysningene nevnt i nr. 1.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske gjennomføringsstandarder for Kommisjonen innen 3. juli 2015.

Kommisjonen gis myndighet til å vedta de tekniske gjennomføringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 15 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

Artikkel 20

Investeringsanbefalinger og statistikk

1. Personer som utarbeider eller formidler investeringsanbefalinger eller annen informasjon med anbefaling eller forslag til en investeringsstrategi, skal utvise rimelig aktsomhet for å sikre at opplysningene legges fram på en objektiv måte, og opplyse om egne interesser eller interessekonflikter i tilknytning til de finansielle instrumentene opplysningene vedrører.

2. Offentlige institusjoner som formidler statistikk eller prognoser som kan forventes å ha merkbar innvirkning på finansmarkedene, skal formidle dem på en objektiv og gjennomiktig måte.

3. For å sikre ensartet harmonisering av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske reguleringsstandarder for å fastsette tekniske vilkår for de ulike personkategoriene nevnt i nr. 1 for objektiv presentasjon av investeringsanbefalinger eller annen informasjon med anbefaling eller forslag til en investeringsstrategi, og for offentliggjøring av særlige interesser eller interessekonflikter.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske reguleringsstandarder for Kommisjonen innen 3. juli 2015.

Kommisjonen delegeres myndighet til å vedta de tekniske reguleringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 10–14 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

De tekniske vilkårene fastsatt i de tekniske reguleringsstandardene nevnt i nr. 3 får ikke anvendelse på journalister som er underlagt tilsvarende egnede regler i en medlemsstat, herunder tilsvarende egnet bransjeregulering, forutsatt at disse reglene har en tilsvarende virkning som de tekniske vilkårene. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om teksten til den tilsvarende egnede reguleringen.

Artikkel 21

Offentliggjøring eller formidling av informasjon i mediene

Ved anvendelsen av artikkel 10, artikkel 12 nr. 1 bokstav c) og artikkel 20 skal det, der informasjon offentliggjøres eller formidles eller anbefalinger utarbeides eller formidles for journalistiske formål eller andre uttrykksformer i mediene, ved vurderingen av offentliggjøringen eller formidlingen av informasjon tas hensyn til bestemmelsene om pressefrihet og yringsfrihet i andre medier samt de reglene og normene som gjelder for journalistyrket, med mindre

a) de berørte personene eller deres nærstående personer direkte eller indirekte oppnår fordeler eller fortjeneste av offentliggjøringen eller formidlingen av de aktuelle opplysningene, eller

- b) offentliggjøringen eller formidlingen gjøres for å villedde markedet med hensyn til tilbudet av, etterspørselen etter eller kursen på finansielle instrumenter.

KAPITTEL 4

ESMA OG VEDKOMMENDE MYNDIGHETER

Artikkel 22

Vedkommende myndigheter

Uten at det påvirker rettsmyndighetenes kompetanse, skal hver medlemsstat utpeke en enkelt administrativ vedkommende myndighet for anvendelsen av denne forordning. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen, ESMA og de andre vedkommende myndighetene i andre medlemsstater om dette. Den vedkommende myndigheten skal påse at bestemmelsene i denne forordning anvendes på dens territorium vedrørende alle handlinger som utføres på dens territorium, og handlinger som utføres i utlandet i tilknytning til instrumenter som er opptatt til handel på et regulert marked, som er søkt opptatt til handel på et slikt marked, som auksjoneres på en auksjonsplattform eller handles på en MHF eller OHF, eller som er søkt opptatt til handel på en MHF som driver virksomhet på dens territorium.

Artikkel 23

Vedkommende myndigheters myndighet

1. Vedkommende myndigheter skal utføre sine oppgaver og utøve sin myndighet på en av følgende måter:
  - a) Direkte.
  - b) I samarbeid med andre myndigheter eller markedsaktører.
  - c) På eget ansvar ved delegering til slike myndigheter eller markedsaktører.
  - d) Ved begjæring til vedkommende rettsmyndigheter.
2. For å kunne utføre sine oppgaver i henhold til denne forordning skal vedkommende myndigheter, i samsvar med nasjonal rett, minst ha tilsyns- og undersøkelsesmyndighet til følgende:
  - a) Ha tilgang til alle dokumenter og opplysninger i enhver form samt motta eller ta kopi av dem.
  - b) Anmode om eller kreve opplysninger fra enhver person, herunder personer som suksessivt er involvert i formidlingen av ordrer eller gjennomføringen av relaterte oppgaver, samt disse personenes overordnede, og ved behov innkalle og avhøre enhver slik person for å innhente opplysninger.
  - c) Når det gjelder varederivater, anmode om opplysninger fra markedsdeltakere på tilknyttede spotmarkeder i henhold til standardiserte formater, innhente rapporter om transaksjoner og ha direkte tilgang til markedsaktørenes handelssystemer.
  - d) Foreta stedlige tilsyn og undersøkelser på andre steder enn i fysiske personers private boliger.
  - e) Med forbehold for annet ledd, få adgang til lokalene til fysiske og juridiske personer for å beslaglegge dokumenter og data i enhver form i tilfeller der det foreligger en rimelig grunn til å mistenke at dokumenter eller data relatert til gjenstanden for tilsynet eller undersøkelsen kan være relevante for bevisføringen i en sak om innsidehandel eller markedsmanipulasjon i strid med denne forordning.
  - f) Henvise saker til strafferettslig etterforskning.
  - g) Kreve utlevert eksisterende opptak av telefonsamtaler, elektronisk kommunikasjon og opplysninger om datatrafikk som oppbevares av verdipapirforetak, kredittinstitusjoner eller finansinstitusjoner.

- h) I den utstrekning det er tillatt i henhold til nasjonal rett, kreve utlevert eksisterende opplysninger om datatrafikk som oppbevares av en teleoperatør, dersom det er rimelig grunn til mistanke om en overtredelse, og dersom disse opplysningene kan være relevante for undersøkelsen av en overtredelse av artikkel 14 bokstav a) eller b) eller artikkel 15.
- i) Anmode om frysing og/eller beslaglegging av eiendeler.
- j) Suspendere handelen med det aktuelle finansielle instrumentet.
- k) Kreve midlertidig opphør av enhver praksis som vedkommende myndighet mener er i strid med bestemmelsene i denne forordning.
- l) Nedlegge et midlertidig forbud mot utøvelse av virksomhet.
- m) Treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at offentligheten blir riktig informert, blant annet ved å korrigere offentliggjorte opplysninger som er falske eller villedende, herunder ved å kreve at en utsteder eller en annen person som har offentliggjort eller utbredt falske eller villedende opplysninger, offentliggjør en rettelse.

Dersom det etter nasjonal rett kreves forhåndstillatelse fra en rettsmyndighet i den berørte medlemsstaten for å få adgang til fysiske eller juridiske persons lokaler som nevnt i første ledd bokstav e), skal myndigheten nevnt i første ledd bokstav e) utøves først etter at slik forhåndstillatelse er innhentet.

3. Medlemsstatene skal påse at det treffes hensiktsmessige tiltak for å sikre at vedkommende myndigheter har all den tilsyns- og undersøkelsesmyndighet de trenger for å utføre sine oppgaver.

Denne forordning påvirker ikke anvendelsen av lover og forskrifter som gjelder overtakelsestilbud, fusjonstransaksjoner og andre transaksjoner som påvirker eierskapet til eller kontrollen over selskaper som er underlagt de tilsynsmyndighetene som medlemsstatene har utpekt i henhold til artikkel 4 i direktiv 2004/25/EF, som fastsetter krav utover kravene i denne forordning.

4. En person som stiller opplysninger til rådighet for vedkommende myndighet i samsvar med denne forordning, skal ikke anses å ha brutt taushetsplikten i henhold til avtale eller lov eller forskrift, og for melderer skal dette ikke medføre noen form for ansvar med hensyn til slik melding.

Artikkel 24

Samarbeid med ESMA

1. Vedkommende myndigheter skal samarbeide med ESMA ved anvendelsen av denne forordning i samsvar med forordning (EU) nr. 1095/2010.
2. Vedkommende myndigheter skal umiddelbart gi ESMA alle opplysninger som er nødvendige for at den skal kunne utføre sine oppgaver, i samsvar med artikkel 35 i forordning (EU) nr. 1095/2010.
3. For å sikre ensartede vilkår for anvendelsen av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske gjennomføringsstandarder for å fastsette rutiner og skjemaer for informasjonsutvekslingen nevnt i nr. 2.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske gjennomføringsstandarder for Kommisjonen innen 3. juli 2016.

Kommisjonen gis myndighet til å vedta de tekniske gjennomføringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 15 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

*Artikkel 25***Samarbeidsplikt**

1. Vedkommende myndigheter skal samarbeide med hverandre og med ESMA når det er nødvendig for denne forordnings formål, med mindre et av unntakene i nr. 2 får anvendelse. Vedkommende myndigheter skal bistå vedkommende myndigheter i andre medlemsstater og ESMA. De skal særlig utveksle opplysninger uten unødig opphold og samarbeide om undersøkelse, tilsyn og håndheving.

Samarbeids- og bistandsplikten fastsatt i første ledd skal også gjelde Kommisjonen når det gjelder utveksling av opplysninger om varer som er landbruksvarer oppført i vedlegg I til TEUV.

Vedkommende myndigheter og ESMA skal samarbeide i samsvar med forordning (EU) nr. 1095/2010, særlig artikkel 35.

Dersom medlemsstatene i samsvar med artikkel 30 nr. 1 annet ledd har valgt å fastsette strafferettslige sanksjoner for overtredelse av bestemmelsene i denne forordning som angitt i nevnte artikkel, skal de påse at det er truffet egnede tiltak slik at vedkommende myndigheter har all nødvendig myndighet til å samarbeide med rettsmyndigheter i sin jurisdiksjon for å motta konkrete opplysninger om strafferettslig etterforskning eller straffesaker som er innledet ved mulig overtredelse av denne forordning, og gi andre vedkommende myndigheter og ESMA samme opplysninger slik at de kan oppfylle sin samarbeidsplikt overfor hverandre og ESMA for denne forordnings formål.

2. En vedkommende myndighet kan nekte å etterkomme en anmodning om opplysninger eller en anmodning om å samarbeide om en undersøkelse bare under følgende særlige omstendigheter, der

- a) utlevering av relevante opplysninger kan være til skade for den berørte medlemsstatens sikkerhet, særlig når det gjelder bekjempelse av terrorisme og annen alvorlig kriminalitet,
- b) å etterkomme anmodningen kan forventes å være til skade for dens egen undersøkelse, håndheving eller eventuelt en strafferettslig etterforskning,
- c) det allerede er innledet rettergang for de samme forholdene og mot de samme personene hos myndighetene i den berørte medlemsstaten,
- d) vedkommende personer har allerede fått en endelig dom for de samme forholdene i den berørte medlemsstaten.

3. Vedkommende myndigheter og ESMA skal samarbeide med Byrået for samarbeid mellom energireguleringsmyndigheter (Agency for the Cooperation of Energy Regulators – ACER), som er opprettet i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 713/2009⁽¹⁾, og medlemsstatenes nasjonale reguleringsmyndigheter for å sikre en samordnet tilnæringsmåte for håndheving av relevante regler i tilfeller der transaksjoner, handelsordrer eller andre handlinger eller annen atferd vedrører ett eller flere finansielle instrumenter som omfattes av denne forordning, og også ett eller flere energiprodukter i engrosmarkedet som omfattes av artikkel 3, 4 og 5 i forordning (EU) nr. 1227/2011. Ved anvendelsen av artikkel 7, 8 og 12 i denne forordning på finansielle instrumenter som er knyttet til energiprodukter i engrosmarkedet, skal vedkommende myndigheter ta hensyn til særtrekkene ved definisjonene i artikkel 2 i forordning (EU) nr. 1227/2011 og bestemmelsene i artikkel 3, 4 og 5 i forordning (EU) nr. 1227/2011.

4. Vedkommende myndigheter skal på anmodning umiddelbart formidle alle opplysninger som kreves for formålet nevnt i nr. 1.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 713/2009 av 13. juli 2009 om opprettelse av et byrå for samarbeid mellom energireguleringsmyndigheter (EUT L 211 av 14.8.2009, s. 1).

5. Når en vedkommende myndighet er overbevist om at handlinger som er i strid med denne forordning, utføres eller har blitt utført på en annen medlemsstats territorium, eller at handlinger påvirker finansielle instrumenter som handles på en handelsplass i en annen medlemsstat, skal den underrette vedkommende myndighet i den andre medlemsstaten og ESMA, samt ACER dersom det dreier seg om energiprodukter i engrosmarkedet, om dette på en mest mulig nøyaktig måte. Vedkommende myndigheter i de ulike medlemsstatene skal rådføre seg med hverandre og ESMA, og med ACER dersom det dreier seg om energiprodukter i engrosmarkedet, om hvilke tiltak som bør treffes, og underrette hverandre om viktige forhold i sakens videre utvikling. De skal samordne sin virksomhet for å unngå eventuelt dobbeltarbeid og overlapping når de anvender administrative sanksjoner og andre administrative tiltak i grenseoverskridende saker i samsvar med artikkel 30 og 31, og skal bistå hverandre i gjennomføringen av sine beslutninger.

6. Vedkommende myndighet i én medlemsstat kan anmode vedkommende myndighet i en annen medlemsstat om bistand ved stedlige tilsyn eller undersøkelser.

En anmodende vedkommende myndighet kan underrette ESMA om enhver anmodning som nevnt i første ledd. Dersom undersøkelsen eller tilsynet har grenseoverskridende virkninger, skal ESMA samordne undersøkelsene eller tilsynet dersom en av de vedkommende myndighetene anmoder om det.

Dersom en vedkommende myndighet mottar en anmodning fra en vedkommende myndighet i en annen medlemsstat om å foreta et stedlig tilsyn eller en undersøkelse, kan den iverksette ett av følgende tiltak:

- a) Selv foreta det stedlige tilsynet eller undersøkelsen.
- b) La vedkommende myndighet som har fremmet anmodningen, delta i et stedlig tilsyn eller en undersøkelse.
- c) La vedkommende myndighet som har fremmet anmodningen, selv foreta det stedlige tilsynet eller undersøkelsen.
- d) Utpeke revisorer eller sakkyndige til å foreta det stedlige tilsynet eller undersøkelsen.
- e) Samarbeide med andre vedkommende myndigheter om utførelsen av bestemte tilsynsoppgaver.

Vedkommende myndigheter kan også samarbeide med vedkommende myndigheter i andre medlemsstater for å lette inndrivelsen av overtredelsesgebyrer.

7. Uten at det påvirker artikkel 258 i TEUV, kan en vedkommende myndighet hvis anmodning om opplysninger eller bistand i samsvar med nr. 1, 3, 4 og 5 ikke etterkommes innen rimelig tid, eller hvis anmodning om opplysninger eller bistand avvises, bringe dette inn for ESMA innen rimelig tid.

I slike situasjoner kan ESMA handle i samsvar med artikkel 19 i forordning (EU) nr. 1095/2010, uten at det påvirker ESMA's mulighet til å handle i samsvar med artikkel 17 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

8. Vedkommende myndigheter skal samarbeide og utveksle opplysninger med relevante nasjonale reguleringsmyndigheter og tredjestaters reguleringsmyndigheter med ansvar for tilknyttede spotmarkeder dersom de har rimelig grunn til å mistenke at handlinger som utgjør innsidehandel, ulovlig spredning av innsideinformasjon eller markedsmanipulasjon i strid med denne forordning, utføres eller er blitt utført. Et slikt samarbeid skal sikre en samlet oversikt over finans- og spotmarkedene og gi mulighet for å avdekke og ilegge sanksjoner for markedsmissbruk på tvers av markeder og landegrenser.

Når det gjelder utslippkvoter, skal samarbeidet og utvekslingen av opplysninger i henhold til første ledd også sikres ved følgende:

- a) Auksjonsovervåkeren når det gjelder auksjoner av utslippkvoter eller andre auksjonsprodukter basert på utslippkvoter, som innehas i henhold til forordning (EU) nr. 1031/2010.

- b) Vedkommende myndigheter, registerforvaltere, herunder den sentrale forvalteren, og andre offentlige organer som har ansvar for å føre tilsyn med overholdelsen av direktiv 2003/87/EF.

ESMA skal ha en tilretteleggings- og samordningsrolle i forbindelse med samarbeidet og utvekslingen av opplysninger mellom vedkommende myndigheter og reguleringsmyndigheter i andre medlemsstater og tredjestater. Vedkommende myndigheter skal om mulig inngå samarbeidsavtaler med tredjestaters reguleringsmyndigheter med ansvar for tilknyttede spotmarkeder i samsvar med artikkel 26.

9. For å sikre ensartede vilkår for anvendelsen av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske gjennomføringsstandarder for å fastsette rutiner og skjemaer for informasjonsutvekslingen og bistanden nevnt i denne artikkel.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske gjennomføringsstandarder for Kommisjonen innen 3. juli 2016.

Kommisjonen gis myndighet til å vedta de tekniske gjennomføringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 15 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

Artikkel 26

Samarbeid med tredjestater

1. Vedkommende myndigheter i medlemsstatene skal om nødvendig inngå samarbeidsavtaler med tilsynsmyndighetene i tredjestater om utveksling av opplysninger med disse tilsynsmyndighetene og håndheving av forpliktelser i henhold til denne forordning i tredjestater. Disse samarbeidsavtalene skal minst sikre en effektiv utveksling av opplysninger, slik at vedkommende myndigheter kan utføre sine oppgaver i henhold til denne forordning.

En vedkommende myndighet skal underrette ESMA og andre vedkommende myndigheter om at den vurderer å inngå en slik avtale.

2. ESMA skal om mulig legge til rette for og samordne utarbeidingen av samarbeidsavtaler mellom vedkommende myndigheter og de berørte tilsynsmyndighetene i tredjestater.

For å sikre ensartet harmonisering av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske reguleringsstandarder som omfatter en mal for samarbeidsavtaler som vedkommende myndigheter i medlemsstatene om mulig skal bruke.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske reguleringsstandarder for Kommisjonen innen 3. juli 2015.

Kommisjonen delegeres myndighet til å vedta de tekniske reguleringsstandardene nevnt i annet ledd i samsvar med artikkel 10–14 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

ESMA skal om mulig også legge til rette for og samordne utvekslingen mellom vedkommende myndigheter av opplysninger som er innhentet fra tilsynsmyndigheter i tredjestater, og som kan være relevante når det skal treffes tiltak i henhold til artikkel 30 og 31.

3. Vedkommende myndigheter skal bare inngå samarbeidsavtaler om utveksling av opplysninger med tilsynsmyndighetene i tredjestater dersom opplysningene som formidles, omfattes av garantier for taushetsplikt som minst tilsvare dem som er fastsatt i artikkel 27. Slik utveksling av opplysninger skal ha til formål å gi nevnte vedkommende myndigheter mulighet til å utføre sine oppgaver.

*Artikkel 27***Taushetsplikt**

1. Alle konfidensielle opplysninger som mottas, utveksles eller overføres i henhold til denne forordning, skal være underlagt vilkårene for taushetsplikt fastsatt i nr. 2 og 3.
2. Alle opplysninger som utveksles mellom vedkommende myndigheter i henhold til denne forordning, og som gjelder forretnings- eller driftsvilkår og andre økonomiske eller personlige forhold, skal anses som konfidensielle og omfattes av kravene om taushetsplikt, med mindre vedkommende myndighet på det tidspunktet opplysningene meddeles, erklærer at opplysningene kan gis videre eller at videreformidling er nødvendig i forbindelse med rettsforfølging.
3. Taushetsplikten gjelder alle personer som arbeider eller har arbeidet for vedkommende myndighet eller for enhver myndighet eller markedsaktør som vedkommende myndighet har delegert myndighet til, herunder revisorer og sakkyndige som vedkommende myndighet har inngått kontrakt med. Opplysninger som omfattes av taushetsplikten, kan ikke gis videre til noen annen person eller myndighet, unntatt når dette skjer i henhold til bestemmelser i unionsretten eller nasjonal rett.

*Artikkel 28***Vern av personopplysninger**

Når det gjelder behandlingen av personopplysninger innenfor rammen av denne forordning, skal vedkommende myndigheter utføre sine oppgaver i henhold til denne forordning i samsvar med nasjonale lover og forskrifter som innarbeider direktiv 95/46/EF. Når det gjelder ESMA's behandling av personopplysninger innenfor rammen av denne forordning, skal ESMA overholde bestemmelsene i forordning (EF) nr. 45/2001.

Personopplysninger skal oppbevares i en periode på høyst fem år.

*Artikkel 29***Formidling av personopplysninger til tredjestater**

1. Vedkommende myndighet i en medlemsstat kan overføre personopplysninger til en tredjestat forutsatt at kravene i direktiv 95/46/EF er oppfylt, og bare fra sak til sak. Vedkommende myndighet skal påse at overføringen er nødvendig i henhold til denne forordning, og at tredjestaten ikke overfører opplysningene til en annen tredjestat med mindre den har fått uttrykkelig skriftlig tillatelse til dette og overholder vilkårene som vedkommende myndighet i medlemsstaten har angitt.
2. Vedkommende myndighet i en medlemsstat skal bare gi videre opplysninger den har mottatt fra en vedkommende myndighet i en annen medlemsstat, til en tilsynsmyndighet i en tredjestat dersom vedkommende myndighet i den berørte medlemsstaten har fått uttrykkelig samtykke fra vedkommende myndighet som oversendte opplysningene, og eventuelt bare for de formålene som nevnte vedkommende myndighet har gitt sitt samtykke til.
3. Dersom en samarbeidsavtale inneholder bestemmelser om utveksling av personopplysninger, skal den være i samsvar med nasjonale lover og forskrifter som innarbeider direktiv 95/46/EF.

KAPITTEL 5

ADMINISTRATIVE TILTAK OG SANKSJONER*Artikkel 30***Administrative sanksjoner og andre administrative tiltak**

1. Uten at det påvirker strafferettslige sanksjoner eller vedkommende myndigheters tilsynsmyndighet i henhold til artikkel 23, skal medlemsstatene i samsvar med nasjonal rett påse at vedkommende myndigheter har myndighet til å ilegge hensiktsmessige administrative sanksjoner og andre administrative tiltak i det minste ved følgende overtredelser:
  - a) Overtredelse av artikkel 14 og 15, artikkel 16 nr. 1 og 2, artikkel 17 nr. 1, 2, 4, 5 og 8, artikkel 18 nr. 1–6, artikkel 19 nr. 1, 2, 3, 5, 6, 7 og 11 og artikkel 20 nr. 1.

- b) Manglende samarbeid eller oppfyllelse av forpliktelser i forbindelse med en undersøkelse, et tilsyn eller en anmodning som nevnt i artikkel 23 nr. 2.

Medlemsstatene kan innen 3. juli 2016 beslutte ikke å fastsette bestemmelser om administrative sanksjoner som nevnt i første ledd dersom overtredelsene nevnt i samme ledd bokstav a) eller b) allerede er omfattet av strafferettslige sanksjoner i henhold til nasjonal rett. I så fall skal medlemsstatene gi Kommisjonen og ESMA nærmere opplysninger om de relevante delene av sin strafferett.

Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen og ESMA nærmere om bestemmelsene nevnt i første og annet ledd innen 3. juli 2016. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen og ESMA om eventuelle senere endringer av disse bestemmelsene.

2. Medlemsstatene skal i samsvar med nasjonal rett påse at vedkommende myndigheter har myndighet til å ilegge minst følgende administrative sanksjoner og treffe minst følgende administrative tiltak ved overtredelsene nevnt i nr. 1 første ledd bokstav a):

- a) Et pålegg der det kreves at personen som er ansvarlig for overtredelsen, sørger for at atferden opphører og ikke gjentas.
- b) Inndragning av den fortjenesten som er oppnådd, eller det tapet som er unngått som følge av overtredelsen, i den grad dette kan fastslås.
- c) En offentlig advarsel som angir hvem som er ansvarlig for overtredelsen, og overtredelsens karakter.
- d) Tilbakekalling eller midlertidig inndragning av et verdipapirforetaks tillatelse.
- e) Et midlertidig forbud mot å utøve ledelsesfunksjoner i verdipapirforetak, for personer med ledelsesansvar hos et verdipapirforetak og andre fysiske personer som holdes ansvarlige for overtredelsen.
- f) Ved gjentatte overtredelser av artikkel 14 eller 15, et permanent forbud mot å utøve ledelsesfunksjoner i verdipapirforetak for personer med ledelsesansvar hos et verdipapirforetak og andre fysiske personer som holdes ansvarlige for overtredelsen.
- g) Et midlertidig forbud mot å handle for egen regning, for personer med ledelsesansvar hos et verdipapirforetak og andre fysiske personer som holdes ansvarlige for overtredelsen.
- h) Administrative overtredelsesgebyrer med et maksimumsbeløp på minst tre ganger beløpet av den fortjenesten som er oppnådd, eller det tapet som er unngått som følge av overtredelsen, i den grad dette kan fastslås.
- i) For fysiske personer, administrative overtredelsesgebyrer med et maksimumsbeløp på minst
- i) 5 millioner euro for overtredelse av artikkel 14 og 15, eller i medlemsstater som ikke har euro som valuta, den tilsvarende verdien i nasjonal valuta per 2. juli 2014,
  - ii) 1 million euro for overtredelse av artikkel 16 og 17, eller i medlemsstater som ikke har euro som valuta, den tilsvarende verdien i nasjonal valuta per 2. juli 2014, og
  - iii) 500 000 euro for overtredelse av artikkel 18, 19 og 20, eller i medlemsstater som ikke har euro som valuta, den tilsvarende verdien i nasjonal valuta per 2. juli 2014.

- j) For juridiske personer, administrative overtredelsesgebyrer med et maksimumsbeløp på minst
- i) 15 millioner euro eller 15 prosent av den juridiske personens samlede årsomsetning i henhold til det siste tilgjengelige regnskapet godkjent av ledelsesorganet, for overtredelse av artikkel 14 og 15, eller i medlemsstater som ikke har euro som valuta, den tilsvarende verdien i nasjonal valuta per 2. juli 2014,
  - ii) 2,5 millioner euro eller 2 prosent av samlet årsomsetning i henhold til det siste tilgjengelige regnskapet godkjent av ledelsesorganet, for overtredelse av artikkel 16 og 17, eller i medlemsstater som ikke har euro som valuta, den tilsvarende verdien i nasjonal valuta per 2. juli 2014, og
  - iii) 1 million euro for overtredelse av artikkel 18, 19 og 20, eller i medlemsstater som ikke har euro som valuta, den tilsvarende verdien i nasjonal valuta per 2. juli 2014.

Henvisninger til vedkommende myndighet i dette nummer påvirker ikke muligheten for at vedkommende myndighet kan utføre sine oppgaver på en av måtene nevnt i artikkel 23 nr. 1.

Ved anvendelsen av første ledd bokstav j) i) og ii) skal relevant samlet årsomsetning, dersom den juridiske personen er et morforetak eller et datterforetak som skal utarbeide konsernregnskaper i henhold til direktiv 2013/34/EU⁽¹⁾, være samlet årsomsetning eller tilsvarende type inntekt i samsvar med relevante regnskapsdirektiver – rådsdirektiv 86/635/EØF⁽²⁾ for banker og rådsdirektiv 91/674/EØF⁽³⁾ for forsikringsselskaper – i henhold til siste tilgjengelige konsernregnskap godkjent av ledelsesorganet i det overordnede morforetaket.

3. Medlemsstatene kan fastsette at vedkommende myndigheter kan ha annen myndighet i tillegg til den som er nevnt i nr. 2, og kan fastsette strengere sanksjoner enn dem som er angitt i nevnte nummer.

Artikkel 31

Utøvelse av tilsyns- og sanksjonsmyndighet

1. Medlemsstatene skal påse at vedkommende myndigheter, når de fastsetter typen av og nivået på administrative sanksjoner, tar hensyn til alle relevante omstendigheter, herunder eventuelt

- a) overtredelsens grovhet og varighet,
- b) graden av ansvar hos personen som er ansvarlig for overtredelsen,
- c) den finansielle styrken til personen som er ansvarlig for overtredelsen, slik den framgår for eksempel av en juridisk persons samlede omsetning eller av en fysisk persons årsinntekt,
- d) størrelsen på fortjenesten som er oppnådd, eller tapet som er unngått av personen som er ansvarlig for overtredelsen, i den grad dette kan fastslås,
- e) viljen hos personen som er ansvarlig for overtredelsen, til å samarbeide med vedkommende myndighet, uten at det påvirker hensynet til å sikre tilbakebetaling av denne personens oppnådde fortjeneste eller unngåtte tap,

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/34/EU av 26. juni 2013 om årsregnskaper, konsernregnskaper og tilhørende rapporter for visse typer foretak, om endring av Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF og om oppheving av rådsdirektiv 78/660/EØF og 83/349/EØF (EUT L 182 av 29.6.2013, s. 19).

⁽²⁾ Rådsdirektiv 86/635/EØF av 8. desember 1986 om bankers og andre finansinstitusjoners årsregnskaper og konsoliderte regnskaper (EFT L 372 av 31.12.1986, s. 1).

⁽³⁾ Rådsdirektiv 91/674/EØF av 19. desember 1991 om forsikringsforetaks årsregnskaper og konsoliderte regnskaper (EFT L 374 av 31.12.1991, s. 7).

- f) tidligere overtredelser begått av personen som er ansvarlig for overtredelsen, og
- g) tiltak som personen som er ansvarlig for overtredelsen, har truffet for å forhindre at den gjentas.

2. Ved utøvelsen av sin myndighet til å ilegge administrative sanksjoner og andre administrative tiltak i henhold til artikkel 30 skal vedkommende myndigheter samarbeide nært for å sikre at utøvelsen av deres tilsyns- og undersøkelsesmyndighet og de administrative sanksjonene de ilegger, og andre administrative tiltak de treffer, er effektive og hensiktsmessige i henhold til denne forordning. De skal samordne sine handlinger i samsvar med artikkel 25 for å unngå dobbeltarbeid og overlappning når de utøver sin tilsyns- og undersøkelsesmyndighet og ilegger administrative sanksjoner i forbindelse med grenseoverskridende saker.

Artikkel 32

Melding om overtredelser

1. Medlemsstatene skal påse at vedkommende myndigheter etablerer effektive ordninger som gjør det mulig å melde faktiske eller potensielle overtredelser av denne forordning til vedkommende myndigheter.
2. Ordningene nevnt i nr. 1 skal minst omfatte
  - a) særlige rutiner for mottak av meldinger om overtredelser og oppfølging av dem, herunder etablering av sikre kommunikasjonskanaler for slike meldinger,
  - b) innenfor deres ansettelsesforhold, tilstrekkelig beskyttelse for personer som arbeider i henhold til en arbeidsavtale, og som melder om overtredelser eller anklages for overtredelser, mot gjengjeldelse, diskriminering og andre typer urettferdig behandling, og
  - c) vern av personopplysninger både for den personen som melder om overtredelsen, og den fysiske personen som angivelig har begått overtredelsen, herunder vern av deres identitet på alle trinn i prosessen, med mindre nasjonal rett krever opplysningene framlagt i forbindelse med undersøkelser eller etterfølgende rettsforfølging.
3. Medlemsstatene skal kreve at arbeidsgivere som utøver virksomhet regulert av regulering for finansielle tjenester, har innført egnede interne rutiner slik at deres arbeidstakere kan melde om overtredelser av denne forordning.
4. Medlemsstatene kan fastsette at det i samsvar med nasjonal rett kan gis økonomiske insentiver til personer som gir relevante opplysninger om potensielle overtredelser av denne forordning, dersom disse personene ikke har andre allerede eksisterende rettslige eller avtalefestede forpliktelser til å melde disse opplysningene, og forutsatt at opplysningene er nye og fører til ilegging av en administrativ eller strafferettslig sanksjon eller iverksetting av et annet administrativt tiltak for en overtredelse av denne forordning.
5. Kommisjonen skal vedta gjennomføringsrettsakter for å angi nærmere rutiner som nevnt i nr. 1, herunder ordninger for melding og oppfølging av meldinger og tiltak for vern av personer som arbeider i henhold til en arbeidsavtale og tiltak for vern av personopplysninger. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 36 nr. 2.

Artikkel 33

Utveksling av opplysninger med ESMA

1. Vedkommende myndigheter skal årlig framlegge for ESMA aggregerte opplysninger om alle administrative sanksjoner og andre administrative tiltak som vedkommende myndighet har ilagt i samsvar med artikkel 30, 31 og 32. ESMA skal offentliggjøre disse opplysningene i en årlig rapport. Vedkommende myndigheter skal også årlig gi ESMA anonymiserte og aggregerte data om alle administrative undersøkelser som er gjennomført i samsvar med disse artiklene.

2. Dersom medlemsstatene i samsvar med artikkel 30 nr. 1 annet ledd har fastsatt strafferettslige sanksjoner for overtredelsene omhandlet i nevnte artikkel, skal deres vedkommende myndigheter årlig gi ESMA anonymiserte og aggregerte data om alle strafferettslige etterforskninger som er gjennomført og alle strafferettslige sanksjoner som er ilagt av rettsmyndighetene i samsvar med artikkel 30, 31 og 32. ESMA skal offentliggjøre opplysninger om ilagte strafferettslige sanksjoner i en årlig rapport.
3. Dersom vedkommende myndighet har offentliggjort administrative eller strafferettslige sanksjoner eller andre administrative tiltak, skal den samtidig underrette ESMA om dette.
4. Dersom en offentliggjort administrativ eller strafferettslig sanksjon eller et annet administrativt tiltak gjelder et verdipapirforetak som har tillatelse i samsvar med direktiv 2014/65/EU, skal ESMA tilføye en henvisning til sanksjonen eller tiltaket som er offentliggjort, i registeret over verdipapirforetak opprettet i henhold til artikkel 5 nr. 3 i nevnte direktiv.
5. For å sikre ensartede vilkår for anvendelsen av denne artikkel skal ESMA utarbeide utkast til tekniske gjennomføringsstandarder for å fastsette framgangsmåter og skjemaer for utvekslingen av opplysninger som nevnt i denne artikkel.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske gjennomføringsstandarder for Kommisjonen innen 3. juli 2016.

Kommisjonen gis myndighet til å vedta de tekniske gjennomføringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 15 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

Artikkel 34

Offentliggjøring av vedtak

1. Med forbehold for tredje ledd skal vedkommende myndigheter på sitt nettsted offentliggjøre alle vedtak om ilegging av en administrativ sanksjon eller et annet administrativt tiltak for overtredelse av denne forordning, umiddelbart etter at personen som er omfattet av vedtaket, har blitt underrettet om vedtaket. Offentliggjøringen skal minst inneholde opplysninger om overtredelsens type og art og identiteten til den personen vedtaket gjelder.

Første ledd gjelder ikke for vedtak som pålegger tiltak av undersøkelsesmessig karakter.

Dersom en vedkommende myndighet etter en individuell forholdsmessighetsvurdering anser at offentliggjøring av identiteten til den juridiske personen som er omfattet av vedtaket, eller av personopplysninger om en fysisk person, vil være uforholdsmessig, eller dersom offentliggjøringen vil kunne medføre fare for en pågående undersøkelse eller finansmarkedenes stabilitet, skal den enten

- a) utsette offentliggjøringen av vedtaket til det ikke lenger foreligger noen grunn til utsettelse,
- b) offentliggjøre vedtaket i anonymisert form på en måte som er i samsvar med nasjonal rett, forutsatt at en slik offentliggjøring sikrer et effektivt vern av de aktuelle personopplysningene, eller
- c) unnlate å offentliggjøre vedtaket dersom vedkommende myndighet anser at offentliggjøring i samsvar med bokstav a) eller b) vil være utilstrekkelig til å sikre
  - i) at finansmarkedenes stabilitet ikke settes i fare, eller
  - ii) at offentliggjøringen av slike vedtak er forholdsmessig når det gjelder tiltak som anses å være av mindre betydning.

Dersom en vedkommende myndighet treffer en beslutning om å offentliggjøre vedtaket i anonymisert form som nevnt i tredje ledd bokstav b), kan den utsette offentliggjøringen av de relevante opplysningene i en rimelig tidsperiode dersom det kan antas at grunnene til å anonymisere offentliggjøringen vil falle bort i løpet av denne perioden.

2. Dersom vedtaket påklages til en nasjonal rettsmyndighet, forvaltningsmyndighet eller annen myndighet, skal vedkommende myndigheter umiddelbart offentliggjøre slike opplysninger på sitt nettsted samt senere opplysninger om resultatet av en slik klage. I tillegg skal ethvert vedtak om å omgjøre et vedtak som er påklaget, også offentliggjøres.

3. Vedkommende myndigheter skal påse at ethvert vedtak som offentliggjøres i samsvar med denne artikkel, er tilgjengelig på deres nettsted i minst fem år etter offentliggjøringen. Personopplysninger i disse vedtakene skal bli liggende på vedkommende myndighets nettsted så lenge det er nødvendig, i samsvar med gjeldende personvernregler.

KAPITTEL 6

DELEGERTE RETTSAKTER OG GJENNOMFØRINGSRETTSAKTER

Artikkel 35

Utøvelse av delegert myndighet

1. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter gis Kommisjonen med forbehold for vilkårene fastsatt i denne artikkel.
2. Myndigheten til å vedta de delegerte rettsaktene nevnt i artikkel 6 nr. 5 og 6, artikkel 12 nr. 5, artikkel 17 nr. 2 tredje ledd, artikkel 17 nr. 3 og artikkel 19 nr. 13 og 14 gis Kommisjonen på ubestemt tid fra 2. juli 2014.
3. Den delegerte myndigheten nevnt i artikkel 6 nr. 5 og 6, artikkel 12 nr. 5, artikkel 17 nr. 2 tredje ledd, artikkel 17 nr. 3 og artikkel 19 nr. 13 og 14 kan når som helst tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. En beslutning om tilbakekalling innebærer at den delegerte myndigheten som angis i beslutningen, opphører å gjelde. Den får virkning dagen etter at den er offentliggjort i *Den europeiske unions tidende*, eller på et senere tidspunkt angitt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede er trådt i kraft.
4. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den underrette Europaparlamentet og Rådet samtidig om dette.
5. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 6 nr. 5 og 6, artikkel 12 nr. 5, artikkel 17 nr. 2 tredje ledd, artikkel 17 nr. 3 eller artikkel 19 nr. 13 eller 14 trer i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har gjort innsigelse mot den delegerte rettsakten innen en frist på tre måneder etter at rettsakten ble meddelt Europaparlamentet og Rådet, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet før utløpet av nevnte frist har underrettet Kommisjonen om at de ikke har til hensikt å gjøre innsigelse. Fristen kan forlenges med tre måneder på Europaparlamentets eller Rådets initiativ.

Artikkel 36

Komitéprosedyre

1. Kommisjonen skal bistås av Den europeiske verdipapirkomiteé nedsatt ved kommisjonsbeslutning 2001/528/EF⁽¹⁾. Nevnte komité skal være en komité i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

⁽¹⁾ Kommisjonsbeslutning 2001/528/EF av 6. juni 2001 om nedsettelse av Den europeiske verdipapirkomiteé (EFT L 191 av 13.7.2001, s. 45).

KAPITTEL 7

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 37

Oppheving av direktiv 2003/6/EF og dets gjennomføringstiltak

Direktiv 2003/6/EF og kommisjonsdirektiv 2004/72/EF, 2003/125/EF⁽¹⁾ og 2003/124/EF⁽²⁾ samt kommisjonsforordning (EF) nr. 2273/2003⁽³⁾ oppheves med virkning fra 3. juli 2016. Henvisninger til direktiv 2003/6/EF skal forstås som henvisninger til denne forordning og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg II til denne forordning.

Artikkel 38

Rapportering

Senest 3. juli 2019 skal Kommisjonen oversende til Europaparlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen av denne forordning, eventuelt sammen med et forslag til regelverksendring. I rapporten skal det blant annet foretas en vurdering av

- a) hvor hensiktsmessig det er å innføre felles regler om at alle medlemsstater skal fastsette administrative sanksjoner for innsidehandel og markedsmanipulasjon,
- b) om definisjonen av innsideinformasjon er tilstrekkelig til å dekke alle opplysninger som vedkommende myndigheter trenger for å bekjempe markedsmissbruk på en effektiv måte,
- c) om vilkårene for å pålegge et handelsforbud i samsvar med artikkel 19 nr. 11 er hensiktsmessig for å identifisere om det foreligger ytterligere omstendigheter der forbudet bør gjelde,
- d) muligheten for å fastsette et rammeverk i Unionen for overvåking av ordrebøkene på tvers av markeder med hensyn til markedsmissbruk, herunder anbefalinger om et slikt rammeverk,
- e) anvendelsesområdet for bestemmelsene om referanseverdier.

Ved anvendelsen av første ledd bokstav a) skal ESMA foreta en kartlegging av anvendelsen av administrative sanksjoner, og dersom medlemsstatene i henhold til artikkel 30 nr. 1 annet ledd har fastsatt strafferettslige sanksjoner som omhandlet i nevnte artikkel for overtredelse av denne forordning, en kartlegging også av anvendelsen av strafferettslige sanksjoner i medlemsstatene. Kartleggingen skal også omfatte opplysninger som gjøres tilgjengelige i henhold til artikkel 33 nr. 1 og 2.

Artikkel 39

Ikrafttredelse og anvendelse

1. Denne forordning trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

⁽¹⁾ Kommisjonsdirektiv 2003/125/EF av 22. desember 2003 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF med hensyn til korrekt framstilling av investeringsanbefalinger og opplysning om interessekonflikter (EUT L 339 av 24.12.2003, s. 73).

⁽²⁾ Kommisjonsdirektiv 2003/124/EF av 22. desember 2003 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF med hensyn til definisjon og offentliggjøring av innsideinformasjon og definisjon av markedsmanipulering (EUT L 339 av 24.12.2003, s. 70).

⁽³⁾ Kommisjonsforordning (EF) nr. 2273/2003 av 22. desember 2003 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF med hensyn til unntak for tilbakekjøpsprogrammer og stabilisering av finansielle instrumenter (EUT L 336 av 23.12.2003, s. 33).

2. Den får anvendelse fra 3. juli 2016, med unntak av artikkel 4 nr. 4 og 5, artikkel 5 nr. 6, artikkel 6 nr. 5 og 6, artikkel 7 nr. 5, artikkel 11 nr. 9, 10 og 11, artikkel 12 nr. 5, artikkel 13 nr. 7 og 11, artikkel 16 nr. 5, artikkel 17 nr. 2 tredje ledd, artikkel 17 nr. 3, 10 og 11, artikkel 18 nr. 9, artikkel 19 nr. 13, 14 og 15, artikkel 20 nr. 3, artikkel 24 nr. 3, artikkel 25 nr. 9, artikkel 26 nr. 2 annet, tredje og fjerde ledd, artikkel 32 nr. 5 og artikkel 33 nr. 5, som får anvendelse fra 2. juli 2014.

3. Medlemsstatene skal treffe nødvendige tiltak for å overholde artikkel 22, 23 og 30, artikkel 31 nr. 1 og artikkel 32 og 34 fra 3. juli 2016.

4. Henvisninger i denne forordning til direktiv 2014/65/EU og forordning (EU) nr. 600/2014 skal før 3. januar 2017 forstås som henvisninger til direktiv 2004/39/EF i samsvar med sammenligningstabellen i vedlegg IV til direktiv 2014/65/EU, i den utstrekning nevnte sammenligningstabell inneholder bestemmelser som viser til direktiv 2004/39/EF.

Når det i bestemmelsene i denne forordning vises til OHF-er, vekstmarkeder for SMB-er, utslippskvoter eller auksjonsprodukter basert på utslippskvoter, får disse bestemmelsene ikke anvendelse på OHF-er, vekstmarkeder for SMB-er, utslippskvoter og auksjonsprodukter basert på utslippskvoter før 3. januar 2017.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg 16. april 2014.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

For Rådet

President

D. KOURKOULAS

Formann

VEDLEGG I

A. Indikatorer på manipulerende atferd relatert til falske eller villedende signaler og kurssikring

Ved anvendelsen av artikkel 12 nr. 1 bokstav a) i denne forordning og uten at det påvirker formene for atferd angitt i nr. 2 i samme artikkel, skal markedsdeltakere og vedkommende myndigheter ved undersøkelse av transaksjoner og handelsordrer ta hensyn til følgende ikke-uttømmende liste over indikatorer, som ikke nødvendigvis i seg selv skal anses som markedsmanipulasjon:

- a) I hvilken utstrekning handelsordrer som inngis, eller transaksjoner som utføres, utgjør en betydelig andel av det daglige handelsvolumet til det relevante finansielle instrumentet, den tilknyttede spotkontrakten på varer eller auksjonsproduktet basert på utslippskvoter, særlig når disse aktivitetene fører til en betydelig kursendring.
- b) I hvilken utstrekning handelsordrer som inngis, eller transaksjoner som utføres av personer med en betydelig kjøps- eller salgsposisjon i et finansielt instrument, en tilknyttet spotkontrakt på varer eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter, medfører betydelige endringer i kursen på det finansielle instrumentet, den tilknyttede spotkontrakten på varer eller auksjonsproduktet basert på utslippskvoter.
- c) Om transaksjoner som er utført, ikke medfører reelt endret eierskap til et finansielt instrument, en tilknyttet spotkontrakt på varer eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter.
- d) I hvilken utstrekning handelsordrer som inngis, transaksjoner som utføres eller ordrer som trekkes, omfatter reversering av posisjoner i løpet av et kort tidsrom og utgjør en betydelig andel av det daglige handelsvolumet til det relevante finansielle instrumentet, en tilknyttet spotkontrakt på varer eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter, og kan være forbundet med betydelige endringer i kursen på et finansielt instrument, en tilknyttet spotkontrakt på varer eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter.
- e) I hvilken utstrekning handelsordrer som inngis, eller transaksjoner som utføres, er konsentrert til et kort tidsrom av handelsperioden og medfører en kursendring som senere reverseres.
- f) I hvilken utstrekning handelsordrer som inngis, endrer beste kjøps- eller salgskurs på et finansielt instrument, en tilknyttet spotkontrakt på varer eller et auksjonsprodukt basert på utslippskvoter, eller mer generelt opplysningene om ordreboken som er tilgjengelig for markedsdeltakerne, og annulleres før de utføres.
- g) I hvilken utstrekning handelsordrer inngis eller transaksjoner utføres på eller omkring et bestemt tidspunkt når referansepriser, oppgjørpriser eller verdiberegninger foretas, og dette medfører en kursendring som har innvirkning på slike priser eller beregninger.

B. Indikatorer på manipulerende atferd der det benyttes falske planer eller enhver annen form for bedrag eller påfunn

Ved anvendelsen av artikkel 12 nr. 1 bokstav b) i denne forordning og uten at det påvirker formene for atferd angitt i nr. 2 i samme artikkel, skal markedsdeltakere og vedkommende myndigheter ved undersøkelse av transaksjoner og handelsordrer ta hensyn til følgende ikke-uttømmende liste over indikatorer som ikke nødvendigvis i seg selv skal anses som markedsmanipulasjon:

- a) Om handelsordrer er gitt eller transaksjoner utført av personer før eller etter at samme personer eller personer tilknyttet dem har utbredt falske eller villedende opplysninger.
  - b) Om handelsordrer er gitt eller transaksjoner utført av personer før eller etter at samme personer eller personer tilknyttet dem har utarbeidet eller formidlet investeringsanbefalinger som er feilaktige, tendensiøse eller beviselig påvirket av vesentlige interesser.
-

VEDLEGG II

Sammenligningstabell

Denne forordning	Direktiv 2003/6/EF
Artikkel 1	
Artikkel 2	
Artikkel 2 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 9 første ledd
Artikkel 2 nr. 1 bokstav b)	
Artikkel 2 nr. 1 bokstav c)	
Artikkel 2 nr. 1 bokstav d)	Artikkel 9 annet ledd
Artikkel 2 nr. 3	Artikkel 9 første ledd
Artikkel 2 nr. 4	Artikkel 10 bokstav a)
Artikkel 3 nr. 1 punkt 1	Artikkel 1 nr. 3
Artikkel 3 nr. 1 punkt 2	
Artikkel 3 nr. 1 punkt 3	
Artikkel 3 nr. 1 punkt 4	
Artikkel 3 nr. 1 punkt 5	
Artikkel 3 nr. 1 punkt 6	Artikkel 1 nr. 4
Artikkel 3 nr. 1 punkt 7	
Artikkel 3 nr. 1 punkt 8	
Artikkel 3 nr. 1 punkt 9	Artikkel 1 nr. 5
Artikkel 3 nr. 1 punkt 10	
Artikkel 3 nr. 1 punkt 11	
Artikkel 3 nr. 1 punkt 12	Artikkel 1 nr. 7
Artikkel 3 nr. 1 punkt 13	Artikkel 1 nr. 6
Artikkel 3 nr. 1 punkt 14–35	
Artikkel 4	
Artikkel 5	Artikkel 8
Artikkel 6 nr. 1	Artikkel 7
Artikkel 6 nr. 2	
Artikkel 6 nr. 3	
Artikkel 6 nr. 4	
Artikkel 6 nr. 5	
Artikkel 6 nr. 6	
Artikkel 6 nr. 7	

Denne forordning	Direktiv 2003/6/EF
Artikkel 7 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 1 nr. 1 første ledd
Artikkel 7 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 1 nr. 1 annet ledd
Artikkel 7 nr. 1 bokstav c)	
Artikkel 7 nr. 1 bokstav d)	Artikkel 1 nr. 1 tredje ledd
Artikkel 7 nr. 2	
Artikkel 7 nr. 3	
Artikkel 7 nr. 4	
Artikkel 7 nr. 5	
Artikkel 8 nr. 1	Artikkel 2 nr. 1 første ledd
Artikkel 8 nr. 2	
Artikkel 8 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 3 bokstav b)
Artikkel 8 nr. 2 bokstav b)	
Artikkel 8 nr. 3	
Artikkel 8 nr. 4 bokstav a)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav a)
Artikkel 8 nr. 4 bokstav b)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav b)
Artikkel 8 nr. 4 bokstav c)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav c)
Artikkel 8 nr. 4 bokstav d)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav d)
Artikkel 8 nr. 4 annet ledd	Artikkel 4
Artikkel 8 nr. 5	Artikkel 2 nr. 2
Artikkel 9 nr. 1	
Artikkel 9 nr. 2	
Artikkel 9 nr. 3 bokstav a)	Artikkel 2 nr. 3
Artikkel 9 nr. 3 bokstav b)	Artikkel 2 nr. 3
Artikkel 9 nr. 4	
Artikkel 9 nr. 5	
Artikkel 9 nr. 6	
Artikkel 10 nr. 1	Artikkel 3 bokstav a)
Artikkel 10 nr. 2	
Artikkel 11	
Artikkel 12 nr. 1	
Artikkel 12 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 1 nr. 2 bokstav a)
Artikkel 12 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 1 nr. 2 bokstav b)
Artikkel 12 nr. 1 bokstav c)	Artikkel 1 nr. 2 bokstav c)

Denne forordning	Direktiv 2003/6/EF
Artikkel 12 nr. 1 bokstav d)	
Artikkel 12 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 1 nr. 2 annet ledd første strekpunkt
Artikkel 12 nr. 2 bokstav b)	Artikkel 1 nr. 2 annet ledd annet strekpunkt
Artikkel 12 nr. 2 bokstav c)	
Artikkel 12 nr. 2 bokstav d)	Artikkel 1 nr. 2 annet ledd tredje strekpunkt
Artikkel 12 nr. 2 bokstav e)	
Artikkel 12 nr. 3	
Artikkel 12 nr. 4	
Artikkel 12 nr. 5	Artikkel 1 nr. 2 tredje ledd
Artikkel 13 nr. 1	Artikkel 1 nr. 2 bokstav a) annet ledd
Artikkel 13 nr. 1	
Artikkel 13 nr. 2	
Artikkel 13 nr. 3	
Artikkel 13 nr. 4	
Artikkel 13 nr. 5	
Artikkel 13 nr. 6	
Artikkel 13 nr. 7	
Artikkel 13 nr. 8	
Artikkel 13 nr. 9	
Artikkel 13 nr. 10	
Artikkel 13 nr. 11	
Artikkel 14 bokstav a)	Artikkel 2 nr. 1 første ledd
Artikkel 14 bokstav b)	Artikkel 3 bokstav b)
Artikkel 14 bokstav c)	Artikkel 3 bokstav a)
Artikkel 15	Artikkel 5
Artikkel 16 nr. 1	Artikkel 6 nr. 6
Artikkel 16 nr. 2	Artikkel 6 nr. 9
Artikkel 16 nr. 3	
Artikkel 16 nr. 4	
Artikkel 16 nr. 5	Artikkel 6 nr. 10 sjuende strekpunkt
Artikkel 17 nr. 1	Artikkel 6 nr. 1
Artikkel 17 nr. 1 tredje ledd	Artikkel 9 tredje ledd
Artikkel 17 nr. 2	

Denne forordning	Direktiv 2003/6/EF
Artikkel 17 nr. 3	
Artikkel 17 nr. 4	Artikkel 6 nr. 2
Artikkel 17 nr. 5	
Artikkel 17 nr. 6	
Artikkel 17 nr. 7	
Artikkel 17 nr. 8	Artikkel 6 nr. 3 første og andet ledd
Artikkel 17 nr. 9	
Artikkel 17 nr. 10	Artikkel 6 nr. 10 første og andet strekpunkt
Artikkel 17 nr. 11	
Artikkel 18 nr. 1	Artikkel 6 nr. 3 tredje ledd
Artikkel 18 nr. 2	
Artikkel 18 nr. 3	
Artikkel 18 nr. 4	
Artikkel 18 nr. 5	
Artikkel 18 nr. 6	
Artikkel 18 nr. 7	Artikkel 9 tredje ledd
Artikkel 18 nr. 8	
Artikkel 18 nr. 9	Artikkel 6 nr. 10 fjerde strekpunkt
Artikkel 19 nr. 1	Artikkel 6 nr. 4
Artikkel 19 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 6 nr. 4
Artikkel 19 nr. 1 bokstav b)	
Artikkel 19 nr. 2	
Artikkel 19 nr. 3	
Artikkel 19 nr. 4 bokstav a)	
Artikkel 19 nr. 4 bokstav b)	
Artikkel 19 nr. 5–13	
Artikkel 19 nr. 14	Artikkel 6 nr. 10 femte strekpunkt
Artikkel 19 nr. 15	Artikkel 6 nr. 10 femte strekpunkt
Artikkel 20 nr. 1	Artikkel 6 nr. 5
Artikkel 20 nr. 2	Artikkel 6 nr. 8
Artikkel 20 nr. 3	Artikkel 6 nr. 10 sjette strekpunkt og artikel 6 nr. 11
Artikkel 21	Artikkel 1 nr. 2 bokstav c) andet punktum
Artikkel 22	Artikkel 11 første ledd og artikel 10
Artikkel 23 nr. 1	Artikkel 12 nr. 1

Denne forordning	Direktiv 2003/6/EF
Artikkel 23 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav a)
Artikkel 23 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav b)
Artikkel 23 nr. 1 bokstav c)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav c)
Artikkel 23 nr. 1 bokstav d)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav d)
Artikkel 23 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 12 nr. 2 bokstav a)
Artikkel 23 nr. 2 bokstav b)	Artikkel 12 nr. 2 bokstav b)
Artikkel 23 nr. 2 bokstav c)	
Artikkel 23 nr. 2 bokstav d)	Artikkel 12 nr. 2 bokstav c)
Artikkel 23 nr. 2 bokstav e)	
Artikkel 23 nr. 2 bokstav f)	
Artikkel 23 nr. 2 bokstav g)	Artikkel 12 nr. 2 bokstav d)
Artikkel 23 nr. 2 bokstav h)	Artikkel 12 nr. 2 bokstav d)
Artikkel 23 nr. 2 bokstav i)	Artikkel 12 nr. 2 bokstav g)
Artikkel 23 nr. 2 bokstav j)	Artikkel 12 nr. 2 bokstav f)
Artikkel 23 nr. 2 bokstav k)	Artikkel 12 nr. 2 bokstav e)
Artikkel 23 nr. 2 bokstav l)	Artikkel 12 nr. 2 bokstav h)
Artikkel 23 nr. 2 bokstav m)	Artikkel 6 nr. 7
Artikkel 23 nr. 3	
Artikkel 23 nr. 4	
Artikkel 24 nr. 1	Artikkel 15a nr. 1
Artikkel 24 nr. 2	Artikkel 15a nr. 2
Artikkel 24 nr. 3	
Artikkel 25 nr. 1 første ledd	Artikkel 16 nr. 1
Artikkel 25 nr. 2	Artikkel 16 nr. 2 og artikkel 16 nr. 4 fjerde ledd
Artikkel 25 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 16 nr. 2 annet ledd første strekpunkt og artikkel 16 nr. 4 fjerde ledd
Artikkel 25 nr. 2 bokstav b)	
Artikkel 25 nr. 2 bokstav c)	Artikkel 16 nr. 2 annet ledd annet strekpunkt og artikkel 16 nr. 4 fjerde ledd
Artikkel 25 nr. 2 bokstav d)	Artikkel 16 nr. 2 annet ledd tredje strekpunkt og artikkel 16 nr. 4 fjerde ledd
Artikkel 25 nr. 3	
Artikkel 25 nr. 4	Artikkel 16 nr. 2 første punktum
Artikkel 25 nr. 5	Artikkel 16 nr. 3
Artikkel 25 nr. 6	Artikkel 16 nr. 4

Denne forordning	Direktiv 2003/6/EF
Artikkel 25 nr. 7	Artikkel 16 nr. 2 fjerde ledd og artikkel 16 nr. 4 fjerde ledd
Artikkel 25 nr. 8	
Artikkel 25 nr. 9	Artikkel 16 nr. 5
Artikkel 26	
Artikkel 27 nr. 1	
Artikkel 27 nr. 2	
Artikkel 27 nr. 3	Artikkel 13
Artikkel 28	
Artikkel 29	
Artikkel 30 nr. 1 første ledd	Artikkel 14 nr. 1
Artikkel 30 nr. 1 bokstav a)	
Artikkel 30 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 14 nr. 3
Artikkel 30 nr. 2	
Artikkel 30 nr. 3	
Artikkel 31	
Artikkel 32	
Artikkel 33 nr. 1	Artikkel 14 nr. 5 første ledd
Artikkel 33 nr. 2	
Artikkel 33 nr. 3	Artikkel 14 nr. 5 annet ledd
Artikkel 33 nr. 4	Artikkel 14 nr. 5 tredje ledd
Artikkel 33 nr. 5	
Artikkel 34 nr. 1	Artikkel 14 nr. 4
Artikkel 34 nr. 2	
Artikkel 34 nr. 3	
Artikkel 35	
Artikkel 36 nr. 1	Artikkel 17 nr. 1
Artikkel 36 nr. 2	
Artikkel 37	Artikkel 20
Artikkel 38	
Artikkel 39	Artikkel 21
Vedlegg	